

JAARVERSLAG 2012

INHOUD

- 3 Voorwoord
- 4 EEN TWEEDE CAMPUS – SCHITTERENDE VISITATIERAPPORTEN – UITZONDERLIJKE ONDERZOEKSRÉSULTATEN
- 13 UHASSELT... NU OOK IN HASSELT**
- 14 DE STADSCAMPUS IN BEELD
- 19 STUDENTENLEVEN HASSELT EN DIEPENBEEK
- 22 EEN NIEUWE CAMPUS, NIEUWE OPLEIDINGEN
- 27 DE INTEGRATIE**
- 28 DE INTEGRATIE: Welke nieuwe opleidingen komen erbij?
- 32 DE INTEGRATIE: Interview Yves Soen en An De Backer
- 37 ONDERWIJS**
- 38 2012: HET JAAR VAN DE SCHITTERENDE VISITATIES
- 42 FACULTEIT RECHTEN SCOORT EXCELLENT OP EERSTE VISITATIERAPPORT
- 48 MARIE-PAULE JACOBS EN TONY HEEREN OVER DE RECHTSBIBLIOTHEEK LIMBURG
- 57 ONDERZOEK**
- 62 DE BRUG SLAAN TUSSEN DE ACADEMISCHE WERELD EN HET BEDRIJFSLEVEN: Jonge onderzoekers beter omkaderen
- 67 ELIO DI RUPO EN INGRID LIETEN OPENEN DE DOCTORAL SCHOOL FOR SCIENCES & TECHNOLOGY
- 68 UHASSELT-LEDEN VAN KONINKLIJKE ACADEMIËN
- 73 UHASSELT-PROF LID VAN DE JONGE ACADEMIE
- 75 RESEARCH MEETS MARKET
- 78 LIMBURGS MEDISCH-WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK INTERNATIONAAL OP TOPNIVEAU
- 82 MEDISCHE DOORBRAKEN
- 85 MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING EN VALORISATIE**
- 86 WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OM HET BELEID TE ONDERSTEUNEN
- 87 IMPACTSTUDIE FORD GENK
- 94 KENNIS ALS GRONDSTOF: 400 innovatiegerichte opdrachten voor lokale kmo's
- 97 ONDERZOEK ROND FAMILIEBEDRIJVEN KRIJGT INTERNATIONALE ERKENNING
- 101 BIOMED SPEELT EEN VOORTREKKERSROL IN HET MS-ONDERZOEK
- 106 INTERUNIVERSITAIRE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: Expertise maakt het verschil in Kisangani
- 108 VALORISATIE: Nieuwe financiering voor beloftevolle UHasselt spin-offs
- 110 EREDOCTORATEN: Managing the information overload
- 116 UHASSELT IN DE PERS
- 118 FINANCIËN 2012
- 119 SOMMIGE VRAGEN KUNNEN DE WERELD VERANDEREN
- COLOFON**
- Redactie**
Ann T'Syen
- Concept en eindredactie**
Koen Santermans
Arne Biesmans
Kaylie Lemmens
- Vormgeving**
Dave Bosmans
- Foto's**
Marc Withofs
Mine Dalemans
Karel Hemerijckx
- Druk**
Drukkerij Profeeling, Beringen
- Verantwoordelijke uitgever**
Marie-Paule Jacobs

WOORD VOORAF

IN HET HART VAN DE PROVINCIE

2012 was een heel boeiend en intens jaar voor de UHasselt. Met een alsmear groeiend aantal studenten, doctorandi en onderzoekers zette de UHasselt zichzelf nog verder op de internationale academische kaart. Onze – vaak baanbrekende - onderzoeksoutput werd meermaals gelauwerd en het onderwijs dat wij aanbieden, kreeg de oprechte erkenning van de visitatiecommissies.

Met de fonkelnieuwe stadscampus werd onze groei ineens heel tastbaar. De UHasselt zette eindelijk voet op Hasseltse bodem en kreeg een gezicht in de binnenstad, in het hart van onze provincie. De Oude Gevangenis en de site errond ondergingen een ware transformatie. En het resultaat is buitengewoon schitterend.

Ons succesverhaal is nog lang niet ten einde. Want ook in 2013 blijven we groeien en krijgt de UHasselt er in één klap meer dan 2000 studenten en 200 personeelsleden bij. De integratie is wellicht de meest ingrijpende groeioperatie in het Vlaamse hoger onderwijs van het laatste decennium. Wij willen dat onze nieuwe collega's en studenten zich straks echt thuis voelen in onze organisatie. Het afgelopen jaar hebben we met alle diensten hard gewerkt om van deze integratie een succes te maken.

2012 was ook het jaar waarin Ford Genk haar sluiting aankondigde. Daarmee sloeg ze een diepe krater in de economische welstand van onze provincie. Iedereen was erg aangeslagen. Ook de UHasselt. We hebben ons altijd heel duidelijk als een regionale universiteit gepositioneerd en konden – en wilden – niet aan de zijlijn blijven staan op een moment dat Limburg economisch zo zwaar getroffen werd. Maar hoe ver reikten de gevolgen van deze sluiting? En hoe groot was de impact voor de regio precies? Econometristen van onze universiteit begonnen meteen aan een impactstudie. Zes weken later lag hun rapport al op tafel. In het hele SALK-proces werd deze studie als referentie beschouwd.

We hebben ons niet beperkt tot het inventariseren van de schade, maar hebben ook actief mee nagedacht over dat nieuwe verhaal voor Limburg. De UHasselt wil een knooppunt zijn in het internationale innovatieweb en we willen onze expertise gebruiken om onze regio uit dit dal te helpen. Vanuit onze kennis willen we een belangrijke bijdrage leveren aan innovatieve sectoren en aan een duurzame economie. We lanceerden heel concrete voorstellen – die door de SALK-experten werden omarmd – in domeinen als *life sciences*, zorginnovatie, logistiek en mobiliteit, cleantech, duurzame materialen en energie, vrijetijdseconomie. Ook de volgende jaren willen we voluit onze schouders hieronder zetten.

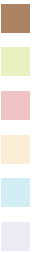
Onze provincie heeft – nu meer dan ooit – nood aan een sterke universiteit. Want onderwijs en onderzoek zijn belangrijke hefboomen om maatschappelijk en economisch dingen in beweging te zetten. *Knowledge in action*. Voor de UHasselt is dat meer dan een slagzin. Het is onze missie.

Luc De Schepper
Rector UHasselt

EEN TWEEDE CAMPUS – SCHITTERENDE VISITATIERAPPORTEN –
UITZONDERLIJKE ONDERZOEKSRESULTATEN

KLAAR VOOR DE VOLGENDE VERSNELLING

2012 was het jaar van schitterende visitatierapporten, uitzonderlijke onderzoeksresultaten en een prachtige, nieuwe stadscampus. Maar het was ook het jaar waarin Ford Genk zijn sluiting aankondigde en de universiteit mee aan tafel ging zitten om te kijken hoe ze haar maatschappelijke rol voor de regio ten volle kan blijven spelen. En dat allemaal te midden van de drukke voorbereidingen op de integratie, dé grote groeioperatie in het Vlaamse hoger onderwijs die nu wel bijzonder dichtbij komt.

Hoe blik je met de rector en zijn vicerectoren terug op een uiterst succesvol, maar bijzonder druk jaar voor de UHasselt? Bij een dampende kop koffie en een lekker ontbijt. Rector Luc De Schepper en kersvers vicerector Onderwijs Jean-Michel Rigo schuiven gezellig bij aan de ontbijttafel. Vicerector Onderzoek Paul Janssen is wat later. “Sorry voor de vertraging,” excuseert hij zich, “Ik dacht dat het in Diepenbeek was.”

Van één universiteitscampus in Diepenbeek, naar een tweede vaste stek in de stad. Dat is blijkbaar toch nog even wennen?

Paul Janssen: “We zijn het misschien nog niet helemaal gewoon en af en toe is er wat verwarring over de locatie (*lacht*), maar we zijn er wel ontzettend blij mee. In 2005 veranderden we onze naam van LUC naar Universiteit Hasselt. Met de nieuwe stadscampus zetten we nu eindelijk voet op Hasseltse bodem. Voor onze universiteit is dit een belangrijke stap.”

Jean-Michel Rigo: “Nu de rechtenfaculteit op volle kracht draait, hadden we ook behoefte aan die fysieke uitbreiding. Je moet al je studenten immers wel onderdak kunnen geven en goed omkaderen.”

Luc De Schepper: “Juristen vertoeven graag in de stad. De binnenstad is hun domein. En humane wetenschappen *kunnen* ook makkelijk ondergebracht worden in die stad. Zij hebben voor hun practica geen behoefte aan laboratoria waarvoor je ruimte nodig hebt. Voor fysica of chemie ligt dit natuurlijk heel anders. Die opleidingen horen het best thuis op onze meer uitgestrekte campus in Diepenbeek.”

Die tweede campus in de binnenstad maakt meteen heel zichtbaar dat de UHasselt een organisatie in volle expansie is. Hoe verklaren jullie die aanhoudende groei?

Luc De Schepper: “Enerzijds heeft dat natuurlijk te maken met de onderwijsbevoegdheden die met de opleiding rechten uitgebreid werden. De nieuwe faculteit lokt heel wat studenten naar onze universiteit. Anderzijds blijven ook onze onderzoeksactiviteiten alsmaar groeien.”

Paul Janssen: “In 2012 liepen er heel wat succesvolle onderzoeksprojecten. De resultaten die geboekt werden, zijn wetenschappelijk van een hoog niveau waardoor we ook makkelijker bijkomende financiering kunnen aantrekken van bijvoorbeeld het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Met die middelen kunnen we meer doctorandi aanstellen die ons onderzoek mee voeden. En zo breidt onze expertise alsmaar uit. Het *Limburg Clinical Research Programme* (LCRP) is in deze context een mooi voorbeeld. Het samenwerkingsproject tussen de UHasselt en de ziekenhuizen Jessa en ZOL groeide uit tot een veel groter succes dan we hadden durven dromen. We konden het aantal doctoraatsstudenten dat onderzoek verricht binnen LCRP op twee jaar verdubbelen. Dat bewijst dat die onderzoekers uitstekend wetenschappelijk werk verrichten.”

Jean-Michel Rigo: “Dat is niet alleen voor die doctorandi zelf een groot voordeel. Het heeft ook een positief effect op ons onderwijs: met het project brengen we de expertise van artsen uit het ZOL- en het Jessa-ziekenhuis naar onze opleidingen geneeskunde en biomedische wetenschappen. Die interactie tussen studenten en artsen, – en de synergie tussen onderzoek en onderwijs is – voor een universiteit van onschatbare waarde.”

Luc De Schepper: “En ook de regio profiteert mee van dit succesvolle partnership, want al dat klinische onderzoek zal leiden tot een betere patiëntenzorg in Limburg.”

Hoe belangrijk is die maatschappelijke return voor de regio?

Luc De Schepper: “Heel belangrijk. Wij staan als universiteit midden in de maatschappij en willen onze kennis en expertise ook graag ten dienste stellen van die maatschappij. Wij willen een internationaal knooppunt zijn in het innovatieweb en de regio mee laten profiteren van de expertise die wij ontwikkelen en van de netwerken die wij opbouwen. Daar zijn wij ook heel consequent in. Toen Ford Genk in 2012 zijn sluiting aankondigde, hebben we meteen aan onze professoren gevraagd om de economische impact van die sluiting voor de regio te berekenen. Wij kunnen dat, wij *willen* dat en wij *moeten* dat ook doen.”

Paul Janssen: “Die studie werd achteraf in het hele reconversiegebieden

door alle partijen – ook door de Vlaamse regering – als referentiestudie gebruikt. En Piet Pauwels, de decaan van de faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen, heeft in de expertencommissie een heel actieve bijdrage geleverd aan het *Strategisch Actieplan Limburg Kwadraat* (SALK).”

Luc De Schepper: “Wat zijn de prioritaire sectoren om in onze provincie aan innovatie te doen? Hoe kunnen we de regio helpen groeien? Dat zijn natuurlijk vragen waar wij als regionale universiteit al vóór het Forddebacle grondig over nagedacht hadden. We hadden onze ‘metaspeerpunten’ al bepaald in functie van het regionale beleid. Ik vind het dan ook heel prettig om vast te stellen dat onze analyse en onze metaspeerpunten mooi overlappen met de innovatierreinen die door de SALK-experten naar voor worden geschoven.”

De SALK-experten focusten op vijf grote thema's in hun plan voor Limburg: zorginnovatie, BioTech/MedTech, CleanTech, logistiek en mobiliteit, en toerisme. Op welke manier kan de UHasselt hier met haar onderzoek en onderwijs een bijdrage aan leveren?

Luc De Schepper: “We werken al een hele tijd intensief rond deze thema's in ons onderwijs en ons onderzoek. Omdat ook wij geloven dat onderwijs en onderzoek de basisvoorwaarden zijn om een regionaal innovatiesysteem te creëren en de juiste dynamiek op gang te brengen.”

Jean-Michel Rigo: “Alleen rond toerisme moeten we nog van nul af aan beginnen. Daar zitten we nog maar in de brainstormfase. CleanTech, mobiliteit en zorg zijn sowieso metaspeerpunten waar wij in multidisciplinaire onderzoeksprojecten en in ons onderwijs al jaren op inzetten. Op dit moment wordt er al heel multidisciplinair gewerkt rond het metaspeerpunt *zorg*: de interactie tussen expertise die ontwikkeld is binnen zowel BIOMED en het LCRP en de onderzoeksinstituten EDM (Expertisecentrum voor Digitale Media), IMOB (Instituut voor Mobiliteit), CenStat (Centrum voor Statistiek), CMK (Centrum voor Milieukunde) en imo-imomec (Instituut voor Materiaalonderzoek) resulteert in een aantal boeiende en innovatieve interdisciplinaire onderzoeksprojecten.”

Luc De Schepper: “Er zijn veel mooie voorbeelden van succesvolle projecten rond zorg. Denk maar aan het LCRP-project en de manier waarop wij werken rond de rol van revalidatie in ons MS-onderzoek. Ook wat betreft BioTech en MedTech, wat wij LifeSciences noemen, is er de laatste jaren al heel wat gebeurd in Limburg. De UHasselt nam op dit terrein echt het voortouw. De commissie erkent dat ook en wil met dat onderzoek nu nog een versnelling hoger schakelen door een labo van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie aan onze universiteit toe te wijzen en hier daarnaast nog een

specifiek onderzoekscentrum uit te bouwen rond zorginnovatie.”

Paul Janssen: “Als je al die voorbeelden naast elkaar legt, dan zie je dat alle puzzelstukjes mooi in elkaar vallen. We hebben het fundament al gelegd. Die basis is stevig. Voeg daar nog onze overeenkomst met Janssen Pharmaceutica bij, waar we vanuit de farmaceutische industrie naar zorg kijken en dan heb je al heel veel verschillende invalshoeken van waaruit we met zorg bezig zijn. Door de krachten op al die verschillende terreinen te bundelen, kunnen we vanuit onze eigen expertise bijdragen tot dat grote nieuwe open-innovatieverhaal.”

Hoe kaderen die grote samenwerkingsovereenkomsten met Janssen Pharmaceutica en Umicore in dat idee van open innovatie? En wat is daarin de rol van de universiteit?

Paul Janssen: “Bij Janssen Pharmaceutica trekt men volop de kaart van open innovatie: zij willen niet zomaar alles zelf ontwikkelen, maar willen de krachten bundelen met alle interessante partners op een straal van zeg 1.000 km. Ze zijn op zoek naar samenwerkingen met instellingen die eenzelfde visie delen en die vanuit hun eigen expertise bijdragen tot een nieuw idee of een nieuw product. Dat idee hangen wij ook aan binnen de UHasselt.”

Luc De Schepper: “Wij zien de UHasselt graag als *knooppunt* in het innovatieweb. Niet als het innovatieweb zelf. Wij zoeken naar netwerken, consortia, partnerschappen waarin wij vanuit onze expertise onze bijdrage kunnen leveren.”

Paul Janssen: “De samenwerkingsovereenkomst met Umicore past binnen diezelfde filosofie van het open-innovatie-idee. In het *Instituut voor Materiaalonderzoek* (imo-imomec) werken we al een tijd rond energie en energieopslag. In dit partnerschap engageren wij ons om onze professoren specifiek in deze richting te laten werken. We starten een nieuwe onderzoekslijn die heel specifiek op dit thema van batterijen en energieopslag gericht is. Daarbij ondersteunt Umicore ons onderzoek met meer doctorandi en postdocs.”

Luc De Schepper: “Het zijn echt samenwerkingen met het bedrijfsleven van het nieuwe type. Ze zijn minder gericht op een concreet resultaat op korte termijn, maar nemen de tijd om het hele onderzoeksspectrum af te dekken: van fundamenteel tot toepassingsgericht onderzoek dat uiteindelijk tot valorisatie moet leiden. Onderzoekers van de UHasselt werken zij aan zij met researchers van Umicore om nieuwe onderzoeksopportunities te ontginnen. Dat is een hele kentering. En absoluut niet te vergelijken met een klassiek IWT-contract dat na twee jaar tot een duidelijk afgebakend onderzoeksresultaat moet leiden.”

Heeft de UHasselt zich het voorbije jaar meer gefocust op partnerships met de grote spelers? Of blijft ook het kleinschalig contractonderzoek voor bedrijven in de regio belangrijk?

Luc De Schepper: “Dat kleinschalige contractonderzoek voor lokale ondernemingen blijft zeer belangrijk voor ons. Ook op die manier willen wij onze bijdrage leveren aan de regionale economie. Voor heel wat Limburgse bedrijven in de maakindustrie vormt het onderzoek dat wij hier verrichten het verlengde van hun eigen R&D-afdeling. Bij imo-imomec hebben we de onderzoeksinfrastructuur en de expertise in huis voor alle analysetechnieken die je maar kan bedenken. Die stellen we maar wat graag voor hen ter beschikking.”

Paul Janssen: “De totale omvang van dat soort kleine contracten was ook in 2012 zeer omvangrijk. Niet alleen imo-imomec voert heel wat activiteiten uit in deze niche. Ook CenStat voert veel statistisch onderzoek uit in opdracht van farmaceutische bedrijven en onze economen stellen hun expertise veelvuldig ter beschikking van regionale ondernemingen. Dat willen we ook blijven doen. Met onze onderzoeksexpertise willen we

hen graag helpen innoveren en groeien.”

Luc De Schepper: “We geloven heel sterk dat onderwijs en onderzoek belangrijke hefboomen zijn om innovatiesystemen in de regio te creëren. En de UHasselt wil daarin een belangrijke actor zijn: door haar onderzoeksexpertise ter beschikking te stellen en door opleidingen in te richten in die domeinen die voor de regio relevant zijn. Dan denk ik aan opleidingen rond domeinen als CleanTech en toerisme.”

Met de integratie krijgt de UHasselt er in september 2013 al een heleboel opleidingen bij. In één klap krijgen jullie er 2.000 studenten revalidatiewetenschappen en kinesithérapie (REKI), architectuur, interieurarchitectuur en industrieel ingenieur bij. Hoe kijkt de UHasselt hier tegenaan?

Luc De Schepper: “De integratie zien wij als een ongelooflijke opportuniteit. Niet alleen omdat we in het jaar van onze veertigste verjaardag ineens een gigantische groeisprint maken, maar ook omdat we ons aanbod hierdoor enorm kunnen verbreden.”

Paul Janssen: “Dan worden we echt een *universitas* in de brede zin van het woord. Ineens kunnen we heel nieuwe invalshoeken aan ons palet toevoegen en de maatschappelijke uitdagingen van vandaag vanuit nog meer verschillende disciplines benaderen. Dat is immens boeiend. Ook voor onze studenten zal dat een hele verrijking zijn.”

Luc De Schepper: “De integratie is een zeer ingrijpend proces, maar we bereiden het al jaren heel goed voor. Zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek.”

Paul Janssen: “De universiteit financiert al acht jaar de doctorandi die werken binnen de thema’s van de te integreren opleidingen. De UHasselt is daarmee de enige Vlaamse universiteit die zo vroeg onderzoeksmiddelen heeft ingezet. In het begin was dat echt risicofinanciering, want we wisten niet of dit wel succesvol zou zijn. En de opstartfase verliep best moeizaam. We hebben ook een aantal beurzen moeten verlengen omdat dit voor alle partijen toch wel een leerproces was. Voor de integrerende opleidingen was onderzoek echt een volledig onbekend terrein. Maar als ik nu zie hoe de laatste fases verlopen, dan kan ik alleen maar blij zijn dat we destijds hierin geïnvesteerd hebben. Op de vooravond van de integratie zijn de opleidingen echt klaar voor het academische onderzoek. De onderzoekers hebben de juiste *mindset*, het onderzoek dat ze afleveren is van hoog academisch niveau en alle structuren zijn voorhanden. Onze inspanningen werpen hun vruchten af en we verschijnen goed voorbereid aan de start.”

Jean-Michel Rigo: “Het onderzoek van kinesithérapie en revalidatiewetenschappen is al jaren mooi ingebed in het onderzoek van BIOMED. Zij

werken ook al multidisciplinair samen met IMOB en EDM. De industrieel ingenieurs hebben al mooie onderzoeksprojecten bij imo-imomec. Hun expertisedomeinen hebben veel raakvlakken. Dat maakt samenwerken al een stuk makkelijker.”

Paul Janssen: “En voor de onderzoeksactiviteiten van de opleiding bouwkunde richten we volgend jaar een applicatiecentrum voor beton op. Ook in de opleidingen architectuur en interieurarchitectuur wordt er al vlijtig gewerkt: in 2012 reikten zij nog twee doctoraten uit. En voor hun onderzoekssamenwerking kijken ze nu al gretig over het muurtje. Op dit moment werken ze al samen met de marketinggroep van BEW rond *retail design* en met speerpunten als zorg en herbestemming zijn er nog heel wat synergieën met andere faculteiten mogelijk.”

Hoe verlopen de voorbereidingen op het gebied van onderwijs?

Jean-Michel Rigo: “Ook op dat terrein wordt de integratie heel goed voorbereid. REKI vindt onderdak in de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen. Voor de andere twee opleidingen hebben we nieuwe faculteiten opgericht. Alle structuren zijn al voorhanden en de integrerende opleidingen participeren al een hele tijd zeer actief in de nieuwe Onderwijsraad. Ze hebben er duidelijk zelf ook zin in.”

Luc De Schepper: “Inhoudelijk zijn de opleidingen klaar voor de integratie. Dat bewijzen hun schitterende visitierapporten van het voorbije jaar.”

Jean-Michel Rigo: “In het visitierapport van kinesithérapie en revalidatiewetenschappen stond bijna letterlijk dat ze nu al van universitair niveau

zijn en ook de opleidingen architectuur en interieurarchitectuur bewezen dat ze van internationaal topniveau zijn. Ook het afstemmen van hun onderwijsconcept op het onze zal geen probleem zijn. Er zijn al zoveel parallellen in hun lesaanpak.”

Ook de UHasselt-opleidingen kregen schitterende visitatierapporten. Maakt dat het werk van een vicerector Onderwijs makkelijker?

Jean-Michel Rigo: “Uiteraard niet (*lacht*). Ik kan niet zomaar op mijn lauweren rusten. Voor een universiteit is het niet voldoende om schitterende scores te behalen. Je moet die kwaliteit ook vasthouden en blijven innoveren. UHasselt speelde in het Vlaamse universitaire landschap altijd een voortrekkersrol in onderwijsinnovatie. Tegenwoordig hebben alle universiteiten het over competentiegericht en studentgericht onderwijs. Wij doen dat al 40 jaar. Maar we moeten die positie ook behouden en op een innovatieve manier met onderwijs blijven omgaan. Het zou ook goed zijn als we ook praktisch onderzoek verrichten rond de efficiëntie van dat typische UHasselt-onderwijsconcept zodat we kunnen evolueren naar een *evidence-based* onderwijssysteem.

In 2012 hebben we vooral heel intensief gewerkt rond *employability skills*. Op de laatste Onderwijsraad kozen we vijf instellingsbrede skills die we in alle opleidingen willen implementeren: *samenwerken, zelfsturend denken en handelen, communicatie en presentatietechnieken, ethisch denken en handelen en stakeholder awareness*. Daar willen we de volgende jaren nog hard aan werken.”

Paul Janssen: “Op dat terrein is ook een hele mooie synergie met onderzoek, want die *employability skills* worden op verschillende niveaus door het hele UHasselt-programma doorweven: van bachelor en master tot in de *doctoral schools*.”

Jean-Michel Rigo: “En de skill *samenwerken* interpreteren we ook meer zoals dat op dit moment al in het onderzoek gebeurt: we willen studenten over de opleidingen heen samenbrengen rond grote thema’s als Clean-Tech. Door die synergieën te zoeken tussen onderwijs en onderzoek combineren we op een optimale manier alle opportuniteiten die we hebben zodat alle UHasselt-studenten, op welk niveau dan ook, daar het beste voor zichzelf kunnen uithalen.”

Willen jullie in de toekomst die synergieën tussen onderwijs en onderzoek nog verder opzoeken?

Paul Janssen: “Dat doen we al volop. Elke week zitten we samen om te kijken hoe we onderzoek en onderwijs rond verschillende domeinen beter op elkaar kunnen afstemmen. We hebben ook voor internationalisering een

groot plan uitgeschreven om de banden tussen onderwijs en onderzoek nog sterker aan te halen. Als we denken aan partners voor de UHasselt dan proberen we die onderzoeks- en onderwijsverbanden te bundelen met eenzelfde instelling.”

Jean-Michel Rigo: “Liever minder partners waarmee we over de hele lijn kunnen samenwerken dan een grote portefeuille van internationale partners waarin de projecten versnipperd worden.”

Hier zit duidelijk een team dat er veel zin in heeft. Wat waren voor jullie de absolute hoogtepunten uit 2012?

Luc De Schepper: “Er zijn er zoveel geweest, maar de opening van de stadscampus was toch een mijlpaal voor de UHasselt, samen met de eerste

visitatie van de opleiding rechten, die een excellent scoorde. Dan zie je dat onze inspanningen van jaren toch gerendeerd hebben en dat we erin geslaagd zijn om van onze rechtenfaculteit een echt succesverhaal te maken.”

Paul Janssen: “De opstart van de *doctoral schools* vind ik heel belangrijk, omdat we daarmee in het Vlaamse universitaire landschap mee in dat netwerk van doctoral schools stappen. En natuurlijk alle concrete uitwerkingen van open innovatie: het *Limburg Clinical Research Programme*, de plannen voor de ecotron in het Nationaal Park Hoge Kempen,…”

Jean-Michel Rigo: “En het hele integratiegebeuren. Dat is toch echt een belangrijk thema waar heel hard aan gewerkt is op alle niveaus. Maar we zijn er klaar voor. Klaar voor die volgende versnelling!”

RECTORVERKIEZINGEN

LUC DE SCHEPPER VOOR DE DERDE KEER RECTOR VAN DE UHASSELT

De UHasselt doet het goed: het aantal studenten en personeelsleden stijgt al tien jaar, het studieaanbod en de onderzoeksexpertise van de universiteit blijven groeien en de onderzoekers van de UHasselt zijn in Vlaanderen het meest actief in de creatie van spin-offbedrijven. Dat is het resultaat van een doordacht beleid, vinden de personeelsleden. Want op 9 mei 2012 herverkozen zij massaal Luc De Schepper tot rector van de Universiteit Hasselt. Hiermee begint hij aan zijn derde mandaat en is hij de ‘nestor’ onder de rectoren van de Vlaamse universiteiten. Een zeer bijzondere prestatie! Rector Luc De Schepper wordt bij zijn taak ondersteund door vicerector Onderzoek Paul Janssen en kersvers vicerector Onderwijs Jean-Michel Rigo.

UHASSELT... NU OOK IN HASSELT

“Zeven jaar geleden veranderden we onze naam van LUC naar Universiteit Hasselt. Met de nieuwe stadscampus zetten we in 2012 eindelijk voet op Hasseltse bodem”, zegt rector Luc De Schepper. “We zijn erg blij dat de universiteit nu ook een gezicht krijgt in het stadscentrum. Deze tweede campus maakt de groei van de UHasselt bovendien zeer tastbaar.”

VAN DEPRIMERENDE, GESLOTEN INSTELLING TOT EEN WARM EN OPEN HUIS

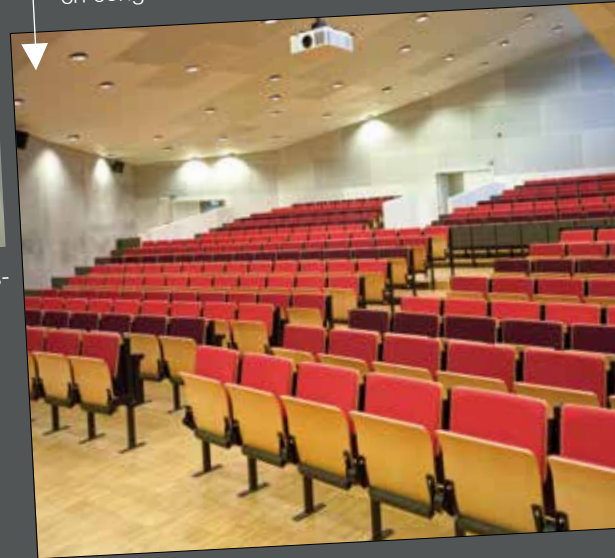
De nieuwe stadscampus is een prachtige, vriendelijke plek waar studenten zich thuis voelen. Een veilige, warme haven in het midden van de stad. De Oude Gevangenis herleeft als de vaste stek van de rechtenstudenten en ook de site errond onderging een ware transformatie. Het resultaat is ronduit schitterend. Een prachtig voorbeeld van een geslaagde herbesteding.

Het panopticum en de koepel, die in hun oorspronkelijke staat hersteld werden, vormen het centrum van de stads-campus. De kathedraalachtige uitstraling geeft het centrale gedeelte waardigheid.

In de Oude Gevangenis werden twee prachtige nieuwe auditoria ondergebracht: in de rode zaal kunnen xxx studenten hoorcolleges bijwonen. De blauwe zaal biedt plaats aan xxx studenten. Door de open architectuur, de moderne inrichting en de hoogwaardige akoestische afwerking zijn deze auditoria zeer gegeerd voor colloquia en congressen.

De cellen waarin vroeger gevangenen opgesloten werden, kregen een nieuwe functie als werkplekken voor geconcentreerde zelfstudie. Met deze interessante, harmonieuze mix van oud en nieuw creëerden de architecten een bijzonder aangename en stimulerende studeer- en werkomgeving.

Een universiteit is meer dan een plaats waar er hard gestudeerd en gewerkt wordt. Het is ook een ontmoetingsplek voor jonge mensen met eenzelfde passie. In de UHasselt-campus in Diepenbeek vormt de agora het kloppende hart van die universiteitscommunity. De architecten slaagden er – met deze eigennuttige en karaktervolle trappenpartij – in om ook op de stads-campus zo'n centrale ontmoetingsplek te creëren.

Het hele gebouw ademt een enorme openheid, licht en ruimte uit. De materiaalkeuze is modern en de kleuren zijn fris. De Oude Gevangenis fungeert bijna als een kleine stad: je kan meestal van A naar B op meer dan één manier. Dat is fijn, want zo konden de architecten heel wat hoekjes en bankjes ontwerpen waar studenten zich in alle rust kunnen terugtrekken. Maar je kan in die wirwar van gangen ook makkelijk de weg kwijt raken. Daarom kregen de gangen rond het cafetaria telkens een andere kleur: blauw, groen, geel en rood-roze.

De glazen gevel van het rectoraat zorgt letterlijk voor transparantie. Het geeft niet alleen zichtbaarheid aan de toplocatie op de kleine ring. Het open karakter van het gebouw contrasteert ook mooi met de beslotenheid van de gevangenis.

De Oude Gevangenis vloeit naadloos over in het moderne lesgebouw. Via deze passerelle worden beide gebouwen op een ingenieuze manier met elkaar verbonden.

DE STADSCAMPUS IN BEELD

De UHasselt is met haar nieuwe campus thuisgekomen in een prachtig, historisch gebouw op een toplocatie in het hartje van de stad. Ook op de kleine ring, vlakbij het Dusartplein, heeft de universiteit in 2012 een gezicht gekregen.

Het waaiervormige lesgebouw ademt een heel moderne sfeer uit. Tegelijkertijd sluit het naadloos aan bij het 19de-eeuwse karakter van de Oude Gevangenis.

De inrichting van het lesgebouw werd bewust heel sober gehouden. Door de industriële, prefabmaterialen te combineren met een houten afwerking baadt het gebouw in een warme en open sfeer.

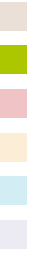

Het kleinschalige, studentgecentreerde onderwijsconcept van de UHasselt werd vertaald in de architectuur van het gebouw. Het nieuwe lesgebouw heeft weinig grote auditoria, maar heel veel ruimtes om interactief les te geven in kleine groepen.

STUDENTENLEVEN HASSELT EN DIEPENBEEK

“DAT UHASSELT-COMMUNITY-GEVOEL IS ONBESCHRIJFLIJK. IEDEREEN KENT ELKAAR EN ER IS ALTIJD WEL ERGENS EEN FEESTJE!”

Over het studentenleven in Limburg bestaan heel wat vooroordelen. “Diepenbeek lijkt misschien op het eerste gezicht niet meteen de meest aantrekkelijke *setting* voor studenten, maar hier valt altijd wel wat te beleven”, vertellen Frederik Piccart en Elisabeth Decarne, praeses en vicepraeses van de studentenvereniging Miezerik (geneeskunde). En nu de UHasselt vorig jaar voet heeft gezet op Hasseltse bodem is het uitgaansterritorium van de studenten nog verder uitgebreid. “Het aanbod is hier misschien wat kleiner dan in sommige andere studentensteden, maar het is wel ontzettend divers: bruine cafeetjes, hippe loungebars, danscafés, discotheken en studentenfuiven. Die variëteit die je hier aantreft, is in andere studentensteden vaak ver te zoeken”, zegt rechtenstudent Maxim Arrazola de Onate enthousiast.

VEEL VELDEN, WEINIG CAFÉS

Elisabeth: “Dat ik geneeskunde zou studeren, stond als een paal boven water. Maar naar welke universiteit ik zou gaan: daar heb ik lang over nagedacht. Ik woon zelf in Aarschot, dus Leuven leek op het eerste gezicht een logische keuze, ook voor mijn omgeving. Maar toen ik mij verdiepte in de verschillende programma’s, heb ik niet lang getwijfeld. Het 6-weken-systeem van de UHasselt leek mij – als pathologische uitsteller – op het lijf geschreven. En ook de aanpak waarin je zelf heel actief met je leerstof moet omgaan, kon mij meteen bekoren. Van het studentenleven aan de UHasselt had ik geen al te hoge verwachtingen.”

Frederik: “Ik heb ook in de eerste plaats gekozen voor het systeem en niet voor het studentenleven. Al kon ik uit de verhalen van mijn ouders, die hier ook gestudeerd hebben, wel afleiden dat studeren in Diepenbeek heel plezant kon zijn.”

Maxim: “In mijn omgeving reageerde men heel verrast op mijn beslissing om in Hasselt te komen studeren. Sommige vrienden verklaarden me echt voor gek: wat ging ik als Mechelaar in Limburg zoeken? Maar ik heb mijn keuze nog geen seconde betreurd. Het was een heel bewuste keuze voor het inhoudelijke programma en de specifieke aanpak van de rechtenfaculteit van de UHasselt. Ik heb de vergelijking met het aanbod van andere universiteiten uitgebreid gemaakt en heel gericht voor Hasselt gekozen. Maar ik wist natuurlijk wel dat de campus in Hasselt lag, en niet in Diepenbeek. En Hasselt is een gezellige stad.”

Elisabeth: “Ik moet toegeven dat de eerste keer dat ik in Diepenbeek kwam, mijn hart wel even over sloeg. Ik dacht: ‘Oh nee, wat ga ik hier doen? Dit is gewoon een dorp. Ik zie alleen maar velden en geen cafés.’ Gelukkig bleek dat achteraf allemaal best mee te vallen.”

FUIVEN VAN DIEPENBEEK ZIJN UNIEK

Elisabeth: “Van het studentenleven in Diepenbeek had ik geen grote verwachtingen, maar daar heb ik mij echt in vergist. Als je wil, kan je echt elke dag op stap.”

Frederik: “Elke donderdag is er een fuif en is echt heel *partyminded* Hasselt en Diepenbeek aanwezig. Die sfeer die daar hangt, is onbeschrijflijk. Iedereen kent hier iedereen. En dat is extreem plezant.”

Elisabeth: “In andere studentensteden zijn er vaak verschillende fuiven op hetzelfde moment. Studenten gaan dan van de ene fuif naar de andere, en dan gaan ze nog even iets drinken in een café. Dat kan je niet vergelijken met de typische Diepenbeek-fuiven: iedereen komt hier in allerbeste stemming aan en blijft de hele avond daar. Je hoeft ook nergens anders naartoe te gaan, want iedereen die je kent, is gewoon daar. En iedereen

heeft echt zin in een feestje. Dat maakt dat hier een heel sterk *community*-gevoel onder studenten heerst. En dat je veel makkelijker nieuwe mensen leert kennen.”

Frederik: “Het aanbod is niet beperkt tot alleen maar fuiven. Studentenverenigingen organiseren ook kaas- en wijnavonden, fakbars, quiz-avonden, themafuiven, cantussen, volleybaltornooien... Iedere vereniging probeert zo origineel mogelijk uit de hoek te komen.”

Maxim: “De studentenverenigingen spelen hier een heel belangrijke rol. Zij geven het studentenleven kleur en nemen heel wat toffe initiatieven. Zij zijn het cement dat studenten samenhoudt.”

Frederik: “Drie kwart van alle geneeskundestudenten is lid van onze studentenvereniging. Dat is niet niets. Een mooi bewijs dat het werkt!”

Elisabeth: “Studenten die hier afgestudeerd zijn, komen achteraf vaak nog terug naar onze activiteiten. Ze hebben oprecht heimwee naar dat Limburgse studentenleven. En dat begrijp ik maar al te goed. Iedereen kent elkaar en er hangt overal een warme familiale sfeer. Als ik me op eender welk moment van de dag even niet goed voel op mijn kot, kan ik gewoon mijn jas aantrekken en naar de *Borly* of de *Stiemer* gaan. Ik weet dat er altijd wel iemand zal zijn die ik ken en met wie ik kan praten.”

HASSELLT IS CHIQUER

Maxim: “In andere studentensteden zijn er vaak een pak meer studentencafés, maar als je goed kijkt, lijken ze allemaal verdacht veel op elkaar. Dat is hier in Hasselt wel heel anders. Het aanbod is een stuk diverser: van danscafés tot hippe loungebars en gezellige restaurantjes. Van kleinere *city clubs* tot een grote discotheek. Hier in Hasselt is alles wat verrijnder en chiquer. Het studentenleven krijgt hier een heel andere uitstraling.”

Frederik: “Dat klopt. We organiseren sommige activiteiten bewust in Hasselt. Voor evenementen als een champagnefuif en *Promnights* is Hasselt echt de ideale setting.”

Maxim: “De mix Hasselt-Diepenbeek geeft het studentenleven een extra dimensie. Het maakt dat iedereen hier wel wat naar zijn smaak vindt. Studenten uit Diepenbeek komen voor sommige evenementen naar Hasselt, maar studenten uit Hasselt vind je op donderdag ook vaak terug op die legendarische fuiven in Diepenbeek. Dan mag het allemaal wat meer *casual* zijn: de sfeer zit er altijd goed in! En de stad Hasselt legt elke week gratis pendelbussen in, dus iedereen geraakt makkelijk en veilig weer thuis. Dat vind ik een luxe!”

HIER BEN JE GEEN NUMMER

Frederik: “Mijn masteropleiding moet ik volgend jaar elders volgen. Eerlijk

“De studentenverenigingen spelen hier een heel belangrijke rol. Zij geven het studentenleven kleur en zijn het cement dat studenten samenhoudt.”

gezegd kijk ik daar niet meteen naar uit. Ik ga het hier missen. Het typische studentenleven, de legendarische fuiven en dat onbeschrijflijke *community*-gevoel. Dat heb je in andere studentensteden niet.”

Elisabeth: “Ik kijk er ook absoluut niet naar uit om Diepenbeek achter te laten. De kleinschaligheid die me in eerste instantie heeft afgeschrikt, ga ik ontzettend hard missen.

Hier ben je echt iemand en ga je niet verloren in de grote massa. Ook professoren weten wie je bent en willen dat je slaagt.”

Maxim: “Je wordt hier als student ook intensief betrokken bij de organisatie van het onderwijs. Ik vertegenwoordig de studenten in ons opleidingsbestuur en we worden echt in alles betrokken: van de invulling van vakken tot de evaluatie van de professoren. Overall kunnen wij onze zeg over doen. En er wordt echt naar ons geluisterd. Dat is in andere universiteiten toch wel anders.”

Frederik: “Ze volgen ook je leerproces veel beter op. Worstel je met de inhoud van een bepaald vak, dan kan je altijd bij de studentenbegeleider terecht. In het eerste jaar zat bij ons een meisje dat extreem veel last had van faalangst. Voor de eerste drie examens slaagde ze niet hoewel ze intelligent genoeg was en zich degelijk had voorbereid. De professoren hebben dit meteen opgemerkt en men heeft haar hier echt in begeleid. Sindsdien behaalt ze echt superscores. Aan een andere universiteit had ze de eindmeet misschien niet gehaald.”

Maxim: “De professoren en tutoren kennen je echt. Ze spreken je met de voornaam aan. Geen enkele student is hier een nummer.”

Elisabeth: “Vorige week kreeg ik nog een mailtje van onze decaan Piet Stinissen. Hij bedankte Miezerik voor de mooie lustrumweek die we georganiseerd hadden. Zoiets kan je je in andere universiteiten toch niet voorstellen hè! Het zal volgend jaar echt aanpassen worden...”

EEN NIEUWE CAMPUS, NIEUWE OPLEIDINGEN
EEN NIEUWE CAMPUS, NIEUWE OPLEIDINGEN
HET BEGIN VAN EEN BOEIEND, NIEUW
HOOFDSTUK VOOR DE UHASSELT

“We zijn al lang niet meer dat familiale LUC van in de beginjaren”, zegt Marie-Paule Jacobs, beheerder van de UHasselt. “Het laatste decennium groeide de UHasselt explosief. Na de integratie zijn we een organisatie met meer dan 5.000 studenten, 1.250 personeelsleden en meer dan 80 miljoen euro omzet per jaar. Onze tweede campus in het hartje van de binnenstad maakt deze groei heel tastbaar. Ze luidt het begin van een boeiend, nieuw hoofdstuk in voor de UHasselt.”

De tweede campus van de UHasselt is een belangrijke stap in de strategische ontwikkeling van de universiteit.

OUDE GEVANGENIS KOMT TERUG TOT LEVEN

“De opening van onze stadscampus is voor de UHasselt een belangrijke mijlpaal,” vertelt Marie-Paule Jacobs enthousiast. “De UHasselt is met haar nieuwe campus echt thuisgekomen in een prachtig, historisch gebouw op een toplocatie in het hartje van de stad. Van een per definitie gesloten instelling maakten we een open en vriendelijk gebouw waar studenten en personeel zich thuis voelen: dat was een immense uitdaging. De architecten zijn erin geslaagd om het authentieke karakter van de Oude Gevangenis te bewaren zonder dat dit de nieuwe bestemming van het gebouw overschaduwde, en ze hebben er tegelijkertijd heel wat interessante, nieuwe elementen aan toegevoegd. Vandaag zien we dat dit ook écht werkt. Het gebouw wordt heel intensief gebruikt. Onze rechtenstudenten voelen zich goed op hun campus: na de les ontmoeten ze hier elkaar en ze studeren in de oude gevangeniszellen. Ook de buitenwereld toont grote interesse voor het gebouw: we krijgen heel wat aanvragen voor rondleidingen, congressen en colloquia. Het renovatieproces

was zeer intens. Soms gingen we door diepe dalen, maar als je nu het eindresultaat ziet, dan mogen we echt fier zijn. Het resultaat is verbluffend. De transformatie kon niet groter zijn. En we zijn erin geslaagd om het hele project op een recordtijd en binnen budget te realiseren. Ook dat is een hele prestatie!”

TWEECAMPUSMODEL, EEN BELANGRIJKE STRATEGISCHE ONTWIKKELING

“Met de nieuwe stadscampus heeft de UHasselt voor haar ruimtelijke ontwikkeling nu een tweecampusmodel zoals de andere Vlaamse universiteiten. De centrale administratie van de universiteit, de bestuursdiensten en de humane wetenschappen vinden hun plaats in de binnenstad. De exacte wetenschappen en geneeskunde krijgen onderdak op een groene, uitgestrekte campus buiten de stad. De tweede campus van de UHasselt is een belangrijke stap in de strategische ontwikkeling van de universiteit. Nu moeten we nadenken over hoe we dat model de volgende 20-40 jaar verder gaan uitbouwen.”

DE STAD HASSELT EN UHASSELT, PARTNERS MET EEN MISSIE

“Ik ben erg blij dat ook de stad Hasselt samen met ons nadenkt over die ontwikkeling. De stad heeft een masterplan laten uittekenen voor een onderwijsite in de binnenstad. Die site situeert zich tussen de Kleine en de Grote Ring, de Boudewijnlaan en de Kempische Steenweg. Niet alleen de UHasselt krijgt in dit masterplan een plaats, maar ook de ons omringende

middelbare scholen en hogescholen. In deze plannen vormen de UHasselt en de Oude Gevangenis de toegangspoort tot die onderwijssite vanuit de binnenstad. Waar maken we ruimte voor recreatie en sport? Waar bouwen we parkeermogelijkheden en studentenhuisvesting in? Rond dat soort vragen werken de stad Hasselt en de onderwijsinstellingen een geïntegreerde visie uit. Die positieve ontwikkeling is ontzettend belangrijk voor alle partijen.”

PARKCAMPUS DIEPENBEEK

“Het voorbije jaar hebben we heel wat tijd, energie en middelen besteed aan de bouwprojecten in Hasselt. Nu moeten we ons weer volop buigen over de infrastructurele uitdagingen op de campus in Diepenbeek. Het hoofdgebouw is intussen 40 jaar oud. Er moeten heel wat instandhoudingswerken uitgevoerd worden en we willen de campus ook verder uitbreiden en ontwikkelen. Daarbij willen we ons niet beperken tot de renovatie van onze gebouwen, maar willen we Diepenbeek verder ontwikkelen als een echte parkcampus, waarbij we het natuurpotentieel van deze campus optimaal benutten. Het voorbije jaar hebben we op dat terrein al een belangrijke horde genomen. Samen met Natuurpunt en de provincie Limburg hebben we een plan uitgewerkt en goedgekeurd gekregen om het groen op de campus te herwaarderen. Ook degelijke weginfrastructuur vinden we in die context erg belangrijk, maar wat dat betreft blijven we voorlopig nog op onze honger zitten. Er lijkt maar geen schot te komen in het Spartacusproject en dat betekent dat ook alle weginfrastructuurwerken op de campus in Diepenbeek voortdurend uitgesteld worden. Daardoor zit de rijweg op dit moment vol gaten en worden de fiets- en voetpaden niet aangepast. Ik hoop dat hier het komende jaar echt verandering in komt, want deze situatie sleept echt al veel te lang aan.”

INVESTEREN IN ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR

“De voorbije jaren hebben we fors geïnvesteerd in onderzoeksinfrastructuur voor de instituten BIOMED (biomedisch onderzoek), IMO (materiaalonderzoek) en EDM (informatietechnologie), maar voor chemie en biologie worstelen we nog steeds met een tekort aan hoogwaardige onderzoekslabo's. Daar moeten we onze absolute prioriteit van maken, want zonder deze omkadering kan je geen vooruitstrevend onderzoek van internationaal niveau blijven uitvoeren. En dat is toch de *core business* van een universiteit.” En ook de onderwijsinfrastructuur in Diepenbeek is dringend aan oprissing toe. “Daarnaast gaan we volgend jaar ook volop investeren in de uitbouw van ons *Field Research Centre* in het Nationaal Park Hoge Kempen. Dat veldonderzoekscentrum willen we internationaal op de academische kaart zetten. Met de installatie van 12 reusachtige *ecotrons* tillen we onze ambities

naar een hoger niveau. *Ecotrons* zijn imposante, gesofisticeerde klimaatkamers waarin je heel wat parameters zoals de vochtigheid, de temperatuur, licht, CO₂-concentratie, pollutanten, ... semi-automatisch kan manipuleren, controleren en meten. Een dergelijke installatie laat ons toe om interdisciplinair, met meerdere onderzoekscentra tezamen, grootschalige gezamenlijke onderzoeksprojecten te realiseren, bv. om de invloed van klimaatveranderingen op biodiversiteit te bestuderen. De *ecotrons* zijn erg uniek. Enkel Frankrijk beschikt reeds over deze hoogtechnologische installaties. Ze betekenen een grote meerwaarde voor het onderzoek aan het *Centrum voor Milieukunde* (CMK) van de UHasselt. We zijn ervan overtuigd dat ze op veel interesse van onderzoekers en studenten uit heel Europa kunnen rekenen..”

DE INTEGRATIE, EEN OPPORTUNITEIT

“Het voorbije jaar was ontzettend belangrijk voor de UHasselt. De nieuwe stadscampus luidt voor onze universiteit echt het begin van een nieuw hoofdstuk in. Ze maakt onze groei heel tastbaar. En dat groeiverhaal is nog lang niet ten einde. Volgend academiejaar krijgen ook de integrerende opleidingen een plaats aan de UHasselt. Dat is een ingrijpende verandering: voor studenten, docenten, onderzoekers en de andere personeelsleden. Maar de integratie valt natuurlijk niet ineens in oktober 2013 uit de lucht. We bereiden dat proces al jaren nauwgezet voor. Intussen zijn we ook een beetje

ervaringsdeskundigen op dat terrein, want voor de UHasselt is dit al de derde integratie: eerst kregen we de Economische Hogeschool erbij, nadien volgde het Dokter Willems-Instituut en nu is het de beurt aan de academische hogeschoolopleidingen. We hebben al heel wat voorbereidend werk achter de rug en hebben alle troeven in handen om ook hier een succes van te maken.”

GROEI PROCES MANAGEN

“Voor de UHasselt is dit een bijzonder boeiende periode waarin we ons onderwijs- en onderzoeksspectrum en ons valorisatiepotentieel nog vergroten en verbreden. We krijgen er heel wat interessante disciplines bij en ook ons personeelsbestand groeit gestaag mee. Dat biedt immense opportuniteiten op heel wat terreinen. Maar het betekent ook dat we onze organisatiestructuur aan al die veranderingen moeten blijven aanpassen. Als we in de toekomst succesvol willen blijven, moeten we onze groei goed managen. We zijn al lang niet meer die kleine, familiale KMO waar iedereen elkaar kent en waar je door een kwartiertje te praten in de gang problemen kon oplossen. We kunnen dat soms jammer vinden, maar die eerste fase ligt definitief achter ons. Nu moeten we vooruit kijken en onze organisatie zo structureren en integreren dat we alle sleutels in handen hebben om ook in de toekomst succesvol te blijven.”

DE INTEGRATIE

2.000 NIEUWE UHASSELT-STUDENTEN IN ÉÉN KLAP

Wat is het verschil tussen academische opleidingen die door universiteiten worden ingericht en academische opleidingen aan hogescholen? Dat was voor de gemiddelde Europeaan niet meteen duidelijk. Sinds de invoering van de bachelor- en masterstructuur bestond deze indeling enkel in Vlaanderen. Om het hoger onderwijs in Europa beter op elkaar af te stemmen, werd beslist om de academische hogeschoolopleidingen vanaf september 2013 in één beweging in de universiteiten te laten integreren.

De integratie is wellicht de grootste groeioperatie die het Vlaamse hoger onderwijs de laatste decennia doormaakte. Voor de UHasselt betekent dit een immense groeisprint. Vanaf september 2013 krijgt de universiteit er één klap 2.000 nieuwe studenten en 200 nieuwe personeelsleden bij. “De integratie is voor ons een ongelooflijke opportuniteit,” vertelt rector Luc De Schepper enthousiast. “Niet alleen omdat we ineens veel groter worden, maar ook omdat we ons aanbod hierdoor enorm kunnen verbreden. In 2013 worden we echt een *universitas* in de brede zin van het woord en kunnen de maatschappelijke uitdagingen van vandaag vanuit nog meer verschillende disciplines benaderen. Dat is immens boeiend!”

Het voorbije jaar werd er in de universiteit dan ook heel hard gewerkt om deze integratie op alle terreinen goed voor te bereiden.

DE INTEGRATIE

WELKE NIEUWE OPLEIDINGEN KOMEN ERBIJ?

Eind september 2013 krijgt de UHasselt er in één klap 2.000 nieuwe studenten *revalidatiewetenschappen en kinesithérapie (ReKi)*, *architectuur*, *interieurarchitectuur* en *industriële ingenieur* bij. Ook de docenten en onderzoekers van deze opleidingen maken vanaf dan volwaardig deel uit van de UHasselt. Zowel voor de UHasselt als voor deze opleidingen is de integratie een ongelooflijke opportuniteit.

INDUSTRIËLE WETENSCHAPPEN (INDUSTRIEEL INGENIEUR)

“WE BRENGEN HET ACADEMISCH ONDERZOEK DICHTER BIJ HET WERKVELD”

“Al drie jaar lang zijn we hard aan het werk om de opleidingen industrieel ingenieur van XIOS en KHLim samen te voegen tot nieuwe opleidingen van topniveau. We sleutelden aan nieuwe curricula die up-to-date zijn en bereidden het hele opleidingsprogramma voor op de verdere toekomst in een universitaire context. De integratie is voor ons echt de bekroning van dit intensieve proces.

De acht masters in de industriële wetenschappen worden nu volwaardige universitaire opleidingen. Studenten komen meer in contact met het wetenschappelijk onderzoek. En de academische bachelor- en mastergraden industriële wetenschappen krijgen internationaal de erkenning en herkenning die ze verdienen.

De UHasselt krijgt er niet alleen een groot aantal studenten en personeelsleden bij. Ook op onderzoeksvlak versterkt deze integratie de universiteit. Het onderzoek binnen de ingenieursfaculteit staat immers dicht bij het werkveld. Door de integratie kan de universiteit straks een nog prominente rol spelen in het innovatieproces.”

Prof. dr. Marc D'Olieslaeger, voorzitter associatiefaculteitsraad Industrieel Ingenieur UHasselt en vice-directeur imo-imomec

Opleidingen:

- Academische bachelor IW met 6 afstudeerrichtingen (bouwkunde, chemie, elektromechanica, elektronica-ICT, nucleaire technologie, verpakkingstechnologie)
- Academische master IW – biochemie
- Academische master IW – bouwkunde
- Academische master IW – chemie
- Academische master IW – elektromechanica
- Academische master IW – elektronica-ICT
- Academische master IW – energie
- Academische master IW – nucleaire technologie
- Academische master IW – verpakkingstechnologie

Integrerende studenten: +- 805

Integrerende docenten en onderzoekers: +- 94

Faculteit: Industriële ingenieurswetenschappen (nieuw!)

Locatie: op de campus in Diepenbeek, in gebouw H (XIOS) en gebouw B (KHLim)

Meer info?

www.uhasselt.be/Industriële-ingenieurswetenschappen

REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE

“EIGENLIJK HOREN WE ER NU AL BIJ!”

Opleidingen:

- Academische bachelor ReKi
- Academische master ReKi bij neurologische aandoeningen
- Academische master ReKi in de geestelijke gezondheidszorg
- Academische master ReKi bij musculoskeletale aandoeningen

Integrerende studenten: + 600

Integrerende docenten en onderzoekers: + 40

Faculteit: Geneeskunde en levenswetenschappen

Locatie: UHasselt, campus Diepenbeek

Meer info?

www.uhasselt.be/revalidatiewetenschappen-en-kinesitherapie

“Voor de opleiding ReKi verandert de integratie eigenlijk niet zo veel. We werken al jaren zeer goed en intensief samen met de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen. De visitatiecommissie loofde het voorbije jaar de kwaliteit van het academische onderwijs en onderzoek, en de kwaliteit van onze medewerkers. Eenmaal geïntegreerd in de UHasselt willen we deze lijn gewoon doortrekken.

Door de gerichtheid en het niveau van ons onderwijs en onderzoek hoort ReKi het best thuis aan een universiteit. Door de integratie wordt het profiel van onze opleiding veel duidelijker en transparanter. Ook op het gebied van onderzoeksomkadering biedt de integratie ons heel wat nieuwe opportuniteiten. Hoewel de hogeschool ons op dit terrein altijd goed ondersteund heeft, kunnen we onze onderzoeksactiviteiten nog steviger uitbouwen onder het dak van de UHasselt.

Voor de universiteit betekent de integratie van ReKi niet alleen een serieuze schaalvergroting. In de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen brengen we straks alle Limburgse masteropleidingen die actief zijn in de gezondheidszorg samen. De contacten die studenten biomedische wetenschappen, geneeskunde en ReKi hier leggen, zijn van onschatbare waarde voor hun latere carrière en voor het brede zorgnetwerk in Limburg.”

Prof. dr. Bert Op 't Eijnde, opleidingsdirecteur ReKi en voorzitter van de associatiefaculteitsraad ReKi van de UHasselt

ARCHITECTUUR EN INTERIEURARCHITECTUUR

“ EEN VOLWAARDIGE FACULTEIT MET EIGEN AMBITIES EN UITDAGINGEN ”

“De integratie is voor ons hét sluitstuk van een boeiend proces waarbij heel veel collega’s intensief samenwerkten om het onderwijs sterker te koppelen aan het onderzoek. Dat proces startte ruim zes jaar geleden al. Onderweg hebben we – in een open dialoog met de universiteit - heel wat belangrijke keuzes gemaakt over de inhoud en de methodes van het onderzoek in de architectuur. De integratie bevestigt dit proces en geeft ons de mogelijkheid om een succesvolle doorstart te maken. De dubbelzinnigheid van een ‘academische opleiding aan een hogeschool’ is nu opgeheven: we zijn een volwaardige faculteit met eigen ambities en uitdagingen. En daar zijn we ontzettend blij om.

Voor ons is de integratie een volgende logische stap. Het is stimulerend om in een omgeving te komen waar onderzoek als vanzelfsprekend beschouwd wordt. Binnen de disciplines van architectuur, interieurarchitectuur en beeldende kunst is dit een recent gegeven dat internationaal sterk leeft. We hebben het gevoel dat we hier mee aan de spits staan. We hebben al enkele doctoraten gepromoveerd, we gebruiken de derde geldstroom (IWT en FWO) en we publiceren in toonaangevende tijdschriften. De kleinschaligheid van de UHasselt is voor ons een grote troef: het laat ons toe om heel snel in te spelen op belangrijke thema’s en methodes die zich internationaal ontwikkelen.”

Prof. dr. Koenraad Van Cleempoel, voorzitter associatiefaculteitsraad Architectuurwetenschappen UHasselt.

Opleidingen:

- Academische bachelor en master Architectuur
- Academische bachelor en master Interieurarchitectuur

Integrerende studenten: + 600

Integrerende docenten en onderzoekers: + 85

Faculteit: Architectuur en kunst (nieuw!)

Locatie: UHasselt-campus, Diepenbeek

Meer info?

www.uhasselt.be/architectuur

www.uhasselt.be/interieurarchitectuur

DE INTEGRATIE

“ HET MANAGEN VAN ZO’N GROEIOPERATIE IS EEN HELE UITDAGING VOOR HET PERSONEELSBELEID”

De integratie van de academische hogeschoolopleidingen is wellicht de ingrijpendste operatie in de geschiedenis van het Vlaamse hoger onderwijs. In het jaar dat de UHasselt haar 40ste verjaardag viert, overschrijdt ze de kaap van 5.000 studenten. En de universiteit krijgt er niet alleen heel wat nieuwe opleidingen en studenten bij. Ook het personeelsaantal stijgt fors. “Het managen van zo’n groei is een serieuze uitdaging voor het personeelsbeleid”, aldus Yves Soen, directeur Personeel & Organisatie. An De Backer, directeur Rectoraat, beaamt: “Om dit proces in goede banen te leiden, begonnen we al enkele jaren geleden met de voorbereidingen.”

VAN GAST TOT ZAP

“We hebben niet gewacht op de definitieve decreetteksten en begonnen al heel vroeg met de voorbereidingen van deze immense groeioperatie”, vertelt Yves Soen.

“Het personeel dat aan de opleidingen verbonden is, hebben we begin 2012 meteen het UHasselt-statuut van *geaffilieerd medewerker* gegeven,” zegt An De Backer. “Hun gegevens zaten vanaf dat moment reeds in onze personeelsdatabank en waren klaar om beheerd te worden. Het voorbije jaar hebben we hun aanstelling verder verfijnd. We hebben het academische dossier van die nieuwe medewerkers grondig geanalyseerd. Op basis daarvan deelden we hen in drie categorieën in: docenten die enkel een onderwijsopdracht uitvoerden, onderzoeksmedewerkers en docenten die op dit moment al voldoen aan de universitaire standaarden. Die laatste categorie personeelsleden kan in 2014 meteen inge-ZAP’t worden: ze beschikken over een doctoraat in hun vakgebied en genereren al uitstekende onderzoeks- of ontwerpoutput.”

NIEUWE COLLEGA'S MOETEN ZICH THUIS VOELEN

Personeelsleden uit de eerste twee categorieën behouden hun hogeschoolstatuut. Voor hen verandert er met de integratie maar weinig: ze werken wel aan de UHasselt, maar hun loon of verlofregelingen blijven ongewijzigd. “Ook de collega’s uit de derde categorie kunnen voor dit behoudsstatuut kiezen”, zegt Yves Soen. “Iedereen moet voor zichzelf de voor- en nadelen afwegen en van daaruit een beslissing nemen. De uiteindelijk keuze ligt nog bij het individu, maar we verwachten dat de meesten willen toetreden tot het ZAP-kader omdat dit – vooral op het gebied van het academisch onderzoek – weer heel wat nieuwe opportuniteiten creëert.”

“We willen graag dat *alle* personeelsleden zich goed voelen in onze organisatie”, gaat An De Backer voort. “Op dit moment betrekken we hen al in de onderwijsraad, de onderzoeksraad en het college van de decanen. Ze hebben ook al een UHasselt-mailadres en ontvangen onze magazines. Op die manier leren ze de universiteit van binnenuit kennen. Daarnaast passen we onze academische structuur volop aan zodat deze nieuwe personeelsleden straks vlot kunnen participeren in de structuur van faculteiten en vakgroepen.”

Yves Soen beaamt: “We willen hen mooie toekomstperspectieven aan de UHasselt bieden. Bij een aantal nieuwe personeelsleden hebben we vastgesteld dat hun academische dossier op dit moment misschien nog niet stevig genoeg is om meteen toe te treden tot ons ZAP-kader, maar

we zijn ervan overtuigd dat ze – met de juiste ondersteuning – de hiaten in hun dossier op korte termijn nog kunnen opvullen. Deze docenten willen we een ZAP-traject-op-maat aanbieden met individuele coaching en omkaderende faciliteiten om hun onderzoeksopdracht nog verder uit te bouwen. Samen met de vicerector Onderzoek bekijken we alle opties.”

ONDERSTEUNENDE DIENSTEN MOETEN MEE GROEIEN

De uitdagingen van de integratie beperken zich niet tot het personeel dat rechtstreeks verbonden is aan de nieuwe opleidingen. Als de studentenaantallen in één klap met 40% stijgen en het totale personeelsaantal op één jaar tijd met 20% groeit, heeft dat ook zijn consequenties voor de ondersteunende diensten. “De studentenadministratie, de financiële dienst, de dienst Communicatie, de ICT-dienst, ... Ook hun takenpakket breidt uit wanneer de UHasselt in één beweging zo exponentieel groeit”, zegt An De Backer. “Om die groei in goede banen te leiden, heb je heel wat extra personeelsleden nodig in administratieve en technische functies. Ook op dat terrein is het noodzakelijk dat medewerkers uit de hogescholen onze organisatie mee komen helpen versterken.”

Hoe kan je de personeelsleden uit de ondersteunende diensten van de hogeschool op een goede manier inschakelen in de universiteitsorganisatie? En hoe kan je ook hen boeiende nieuwe loopbaanperspectieven bieden? Dat is *an sich* al geen eenvoudige denkoefening. “Bovendien vindt er in dezelfde periode waarin de nieuwe opleidingen integreren in onze associatie een grote fusieoperatie plaats in de hogescholen: XIOS Hogeschool Limburg en de Provinciale Hogeschool Limburg vormen volgend academiejaar immers de Hogeschool PXL,” zegt Yves Soen. “Dat maakte de oefening nog een stuk complexer, want dat betekent dat er in de organisatie van die hogeschool ook heel wat verandert. Een aantal functies wordt overbodig, maar heel wat andere functies krijgen een nieuwe invulling. Die puzzel leggen op een manier dat zowel de fusiehogeschool als de universiteit en het individuele personeelslid tevreden zijn en hun nieuwe rol ten volle kunnen spelen, is bijzonder complex.”

EEN INGEWIKKELDE PUZZEL

Toch werken alle partners in dit moeilijke proces op een constructieve manier samen. De fusiehogeschool bracht - op basis van haar nieuwe organigram – alle profielen die zij nodig heeft in kaart en de UHasselt inventariseerde op haar beurt de vacatures die aan de universiteit ingevuld moeten worden. “Welke profielen hebben wij nodig om deze groei op te vangen? Welke diensten moeten verstevigd worden? En welke jobs

komen er daarnaast nog vrij door o.a. pensioneringen? Die profielen hebben wij nauwgezet uitgeschreven,” vertelt An De Backer. “Met die lijst zijn we in november naar de hogescholen getrokken om het personeel daar te informeren over carrièremogelijkheden aan de UHasselt.”

“Heel wat potentiële medewerkers meldden zich spontaan aan”, zegt Yves Soen. “Maar deze personeelsleden konden de overstap enkel maken als alle *drie* partijen – de hogescholen, de universiteit en het personeelslid zelf - akkoord gingen. Op deze manier konden we de eerste 25 personeelsleden selecteren.”

Op dit moment screent de UHasselt de profielen van potentiële medewerkers uit de hogeschool verder. De nieuwe personeelsleden kunnen aan de UHasselt een belangrijke rol spelen in deze overgangsfase, vindt An De Backer: “Ze hebben ervaring met de manier waarop de studentenadministratie of het personeelsbeheer aan de hogescholen georganiseerd wordt. Die expertise komt ons straks uitermate goed van pas. Als we denken dat er een goede *match* is, dan nodigen we deze personeelsleden uit voor een gesprek en gaan we verder na hoe we hen het best in onze organisatie kunnen inpassen.”

“Voor die nieuwe collega’s is een nieuwe werkgever een grote stap, maar de personeelsleden die we door de integratie mee aan boord krijgen, zijn bijzonder enthousiast,” vertelt Yves Soen. “En daar zijn we natuurlijk ontzettend blij om. Tot nu toe hebben we al heel wat energie in resources geïnvesteerd. En dat was nodig, maar nu wordt het stilaan tijd voor het human-aspect. We willen die nieuwe collega’s echt welkom heten in onze organisatie en ervoor zorgen dat ze zich snel thuis voelen aan de UHasselt. Het Lustrumfeest dat we in mei gaan vieren, is al een mooie eerste stap in deze richting, maar we hebben nog een hele weg af te leggen. Dit traject stopt in oktober niet.”

ONDERWIJS

STUDENTENAANTALLEN

- Op 1 februari 2013 (academiejaar 2012-2013) studeren er aan de UHasselt/tUL **2.956 studenten voor initiële bachelor- en masteropleidingen**. Dit is een globale stijging met 1.3 procent ten opzichte van afgelopen academiejaar. Er schreven zich **285 buitenlandse studenten** in. Telt men bij de studenten van de initiële opleidingen de doctoraatsstudenten en de studenten van de lerarenopleiding, dan komt men uit op een totaal **van 3.390 studenten**.
- De faculteit **Rechten** doet het nog steeds uitstekend met **805 studenten**. De faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen telt 855 studenten in de initiële opleidingen, de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen 640 studenten, de faculteit Wetenschappen 552 studenten en de interfacultaire opleiding verkeerskunde telt 104 studenten.
- Aan de UHasselt worden er steeds meer doctoraten geschreven. De overgrote meerderheid van de **423 doctoraatsstudenten** werkt aan een doctoraatsproefschrift in de wetenschappen, namelijk 212. Verder zijn er 83 doctoraatsstudenten in geneeskunde/biomedische wetenschappen, 64 in economie, 26 in verkeerskunde en 15 in rechten. In de associatiefaculteiten 'Architectuur en interieurarchitectuur' en 'Beeldende kunsten' doctoreren er momenteel 23 studenten.

2012:

HET JAAR VAN DE SCHITTERENDE VISITATIES

Dat de student aan de UHasselt echt centraal staat, goed begeleid wordt en door een brede variatie aan werkvormen gestimuleerd wordt om actief met de leerstof aan de slag te gaan, is geen geheim.

Onderwijsinnovatie en studentgecentreerd onderwijs behoren nu eenmaal tot het DNA van de UHasselt.

Maar het voorbij jaar sprak ook de VLIR-visitatie-commissie haar lof uit over de UHasselt-opleidingen die zij kwam visiteren. “Die erkenning is belangrijk, want een goed visitatierapport is noodzakelijk om de opleidingen te kunnen behouden en verder uit te bouwen”, aldus Nicole Dekelver, directeur onderwijscoördinatie.

SPECIFIEKE LERARENOPLEIDING VAN DE FACULTEIT BEDRIJFSECONOMISCHE WETENSCHAPPEN KLAARGESTOOMD VOOR KLASPRAKTIJK OP HOOG NIVEAU

Studenten die aan de UHasselt hun specifieke lerarenopleiding volgen, zijn klaar voor een boeiende loopbaan in het onderwijs. De visitatiecommissie vindt dat de opleiding haar studenten goed klaarstoomt voor de echte klaspraktijk. Daarnaast apprecieert ze het belang dat gehecht wordt aan taal, diversiteit en ICT.

Het niveau van de evaluatievormen kon op heel wat waardering van de commissie rekenen. Toetsing die gericht is op assessment, het geïntegreerd toetsen van kennis, inzicht en vaardigheden, wordt zeer goed gerealiseerd in de opleiding. Ook de individuele coaches die de opleiding inschakelt voor de praktijkcomponent, ervaart de commissie als een belangrijke troef.

TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN HANDELSINGENIEUR ONDERZOEK IN DE FACULTEIT KREEG EEN FLINKE BOOST

De opleidingen toegepaste economische wetenschappen (TEW) en handelsingenieur van UHasselt zijn zeer degelijke academische opleidingen, concludeerde de VLIR-visitatiecommissie. De commissie was lovend over de invoering van *employability skills* in het curriculum. “We proberen die professionele skills naadloos te verweven in de functionele leerlijnen van ons onderwijsprogramma”, vertelt decaan Piet Pauwels. “Dat kon de visitatiecommissie erg smaken.”

ONDERWIJS EN ONDERZOEK

De commissie sprak ook haar waardering uit voor de inhaalbeweging die de faculteit maakte op het gebied van onderzoek. Onderwijsactiviteiten werden de laatste jaren veel beter ingebed in het lopende onderzoek. “Onze onderzoekscultuur is de laatste jaren enorm versterkt en we zijn klaar voor de volgende versnelling”, aldus Pauwels. “Die hogere versnelling blijft noodzakelijk om onze opleidingen ook in de toekomst naar een hoger niveau te tillen.”

ZORGZAAM EN LAAGDREMPELIG

Dat de student centraal staat en dat het onderwijsteam bijzonder toegankelijk is, ontging ook de visitatiecommissie niet. Ze was bijzonder positief over de studiebegeleiding en de informele contacten tussen docenten en studenten in de faculteit.

MOBILITEITSWETENSCHAPPEN EEN BREDE KIJK OP EEN MAATSCHAPPELIJK RELEVANTE TOPIC

De opleiding mobiliteitswetenschappen is uniek in Vlaanderen. Dat deze opleiding het thema mobiliteit vanuit een brede scoop benadert, kon de visitatiecommissie erg appreciëren. Ze was bijzonder positief over het multidisciplinaire karakter van de opleiding waardoor afgestudeerden beschikken over een brede waaier van jobmogelijkheden.

VERKEERSKUNDE WORDT MOBILITEITSWETENSCHAPPEN

“Door de opmerkingen van de visitatiecommissie hebben we beslist om de naam van de opleiding te veranderen in *mobilitateitswetenschappen*”, vertelt professor Geert Wets. “Wij benaderen mobiliteit inderdaad vanuit een heel breed spectrum en hebben oog voor de economische, ecologische en sociale dimensies van mobiliteit. De naam *verkeerskunde* dekt die lading onvoldoende.”

ONDERZOEK VAN HOOG NIVEAU

De commissie schatte de opleidingsdeskundigheid van het jonge, enthousiaste team naar waarde. Op materiaal vlak was de commissie tevreden met de professionele opleidingsspecifieke voorzieningen zoals de rijsimulators. Zij betekenen volgens de commissie een grote meerwaarde voor het onderzoek en onderwijs van deze opleiding.

RECHTEN

“BACHELOROPLEIDING = INTERNATIONAAL VOORBEELD”

De jongste opleiding van de UHasselt werd in 2012 voor het eerst gevisiteerd. Het rapport van de commissie was ronduit positief. Voor het facet “maatregelen ter verbetering” kreeg de bacheloroopleiding rechten zelfs een excellente score. Dat betekent dat de opleiding op dit terrein als best practice en internationaal voorbeeld kan dienen voor andere opleidingen.

OOG VOOR KWALITEIT

“Die excellente score kunnen we vooral toeschrijven aan de actieve en constructieve manier waarop de opleiding met haar opleidingsbestuur heeft samengewerkt”, zegt Petra Foubert, opleidingsdirecteur. “Als je helemaal

uit het niets een nieuwe opleiding moet opstarten met drie partners – de UHasselt, KU Leuven en Maastricht University, dan moet je zeer kort op de bal kunnen spelen en voortdurend evalueren en bijsturen. Ik ben erg blij dat de commissie onze inspanningen op dat terrein naar waarde schat.”

VERNIEUWENDE ONDERWIJSCONCEPT

Het opdracht- en probleemgestuurde onderwijsconcept levert een belangrijke toegevoegde waarde op, vond de commissie. Bovendien maakt deze aanpak de opleiding uniek in Vlaanderen. Ook het enthousiasme en de motivatie van het nieuwe team is de visitatiecommissie opgevallen. In haar rapport loofde ze de inzet en de dynamiek van alle personeelsleden.

DE INTEGRERENDE OPLEIDINGEN ZIJN ER KLAAR VOOR

Ook de integrerende opleidingen werden in 2012 gevisiteerd. Uit de rapporten blijkt dat ze helemaal klaar zijn voor de integratie.

EEN VOORBEELDIG PROCES VAN ACADEMISERING

De opleidingen architectuur en interieurarchitectuur hebben volgens de commissie een voorbeeldig proces van academisering doorlopen, dat ook op Europees niveau maar weinig parallellen kent. De manier waarop de opleidingen vooruitstrevend academisch onderzoek hebben ingebed in hun curriculum, kon op veel bijval rekenen. Tegelijkertijd loofde de commissie de professionele gerichtheid van de opleidingen waardoor afgestudeerden meteen inzetbaar zijn in de brede beroepspraktijk.

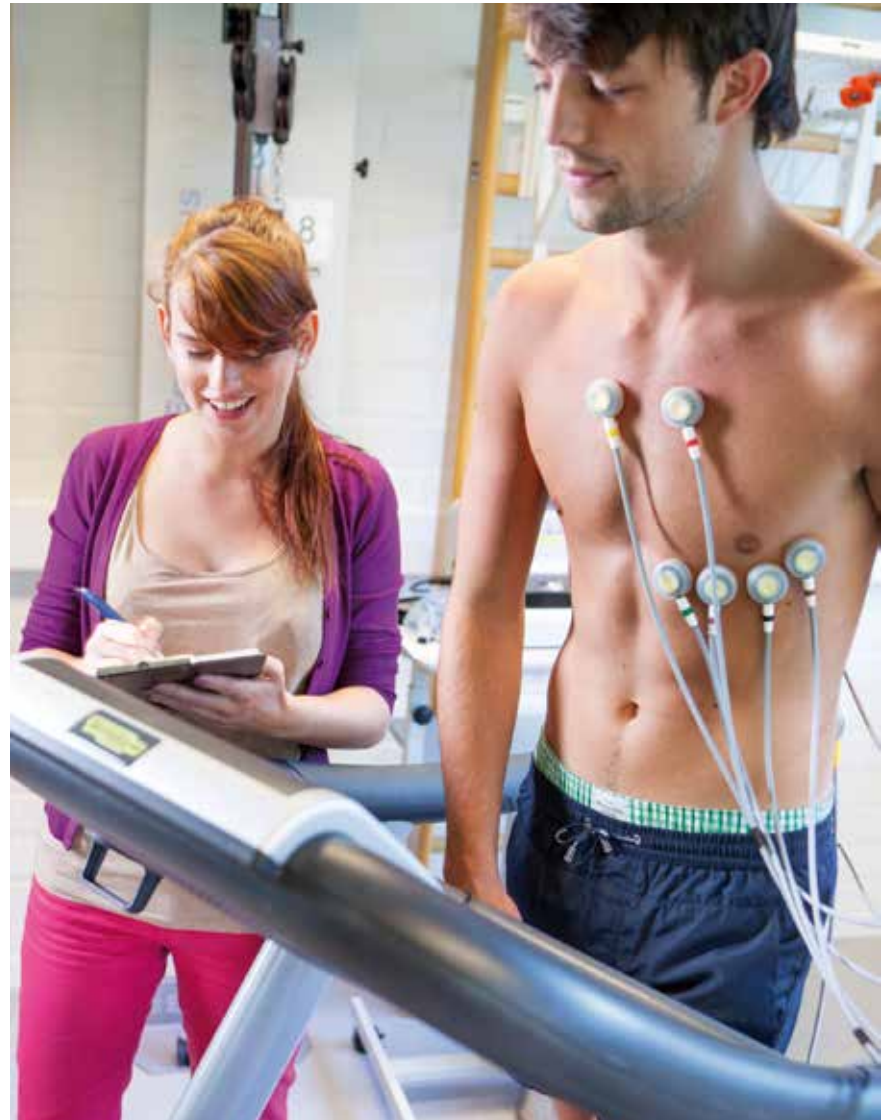
EEN UITGEBALANCEERDE ONDERZOEKSLIJN IN DE CURRICULA

Over alle 5 bacheloropleidingen en 4 bijhorende masteropleidingen industriële wetenschappen was de visitatiecommissie erg tevreden. De commissie was positief over de uitgebalanceerde onderzoekslijn die door het curriculum doorweven wordt. Ook de aandacht voor multidisciplinaire projecten en de goed uitgebouwde studie- en trajectbegeleiding voor studenten kon op veel lof rekenen.

Enkel voor de masteropleiding bouwkunde uitte de commissie bekommernissen over de academische invulling van het programma en het aantrekken van academisch personeel in de bouwkunde. Dit laatste is een knelpunt waarmee ook andere vergelijkbare opleidingen in Vlaanderen kampen. De UHasselt en de KU Leuven stelden een sterk verbetertraject op dat intussen al door de Erkenningscommissie en de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

MOOIE MIX VAN ACADEMISCHE COMPETENTIES EN PROFESSIONELE GERICHTHEID

De opleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie slaagt erin om academische competenties perfect in evenwicht te brengen met de professionele gerichtheid. Dat schreef de visitatiecommissie in haar rapport. De commissie sprak ook haar erkenning uit over het multidisciplinaire karakter van de opleiding. Afgestudeerden zijn internationaal van een hoog niveau en munten uit door hun deskundigheid, communicatieve vaardigheden en zin voor initiatief.

VAN HINDERNISSENPARCOURS TOT SUCCESVERHAAL

FACULTEIT RECHTEN SCOORT EXCELLENT OP EERSTE VISITATIERAPPORT

De UHasselt droomde al bijna twintig jaar van een eigen rechtsfaculteit. Maar tussen droom en daad stonden heel wat hindernissen en bezwaren. Na een lange strijd en de inspanningen van velen kon de nieuwe tUL-opleiding in 2009 uiteindelijk van start gaan. De opleiding scoorde meteen, want de studentenaantallen overtroffen – zelfs in dat eerste jaar – meteen alle verwachtingen. Intussen telt de jongste UHasselt-faculteit bijna 1.000 studenten. Dat is op zich al een succesverhaal, maar de bacheloropleiding moest in 2012 nog een belangrijke proef doorstaan: haar eerste visitatie. De opleiding kreeg op de verschillende aspecten die onderzocht worden goede tot excellente scores. Dat is een schitterende erkenning voor de kwaliteit die ze levert. En een pluim op de hoed van velen.

EEN LANGE STRIJD

Harry Martens: “Als je kijkt waar we nu staan, dan lijkt die Limburgse rechtenfaculteit een fantastisch succesverhaal, maar het traject is niet zonder hindernissen verlopen. In Limburg pleitten we al decennia voor een rechtenfaculteit. Ons belangrijkste argument was de onderparticipatie van Limburgse studenten in die opleiding. In Limburg koos slechts 1.4% van de 18-jarigen voor Rechten, in de rest van Vlaanderen was dat 1.9%. Dat vonden wij een sterk argument, maar buiten de provinciegrenzen vond dat idee maar weinig weerklank.

De grote doorbraak kwam er in 2000 toen we de tUL hebben opgestart. Dat nieuw concept was rationaliserend, want we brachten de kennis van

twee universiteiten samen: van Hasselt en Maastricht. En die Europese dimensie was in Vlaanderen ongezien. Niemand kon er eigenlijk tegen zijn. Die tUL heeft de basis gelegd voor onze rechtenopleiding. We hebben de procedure voor de erkenning van een nieuwe opleiding opgestart met Hasselt en Maastricht als partners. Ons eerste voorstel kreeg als kritiek dat we in Vlaanderen op deze wijze onmogelijk een *civiel effect* konden realiseren. Een grotere aanwezigheid van Belgische juristen was daarvoor absoluut noodzakelijk. De participatie van een bestaande Vlaamse juridische faculteit was dus aangewezen en zou bovendien tot een rationeler gebruik van de juridische expertise in Vlaanderen leiden. We hebben dan ons voorstel geherformuleerd met de rechtsfaculteit van de KU Leuven als derde partner.”

VAN NUL AF AAN BEGINNEN

Anne Mie Draye: “Een nieuwe opleiding uit het niets opstarten was niet eenvoudig. Je moet echt met alles van nul af aan beginnen. Tegelijkertijd biedt het immense mogelijkheden. In een bestaande opleiding zijn sommige dingen vastgeroest en maar moeilijk te veranderen. Wij konden echt met een kritische blik naar ons programma kijken.”

Petra Foubert: “We hebben van in het begin heel duidelijke keuzes gemaakt. Inhoudelijk focussen we op de Europees-internationale dimensie van het recht met daarnaast een grondige kennis van het nationale en deelstatelijke recht. Die aanpak hebben we heel duidelijk doorheen een aantal colleges verweven.”

Anne Mie Draye: “Ook ons onderwijsconcept is vernieuwend voor een rechtenopleiding. Naast het opdoen van kennis zetten we sterk in op vaardigheden. In onze practica leren we studenten echt omgaan met het recht. Dat is belangrijk, want het recht staat niet stil. We zien dat de markt oprecht geïnteresseerd is in die aanpak.”

Harry Martens: “Onderwijsinnovatie is typisch voor de UHasselt. Wij hebben daarin altijd al het voortouw genomen. Veel van de dingen die vandaag als erg vernieuwend worden beschouwd deden wij veertig jaar geleden al: examens spreiden, les volgen in kleine groepen, studentgecentreerd, probleemgestuurd onderwijs,... In de faculteit Rechten heeft men een mooie leerlijn uitgestippeld in die aanpak: ze beginnen met opdrachtgestuurd onderwijs waarbij de tutores de studenten toch nog wat richtlijnen geven en evolueren gaandeweg naar probleemgestuurde opdrachten. Die aanpak heeft de commissie duidelijk kunnen waarderen.”

Anne Mie Draye: “Dat onderwijsconcept staat niet alleen mooi op papier. Het werkt ook echt. Je ziet dat de studenten mee zijn.”

DRIE PARTNERS, ÉÉN OPLEIDING

Petra Foubert: “Ik denk dat onze hele ontstaansgeschiedenis een ideale voedingsbodem is geweest om die schitterende scores te behalen. We zijn van nul af aan kunnen beginnen en we hebben het hele proces met drie partners doorlopen: UHasselt, KU Leuven en UMaas. Dat maakt dat je veel kritischer kijkt naar jezelf en je programma. Alle partners kijken vanuit hun eigen achtergrond naar hetzelfde verhaal. Dan ga je jezelf vanzelf al meer in vraag stellen. Ik denk dat er in onze opleiding ontzettend veel gediscussieerd is over dingen waar men elders niet bij stilstaat.”

Anne Mie Draye: “Als je met drie partners samen een opleiding vormt, dan moet je alles veel beter en gestructureerder organiseren. Ons opleidingsbestuur speelt hierin een belangrijke rol. Elke maand zitten we samen om de dingen te bespreken en te evalueren. En we hebben drie keer zo veel antennes om eventuele problemen op te sporen. Dus als er problemen opduiken, dan kunnen we heel kort op de bal spelen. En ook onze studenten worden intensief betrokken in dit verhaal. Dat is de verdienste van Harry.”

Harry Martens: “Als er moeilijkheden opduiken in een opleiding, dan ondervindt de student dat altijd als eerste. Zolang je er open over communiceert, vinden studenten dat meestal niet zo'n groot probleem. Ze worden graag betrokken en denken actief mee na over oplossingen. We nemen hen dus mee in de boot: ze maken deel uit van ons opleidingsbestuur en leveren hun inbreng in discussies over aanpak, evaluatie en beoordelingen van professoren. Die verregaande participatie is dan misschien uitzonderlijk. Wij vinden het erg belangrijk.”

LIMBURGER, WERELDBURGER

Anne Mie Draye: “Voor studenten is het een groot voordeel dat ze ook les krijgen van professoren uit Leuven en Maastricht. Het brengt die internationale dimensie letterlijk in de opleiding en dat verruimt hun blik op de wereld. Voor een rechtenstudent is dat uiterst belangrijk.”

Harry Martens: “Men verweet ons in het verleden wel eens dat we toegeven aan de kerktorenmentaliteit van de Limburgers als we deze opleiding in onze provincie inrichtten, maar niets is minder waar. Het is aan de universiteit dat studenten hun blikveld verruimen. Wij brengen hen letterlijk in contact met professoren en studenten uit andere regio's. En je ziet ook dat het op die manier werkt. Hier aan de universiteit krijgen ze belangstelling om over de grenzen heen te kijken. Onze studenten verruimen hun blik, ze gaan op Erasmus en kiezen voor een master aan een andere universiteit. Aan de universiteit worden ze echte wereldburgers. Maar je moet hen natuurlijk wel eerst hier krijgen.”

NEUZEN IN DEZELFDE RICHTING

Anne Mie Draye: “Voor de inhoudelijke sterkte van ons programma was die transuniversitaire samenwerking een voordeel. Iedere partner levert immers zijn bijdrage in de expertisedomeinen waarin hij excelleert. Maastricht neemt het Europees-internationaal recht voor haar rekening. Leuven is vermaard om haar expertise in privaatrecht en procedurevakken. Die expertise brachten zij in de opleiding binnen. Dat betekent een grote meerwaarde.”

Petra Foubert: “Toch is het niet altijd eenvoudig geweest. De KU Leuven, UMastricht en UHasselt hebben elk hun eigen specifieke onderwijs traditie. In het begin was het een hele uitdaging om alle professoren en tutoren op één lijn te krijgen en één duidelijke onderwijsaanpak door te zetten. Daarom hebben we ook intens geïnvesteerd in onderwijsprofessionalisering.”

Anne Mie Draye: “Dat kon de visitatiecommissie appreciëren. Want we zijn vandaag echt één opleiding met een eigen onderwijsconcept, eigen accenten en een eigen stijl. We hebben het beste uit elk systeem genomen en een eigen identiteit ontwikkeld.”

DE KRACHTEN BUNDELEN

Harry Martens: “Van de visitatiecommissie kregen we veel waardering voor de manier waarop we hebben samengewerkt met de bibliotheken. Dat grote kader opzetten, was voor ons een immense uitdaging.”

Petra Foubert: “Als we keken naar de enorme collectie van de rechtenbibliotheek in Leuven en Maastricht, gingen we toch spontaan even de wenkbrauwen fronsen. Het is natuurlijk een illusie dat je op amper een

paar jaar tijd iets vergelijkbaars kan neerzetten. Ook financieel is dat onmogelijk. Daarom hebben we intensief gezocht naar manieren om collecties samen te brengen. Wat is er al in Limburg aanwezig? Wie is hier allemaal geïnteresseerd? En hoe kunnen we dat allemaal samenbrengen? Vijf jaar geleden was er nog helemaal niets. Als we dan nu kijken wat er allemaal fysiek samengebracht werd in het gerechtsgebouw, dan kunnen we alleen maar heel trots zijn.”

Anne Mie Draye: “We hebben zwaar in die samenwerkingen geïnvesteerd, maar het heeft geloond. En voor de opleiding is die goede verstandhouding met de juridische wereld een ongelooflijke troef. Door die samenwerking kunnen we onze studenten onder andere een leerrijke zomerstage bieden bij het parket en de rechtbanken. Van voorzitter Tony Heeren mogen we zelfs de zittingzalen gebruiken voor onze *moot courts*, de simulatie-oefenzittingen voor onze studenten uit tweede bachelor. Dat is voor hen een hele ervaring.”

ALUMNI, DE ULTIEME TEST

Petra Foubert: “Op zo'n schitterend visitatierapport hadden we niet durven hopen. De visitatie noemde de manier waarop we onze opleiding blijven verbeteren 'internationaal een voorbeeld'. Een mooiere erkenning hadden we niet kunnen krijgen.”

Harry Martens: “Heel wat mensen hebben voluit hun schouders gezet onder dit project. En die pioniersgeest helpt je om een tandje bij te steken en jezelf telkens weer te overtreffen. Als dan vandaag een succesverhaal volgt, dan put je hier ontzettend veel voldoening uit. Het geeft je de motivatie om op hetzelfde elan voort te gaan. Ondertussen blijkt ook dat door onze rechtenopleiding de participatie van Limburgse studenten opgetrokken is tot het Vlaamse cijfer. Onze stelling dat het plaatselijk aanbod werkt, werd dus andermaal bewezen”

Anne Mie Draye: “Volgend jaar kunnen we wellicht ons eerste doctoraat afleveren. Dat is weer een belangrijke mijlpaal voor de opleiding, want die doctoraten heb je nodig om het onderzoek in de faculteit naar een hoger niveau te tillen. En dit academiejaar studeren onze eerste masterstudenten af. Dan zijn ze klaar voor het echte werk en dat is best spannend. Wat zegt de arbeidsmarkt over onze alumni? Functioneren ze goed in een advocatenkantoor? En maken ze het verschil? Uiteindelijk is dat de ultieme test die we als opleiding moeten doorstaan.”

MARIE-PAULE JACOBS EN TONY HEEREN OVER DE *RECHTSBIBLIOTHEEK LIMBURG*

“LABORATORIUM VAN DE RECHTENSTUDENT”

De rechtenstudent kreeg er in 2012 niet alleen een nieuwe ‘thuis’ (de Oude Gevangenis), maar ook een bibliotheek bij. In oktober opende de RechtsBibliotheek Limburg (RBL) in het Hasseltse gerechtsgebouw de deuren.

Masterstudenten rechten ‘delen’ er een bibliotheekcollectie (gezamenlijke startwaarde 1 miljoen euro) met juristen, advocaten en magistraten. “Dat contact met het werkveld – niet enkel in de RBL, maar bijvoorbeeld ook tijdens pleitoefeningen in zittingszalen – is voor onze studenten erg belangrijk. Het sluit naadloos aan op het DNA van de opleiding”, zegt beheerder Marie-Paule Jacobs. “Met de RBL hebben de Hasseltse rechtenstudenten een eigen laboratorium”, aldus Tony Heeren, voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. “En ik kan u verzekeren: in andere provincies benijdt men ons om deze unieke samenwerking tussen universiteit en Justitie.”

“Door alle rekken leeg te maken en alle boeken in een catalogus te zetten, hebben we een startcollectie ter waarde van een miljoen euro opgebouwd.”

De uitbouw van een rechtsbibliotheek vormde voor de UHasselt één van de grootste uitdagingen bij de start van de rechtenopleiding. Beheerder Marie-Paule Jacobs: “We vertrokken al meteen met een historische achterstand, want andere universiteiten hebben hun collectie over een tijdspanne van soms wel meer dan honderd jaar kunnen opbouwen. Dé hamvraag was dus: hoe krijgen wij zo snel mogelijk een bibliotheek uit de grond gestampt, met dien verstande dat het geen miljoenen euro’s kost – want die waren er eenvoudigweg niet.

En dus keek de UHasselt over haar eigen muren, waar ze al snel bereidwillige partners vond. “Dat is het fijne aan Limburg: er is altijd wel de bereidheid om, over de grenzen heen, samen te werken. Zo hebben de UHasselt en de Provinciale Bibliotheek Limburg (PBL) – onder meer dankzij de steun van de deputatie en een enorme dynamische bibliothecaris, Martine Balcer – budgetten samengebracht, waardoor onze bachelorstudenten rechten in de PBL over een eigen studielandschap en juridische collectie kunnen beschikken. De PBL stelt haar leeszalen bovendien ter beschikking van studenten die daar rustig willen studeren. Ook in de administratieve bibliotheek van de Provincie Limburg, met een schitterende collectie administratief recht, kunnen onze studenten en onderzoekers – na een eenvoudig telefoontje – terecht voor opzoekingswerk. En dan is er uiteraard nog onze samenwerking met Justitie, die uitmondde in de oprichting van de RechtsBibliotheek in het Hasseltse gerechtshuisgebouw.”

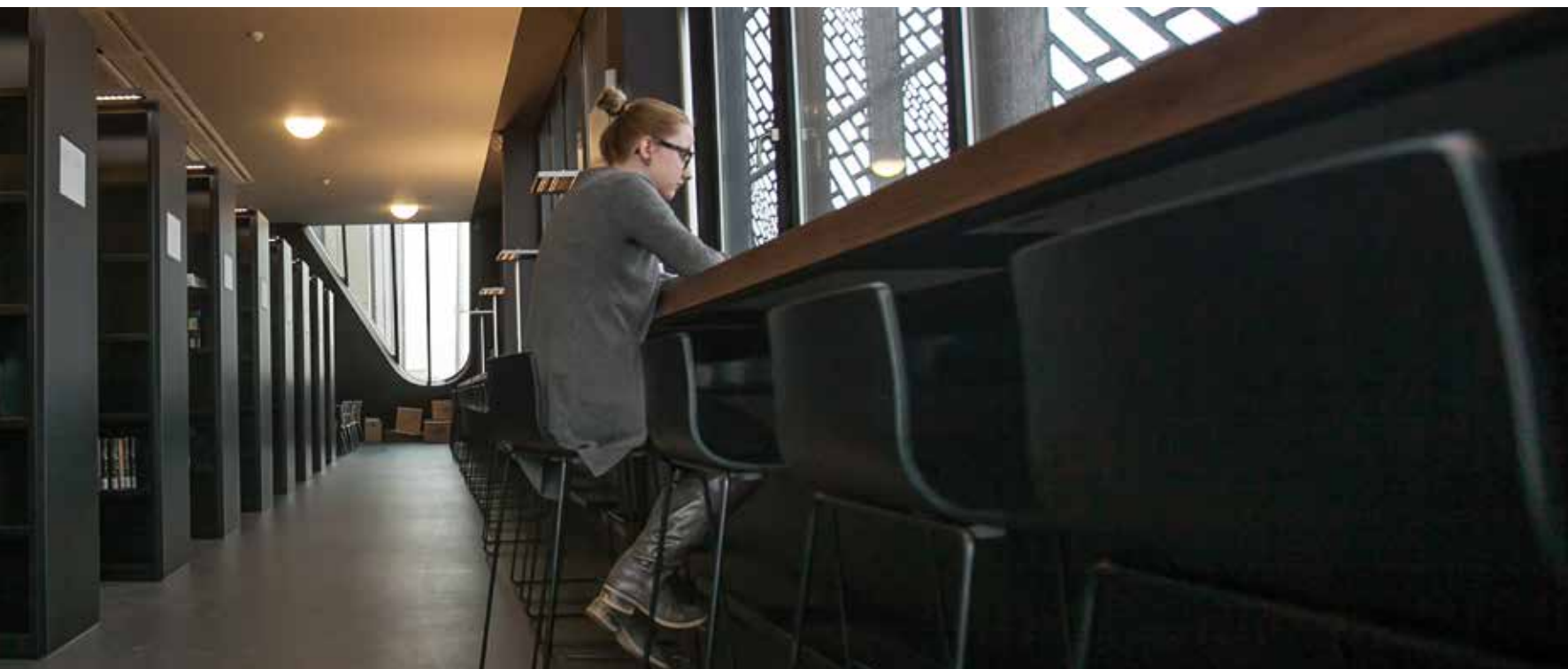
Voorzitter Tony Heeren toonde zich van bij de start een enthousiast “supporter” van dat project. “In onze centrale bibliotheek en zes deelbibliotheeken stonden rekken vol boeken. Maar wij hadden geen knowhow om dat te beheren of mensen om die bibliotheken te bestaffen. Toen ik hoorde dat het de universiteit menens was met de oprichting van een rechtenfaculteit maar er zich een klein hiaat stelde wat betreft de aanwezigheid van een bibliotheek, dacht ik: *Daar liggen toch kansen voor beide partijen.*”

Marie-Paule Jacobs: “Door alle rekken leeg te maken en alle boeken in een catalogus op te nemen, hebben we een startcollectie ter waarde van een miljoen euro opgebouwd. Door samen te werken – in onderling vertrouwen, in open discussie – zijn we erin geslaagd om onze historische achterstand enigszins te overbruggen. En dat zonder ook maar een euro méér uit te geven. De financiële middelen voor de RechtsBibliotheek van respectievelijk Justitie en UHasselt worden samen beheerd zodat we deze collectie optimaal kunnen doen groeien.”

TOUR DE FORCE

Lokale bibliotheken opheffen, collecties integreren... Het klinkt makkelijker en vanzelfsprekender dan het was. Een “ongelofelijke tour de force”, noemt Marie-Paule Jacobs het. Voorzitter Heeren beaamt: “Er is enorm veel werk verzet – letterlijk. Mensen hebben binnen én buiten de uren zitten sleuren met dozen. Om u een idee te geven: Justitie zat op zes verschillende locaties, met elk een eigen bibliotheek. Men is dus op elke locatie moeten gaan kijken en inventariseren. Daarnaast hebben we ook samen moeten

nadenken over een hele reeks kleinere, maar daarom niet minder belangrijke, praktische zaken. Lockers voor de studenten bijvoorbeeld.”

Marie-Paule Jacobs wijst ook op het mentale aspect van zo'n proces. “Onze bibliotheekmensen hebben moeten leren luisteren naar de verzuchtingen uit het werkveld. Maar voor de mensen die jarenlang de bibliotheek op de rechtbanken beheerden en hun collecties moesten afstaan, was het evenmin een makkelijk proces. Het veronderstelt een gedragsverandering en da's altijd moeilijk.”

Maar dit alles heeft niets afgedaan aan de vastberadenheid langs beide kanten om er een succesverhaal van te maken. “Er zijn grote inspanningen geleverd door zowel de UHasselt als Justitie. Omdat iedereen inzag hoe belangrijk én – vooral – hoe uniek in België dit project was. Ik kan u verzekeren: in andere provincies benijdt men ons”, zegt Tony Heeren.

STUDENT OP HET WERKVELD

De rechtenstudenten en onderzoekers zijn alvast tevreden over ‘hun’ nieuwe bibliotheek in het gerechtsgebouw, weet Marie-Paule Jacobs,

maar natuurlijk verwachten ze nu van ons dat we onze collectie blijvend blijven uitbreiden en optimaliseren. “Vooral omdat zij zich in het gerechtsgebouw letterlijk op het werkveld bevinden. In feite sluit de RBL naadloos aan op het DNA van onze rechtenopleiding, met haar probleemgestuurd onderwijs. Daarbij krijgen de studenten niet zomaar kennis 'ingelepeld'. Theorie en praktijk gaan hand in hand. Studenten moeten zelf aan de slag en dus is contact met het werkveld heel belangrijk. Dat kan in de bibliotheek, maar bijvoorbeeld ook in de zittingszaal, wanneer ze – in het eerste bachelorjaar al – een rechtszitting moeten verslaan of – in het tweede bachelorjaar – pleitoeefeningen doen. Alles wat ze leren, wordt direct heel concreet.”

Tony Heeren: “Dat is het mooie aan dit hele verhaal. Als studenten en onderzoekers naar de RBL komen, dan kunnen ze zich vergewissen van alles wat hier gebeurt. De rechtsbibliotheek – en bij uitbreiding het hele gerechtsgebouw – vormt in dat opzicht hun laboratorium. Een labo dat hen in zekere zin ook emancipeert. Toen ik rechtenstudent was, vond ik het niet vanzelfsprekend om een gerechtsgebouw binnen te gaan.

Justitie, dat was de ivoren toren hè. De rechtenstudenten aan de UHasselt moeten, letterlijk én figuurlijk, over die drempel heen stappen.”

LEREN VAN ELKAAR

In de interactie met de student schuilt meteen ook het belang van een rechtsbibliotheek voor Justitie, vindt voorzitter Heeren. “De studenten leren van ons, maar wij leren ook van hen. Ik roep studenten na een zitting, bijvoorbeeld, al eens bij me en dan hoor je dingen waarvan je denkt: *Tiens, zo had ik het nog niet bekeken*. En wanneer ik in de bibliotheek ben, probeer ik ook een praatje met hen te slaan. Dan vraag ik bijvoorbeeld met wat ze bezig zijn. Ik spoor mijn collega’s aan om hetzelfde te doen, want je steekt er wat vanop. Bovendien: in dialoog gaan met studenten en academici, je zittingszalen openstellen voor oefensessies... helpt om dat beeld van de ‘ivoren toren’ te doorbreken. Ook dat vind ik enorm belangrijk.”

SAMENWERKING VERDER VERGROTEN

Met de opening van de RechtsBibliotheek Limburg is de samenwerking tussen de UHasselt en Justitie stevig verankerd. Maar wat brengt de toekomst? Beheerder Marie-Paule Jacobs: “De RBL opende in oktober de deuren en het was in de eerste instantie alle hens aan dek. Maar het is zeker de bedoeling om de samenwerking te vergroten, zowel op inhoudelijk als academisch vlak. Zo denken we als UHasselt na over hoe we mensen uit het werkveld meer kunnen betrekken bij thesen of onderzoek in het algemeen. Gastcolleges zijn eveneens een manier om de student te laten kennismaken met de praktijk. Uiteraard zal het aan de rechtenopleiding zijn om dat concreet in te vullen.”

Voorzitter Heeren ziet alvast een rol weggelegd voor de faculteit Rechten om Justitie de 21ste eeuw binnen te loodsen. “Op het vlak van hervorming en vernieuwing kan er veel interessante, objectieve input komen van de onderzoekers. Zo kunnen zij bekijken of onze werkprocessen nog wel van deze tijd zijn en hoe je die eventueel kunt verfijnen dan wel vervangen – en door wat. Wij denken daar natuurlijk zelf ook over na, maar het ontbreekt ons aan tijd. En het is sowieso interessanter als er mensen zijn die dat van buitenaf bekijken. Om over zulke dingen na te denken, heb je overigens juristen nodig die al vrij vroeg in hun opleiding die werkprocessen hebben kunnen observeren. Je hebt met andere woorden een goed labo nodig. De Hasseltse rechtenstudent heeft dat nu.”

Martine Balcer (directeur PBL) en Marc Goovaerts (directeur bibliotheek UHasselt). “Alle lof voor het werk dat zij en hun mensen hebben verzet”, aldus beheerder Marie-Paule Jacobs.

2012:

HET JAAR VAN DE...

EERSTE RECHTENSTUDENTEN OP ERASMUS

De jonge faculteit Rechten draagt internationalisering hoog in het vaandel. Van in het begin investeert ze enorm in de opstart van succesvolle uitwisselingsprogramma's. In 2012 vertrokken de eerste zes masterstudenten naar het buitenland. Het voorbije jaar verwelkomde de faculteit op haar beurt drie uitwisselingsstudenten uit Cergy, Pontoise en Passau.

BLIK OP DE WERELD VERRUIMEN

“We vinden het belangrijk om onze studenten te stimuleren om een semester in het buitenland te studeren,” zegt professor Anne Mie Draye, decaan van de faculteit Rechten. “Een Erasmusuitwisseling is een unieke kans en een boeiende ervaring. Het is niet alleen een extra troef op hun cv, maar ook een persoonlijke verrijking die studenten zelfstandiger maakt en hun blik op de wereld verruimt.”

VAN BELGIË NAAR POLEN

Charlotte Desiron was de eerste rechtenstudente van de UHasselt die naar het buitenland trok. Een semester lang ruilde de universiteitscampus in Hasselt voor de University of Silesia in Polen: “Polen verschilt heel erg van België: het land heeft een andere cultuur, vreemde tradities en dat communistische verleden dat hen vandaag nog typeert. Mijn Erasmuservaring heeft mijn horizon echt verruimd.”

VAN PASSAU NAAR HASSELT

Ook de inkomende Erasmusstudenten waren laaiend enthousiast over hun uitwisselingsprogramma. “Ik koos heel bewust voor de Universiteit Hasselt”, zegt Anna Lena Jessen uit Passau, “ik verwachtte dat ik in een kleinere faculteit, die nog volop in ontwikkeling is, beter zou worden

opgevangen. En ik had gelijk! Ik heb op korte tijd ontzettend veel bijgeleerd en interessante mensen leren kennen. Aan mijn Belgische avontuur bewaar ik enkel mooie herinneringen.”

INLEEFSTAGE INDIA EN OEGANDA EEN BREDERE BLIK OP GEZONDHEIDSZORG

In onze westerse geneeskunde is er steeds meer mogelijk. Ziektes worden sneller opgespoord, behandelingen verfijnd en technologische innovaties worden op een efficiënte manier gebruikt om het herstelproces van patiënten beter op te volgen en te ondersteunen. Het verschil met ontwikkelingslanden kan niet groter zijn: hier is het basisaanbod aan medische zorg immers nog steeds niet voor iedereen beschikbaar. Omdat de opleiding geneeskunde van de UHasselt haar studenten een heel brede visie op gezondheidszorg wil meegeven, organiseert ze elk jaar inleefstages in ontwikkelingslanden. In 2012 liepen 8 studenten stage in India, en 5 in Oeganda.

NIET MALI, MAAR OEGANDA

“Elk jaar organiseren we voor onze studenten inleefstages in Mali en India,” vertelt professor Marjan Vandersteen, stagecoördinator. “Het voorbije jaar waren we genoodzaakt om de stage in Mali te annuleren omwille van de onrust die

daar heerste. Op eigen initiatief zetten onze studenten een alternatieve inleefstage op touw. Ze namen zelf contact op met de decaan van de faculteit geneeskunde in Mbarara (Oeganda) en maakten ook van dit project een succes.”

GENEESKUNDE IN EEN HEEL ANDERE CONTEXT

Hun stage in een ontwikkelingsland is een les in verschillende opzichten. Medisch gezien komen ze heen specifieke ziektebeelden tegen en leren ze functioneren in heel andere, vaak moeilijkere, omstandigheden. Maar de stage verruimt ook hun blik op gezondheidszorg en andere culturen. “Stage lopen in India was niet altijd even eenvoudig”, vertelt Heleen De Vocht. “In het begin is het een hele aanpassing om te leven en te werken in een omgeving met heel andere normen en prioriteiten. Maar het was een heel boeiende en leerrijke ervaring. Ik had het voor geld van de wereld willen missen. Die blikken van de kleine kindjes die je vol fascinatie aankijken, de oude vrouwtjes die dankbaar je handen vastnemen,... Dat gaf ontzettend veel voldoening.”

DE ENIGE VLAAMSE UNIVERSITEIT MET EEN EIGEN FIELD RESEARCH CENTRE

Een eigen *Field Research Centre* in het Nationaal Park Hoge Kempen: dat creëert immense opportuniteiten voor het onderzoek en onderwijs van de UHasselt. “Het Centrum voor Milieukunde voert onder meer onderzoek rond biodiversiteit, klimaat, ecosysteemdiensten en omgevingsstress. Met ons eigen veldonderzoekscentrum kunnen we deze onderzoeksdisciplines nog verder uitbouwen”, vertelt Natalie Beenaerts, projectcoördinator. “En daar profiteren ook de studenten van de faculteit Wetenschappen van.”

INTERNATIONAAL OP DE ACADEMISCHE KAART

De UHasselt is vastbesloten om het *Field Research Centre* internationaal op de academische kaart te zetten. Volgend jaar krijgt dat veldstudiecentrum

ook fysiek vorm in het Nationaal Park. Er wordt een paviljoen gebouwd voor kantoorruimtes en labo's, en de universiteit heeft heel wat plannen klaar om de onderzoeksfaciliteiten op het terrein verder uit te bouwen. Vooruitstrevende hoogtechnologische onderzoeksinfrastructuur zoals een ecosysteemmeetoren en ecotrons, zullen een belangrijke aantrekkingspool vormen voor onderzoekers uit de hele wereld.

STUDENTEN PROFITEREN MEE

“We willen kwalitatief hoogstaand onderzoek realiseren in het Nationaal Park,” vertelt Natalie Beenaerts enthousiast. “Tegelijkertijd gaan we ook na hoe we dit onderzoek op een interessante manier ons curriculum kunnen integreren. Want we willen natuurlijk ook dat onze (biologie)studenten mee

kunnen profiteren van het uitzonderlijke voordeel van een eigen *Field Research Centre*. Het voorbije jaar konden al een aantal studenten in het Nationaal Park onderzoeksprojecten uitvoeren rond biodiversiteit, geologie en natuurbeheer. In de toekomst willen we dit nog verder uitbouwen. We willen er stages en excursies organiseren. Niet alleen voor onze eigen studenten maar ook voor internationale onderzoekers. Aan die voorbereidingen hebben we in 2012 al heel hard gewerkt.”

STUDENTEN ORGANISEREN DE TWEDE EDITIE VAN TEDxUHASSELT

In 2011 zorgden UHasselt-studenten voor een ware primeur toen ze TEDx naar de universiteitscampus haalden. Gepassioneerde sprekers met innovatieve ideeën deden de slogan *ideas worth spreading* alle eer aan en TEDxUHasselt werd een overrompend succes. Een tweede editie kon dan ook niet uitblijven. “In 2012 legden we de lat nog hoger: we wilden ons publiek niet alleen 14 inspirerende *talks* van impressionante, internationale sprekers bieden, maar hen echt onderdompelen in een totaalbeleving”, vertellen masterstudenten Rutger Bevers (informatica) en Niels Peetermans (handelsingenieur in de beleidsinformatica). De 500 aanwezigen waren in ieder geval laaiend enthousiast.

A CHANGE IN THE UNIVERSE

“In 2012 kozen we voor het thema *a change in the universe*”, zegt Niels Peetermans. “Die titel onderstreept heel mooi de impact en de inspiratie die van een TEDxevent uitgaan. Het verwoordde ook perfect onze ambities. Met TEDxUHasselt wilden we het publiek niet alleen een leuk dagje uit bezorgen. We wilden hen echt ideeën aanreiken die hun leven kunnen veranderen, en op die manier een heel klein beetje het universum veranderen.” 97% van alle aanwezigen gaf na het event aan dat ze de volgende editie van TEDxUHasselt niet wilden missen. En meer dan 70% zei dat TEDxUHasselt een impact heeft gehad op hun leven. Met deze overtuigende resultaten lijken de organisatoren dan ook meer dan geslaagd in hun opzet.

LIFELONG LEARNING OPLEIDINGEN VOOR PROFESSIONALS

Hoogopgeleiden veranderen meer dan ooit van job. En zelfs wanneer ze eenzelfde job blijven uitoefenen, moeten ze hun kennis en ervaring voortdurend bijspijkeren. Lifelong learning is vandaag dé uitdaging voor hooggekwalificeerde professionals. Op die behoefte wil de UHasselt met haar postacademisch opleidingsaanbod graag inspelen.

Met opleidingen, themareeksen, lezingen, studiedagen en congressen wil de UHasselt de kennis en vaardigheden van haar afgestudeerden blijven aanscherpen. In 2012 vertaalde de universiteit haar onderzoeksexpertises in boeiende leertrajecten voor professionals rond thema's als rechten, CleanTech, peoplemanagement en leiderschap, ondernemerschap, marketing en retail, mobiliteit en rechten.

OPEN BORDERS MBA

Een internationaal uitdagend executive managementprogramma

De Euregio Maas-Rijn is een boeiende werkomgeving met immense opportuniteiten. Toch benutten managers vandaag vaak nog te weinig die internationale mogelijkheden. Met de Open Borders MBA speelden drie universiteiten – de UHasselt, HEC-ULg en FH Aachen – hierop in. Het meertalige executive managementprogramma daagt professionals uit om vanuit hun eigen en elkaars context en ambities te werken rond diverse managementtopics. In 2012 starten twaalf managers uit vier landen in dit programma.

VAN EN MET ELKAAR LEREN

Think globally, Act locally en Decide: met deze drie modules wil het Open Borders MBA de blik van managers verruimen naar de mogelijkheden die hun internationale werkomgeving biedt. Duo's van professoren en praktijkexperten uit België, Duitsland en Nederland koppelen de academische theorie meteen naar *real-life* cases en de eigen bedrijfservaringen. “De deelnemers investeerden in dit stimulerende kader niet alleen in hun kennis en vaardigheden, maar scherpten tegelijkertijd ook hun talenkennis bij en kregen de kans om een waardevol professioneel netwerk uit te bouwen”, aldus Tinne Lommelen.

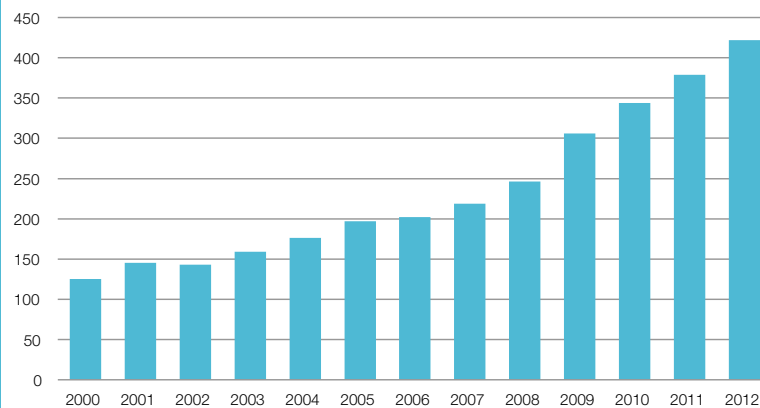
ONDERZOEK

MEER PUBLICATIES EN MEER DOCTORANDI VOOR DE UHASSELT

Het aantal publicaties in (internationaal) gereviewde academische en wetenschappelijke tijdschriften met UHasselt-affiliatie bedroeg in 2000 147 en is geleidelijk gestegen tot **468 publicaties** in 2011 (het laatste kalenderjaar waarvoor momenteel de cijfers gevalideerd zijn door het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring – ECOOM en het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand - Sociale en Humane Wetenschappen–Het VABB-SHW).

De UHasselt kent de laatste jaren een sterke groei van het aantal doctoraatsstudenten. In 2012 waren er **422 doctoraatsstudenten** ingeschreven, dit is een stijging met 11% ten opzichte van 2011. In het voorbije jaar hebben 51 jonge vorsers het doctoraat aan de UHasselt behaald.

Evolutie aantal ingeschreven doctoraatsstudenten (per 01/02/2013)

2012:
HET JAAR VAN...

EERSTE ERC-GRANT VOOR DE UHASSELT

Met een budget tot 1,5 miljoen euro zijn de *Starting Grants* van de *European Research Council* (ERC) zeer gegeerd bij onderzoekers in heel Europa. Professor Tim Nawrot is de eerste UHasselt-onderzoeker die zo'n ERC-beurs in de wacht kon slepen. Met zijn ENVIRONAGE-project bestudeert de jonge docent verouderingsmechanismen bij ouderen en pasgeborenen.

GRENsverLEGGEND ONDERZOEK

Wat is de foetale oorsprong van sommige ziekten? En welke invloed oefenen genetische en milieufactoren hierop uit? Het onderzoek van professor Nawrot kan hier mee een antwoord op formuleren. De UHasselt-onderzoeker, die verbonden is aan het *Centrum voor Milieukunde* (CMK), integreert in ENVIRONAGE milieu-invloeden en moleculaire mechanismen van veroudering, waaronder de lengte van de uiteinden van de chromosomen (telomeren).

KOKEN KOST GELD

“Deze erkenning is bijzonder fijn. Het geeft je onderzoek visibiliteit in wetenschappelijke kringen”, vertelt Tim Nawrot, “maar wat echt telt zijn de kansen die deze beurs biedt. Ze geeft veel meer ruimte voor inhoudelijke uitdagingen. Je krijgt een degelijke financiering voor een langere periode en dat is nodig om een onderzoek van deze omvang te kunnen realiseren. Innovatie begint met een grensverleggend onderzoeks idee, maar de kosten voor baanbrekende en hoogstaand innovatieve onderzoeken kunnen hoog oplopen. Zonder deze financiering was dit niet mogelijk geweest. Nu breekt de tijd aan om wat uitgeschreven staat uit te voeren. En daar kijk ik ontzettend naar uit.”

UHASSELT, TROTSE TECHNOLOGISCHE PARTNER VAN PUKKELPOP 2012

189.000 *open minded* en uitgelaten festivalgangers. Drie dagen muzikaal entertainment van de bovenste plank. Bijna 200 verschillende acts op acht podia. Pukkelpop 2012 was een succes! En de UHasselt was erbij. Zowel op de festivalweide als op het internet kon je de universiteit spotten. Als technologische partner liet de UHasselt zich opmerken door twee bijzondere projecten:

LIVESTREAM TO THE NEXT LEVEL

Met de 360° videotechnologie van het *Expertisecentrum voor Digitale Media* (EDM) hoefden de thuisblijvers geen seconde van het festival te missen. “Live online videostreaming van concerten en festivals wordt steeds populairder”, zegt Philippe Bekaert van het EDM. “Het geeft je het gevoel dat je erbij bent, terwijl je eigenlijk gewoon achter je computerscherm zit. Ook op de Pukkelpopwebsite werden via Belgacom livestream heel wat optredens live uitgezonden. Bovenop die gebruikelijke *directors cut*, bood Pukkelpop dit jaar ook onze 360° livestream aan de thuisblijvers aan. Zo konden zij volledig zelf kiezen wat zij wilden zien.”

TRIPTRACKER

Studenten mobiliteitswetenschappen van de UHasselt bestudeerden de bereikbaarheid van het festival met een eigen smartphone-applicatie. “Met onze app konden we, via de ingebouwde gps van de smartphones, de specifieke locatie van de bezoekers op geregelde tijdstippen registreren”, vertelt An Neven, doctoraatsstudente mobiliteitswetenschappen. “Met de verzamelde gps-locaties van de festivalgangers visualiseerden we de afgelegde reisroutes op kaart, waardoor we inzicht kregen in de kritische tijdstippen en routes van de bezoekers. Hierdoor konden we verbeterpunten opstellen om

de verschillende vervoersmodi beter op elkaar af te stemmen. Waardevolle informatie waarmee de organisatie van Pukkelpop in de toekomst meteen aan de slag kan.”

BETERE GROEIKANSEN VOOR ONDERZOEK IN ASSOCIATIE

HERCULESFINANCIERING WORDT GEKOPPELD AAN EIGEN BOF-MIDDELEN

Om hoogstaand academisch onderzoek uit te voeren, heb je nood aan innovatieve apparatuur. Maar *state-of-the-art* onderzoeksinfrastructuur kost handenvol geld. Om hierin te investeren krijgt elke Vlaamse associatie financiering van de Herculesstichting. De UHasselt combineert deze middelen met een eigen inbreng uit het BOF-apparatuurfonds. Door de middelen te bundelen wil de UHasselt het onderzoek van de *Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg (AUHL)* nog betere groeikansen geven. In 2012 werden de volgende drie projecten goedgekeurd:

	Totale kostprijs	Subsidie Hercules-stichting	Bijdrage UHasselt BOF apparatuur-fonds
Een uniek apparaat om kunstmatig diamant te ontwikkelen Linear antenna microwave chemical vapour deposition (LA MW CVD) apparatus	€ 468.270,00	€ 337.981,00	€ 130.289,-

“Het kunstmatig diamant is één van die materialen die we in het *Instituut voor Materiaalonderzoek (IMO)* ontwikkelen. Dit nieuwe materiaal kan als geavanceerd sensormateriaal een belangrijke rol spelen in vooruitstrevende toepassingen binnen de energieconversie en –creatie en (bio)medisch gerelateerde applicaties zoals biosensoren en medische implantaten”, vertelt professor Ken Haenen. “De aankoop van dit nieuwe apparaat is ontzettend belangrijk voor ons fundamenteel onderzoek, omdat we er op een nieuwe manier nanokristallijne CVD diamantfilms met een hoge sp^3/sp^2 -verhouding mee kunnen groeien. Behoudt de diamant zijn kwaliteit als we de kenmerken veranderen of de temperaturen aanpassen? Die vragen

moeten we kunnen beantwoorden voor we het in innovatieve toepassingen kunnen gebruiken.”

Het toestel is echt *state-of-the-art*. Op dit moment zijn er nog maar drie andere soortgelijke toestellen in de wereld. Door het gebruik van lineaire antennes voor het creëren van plasma's kunnen onderzoekers voortaan makkelijker grote oppervlakten coaten. Bovendien maakt de combinatie met gepulste microgolven het mogelijk om de depositietemperatuur te verlagen tot gevoelig lager dan 500°. Dit is voor veel toepassingen in de micro-elektronica de absolute limiet omdat het vaak om gevoelige circuits of materialen gaat.

	Totale kostprijs	Subsidie Hercules-stichting	Bijdrage UHasselt BOF apparatuur-fonds
Meer opties voor de RIJSIMULATOR	€ 363.999,10	€ 337.981,00	€ 26.018,10

“De rijnsimulatoren zijn ontzettend belangrijke instrumenten voor het onderzoek dat we in het Instituut voor Mobiliteit (IMOB) uitvoeren. We testen er niet alleen nieuwe wegontwerpen mee uit. Ze helpen ons ook om het rijgedrag van proefpersonen nauwgezet te analyseren”, vertelt professor Tom Brijs. “Met extra functionaliteiten kunnen we het onderzoek van IMOB gevoelig versterken en verdiepen. Hoe komt het dat vooral jonge mannen de grote brokkenmakers blijven in het verkeer? Wat gebeurt er precies in hun hersenen als ze achter het stuur met een gevaarlijke situatie geconfronteerd worden? Door de extra financiering kan IMOB onder andere die neurocognitieve processen straks beter in kaart brengen. En dat is een belangrijke meerwaarde voor ons onderzoek.”

	Totale kostprijs	Subsidie Hercules-stichting	Bijdrage UHasselt BOF apparatuur-fonds
“Met deze geavanceerde onderzoeks-polymerisatieinfrastructuur kunnen we onze mechanismen uitdiepen en onze (bio)analytische slagkracht verhogen” Linear Ion Trap - Orbitrap Electrospray ionization Mass Spectrometer	€ 600.000,00	€ 337.981,00	€ 262.019,-

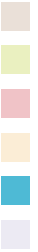
“De nauwkeurige analyse van polymeren wordt steeds belangrijker in het biomedische en het polymeer syntheseonderzoek. De analyse van ziektegerelateerde moleculen (de zogenaamde biomerkers) kan het inzicht in de onderliggende oorsprong van de ziekte immers verruimen. Voor synthetische polymeren moeten we de eindgroepen van een polymeer grondig kunnen bepalen: dat is een basisvoorwaarde als je dit intelligente materiaal wil gaan gebruiken voor biomedische toepassingen. Daarom is het belangrijk dat het *Instituut voor Materiaalonderzoek* (IMO) en het Biomedisch Onderzoeksinstituut (BIOMED) hun (bio)analytische slagkracht sterk verhogen. Met deze

nieuwe onderzoeksinfrastructuur kan dit nu ook”, zegt professor Thomas Junkers van de onderzoeksgroep Organische en Bio-polymere Chemie (IMO). “Hoge-resolutiemassaspectrometrie (HRMS) is noodzakelijk voor een hoogwaardige karakterisering van synthetische polymeren en biopolymeren (bijv. eiwitten). Het laat een exacte toewijzing van de productdistributies toe waardoor de polymerisatiemechanismen gemakkelijk worden achterhaald omdat nevenproducten zéér accuraat kunnen worden opgespoord. Bovendien verkrijgt men door de combinatie ESI-MS met gelpermeatie chromatografie productdistributies in functie van de lengte van de polymeerketen.”

DE BRUG SLAAN TUSSEN DE ACADEMISCHE WERELD EN HET BEDRIJFSLEVEN

JONGE ONDERZOEKERS BETER OMKADEREN

Om oplossingen te vinden voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag heb je hoogopgeleide wetenschappers en ingenieurs nodig. De bedrijfsweld en de overheid schreeuwen dan ook om *high potential* onderzoekers. Toch denken de meeste doctorandi en postdocs niet spontaan aan een carrière buiten de universiteit. “In onze *Doctoral Schools* willen we de brug slaan tussen die academische wereld en het bedrijfsleven”, vertellen de directeurs van de *Doctoral Schools*, professor Sven Hendrix (*Medicine & Life Sciences*) en professor Karin Coninx (*Sciences & Technology*). “Slechts 1 op 10 onderzoekers kan na zijn doctoraat een loopbaan aan de universiteit uitbouwen. We moeten hen dus goed omkaderen en hen klaarstomen voor heel uiteenlopende boeiende vervolgloupanen.”

Na de Doctoral School for Medicine & Life Sciences werd in 2012 ook de Doctoral School for Sciences & Technology opgestart. Waarom zijn die Doctoral Schools zo belangrijk?

Sven Hendrix: “In de eerste plaats willen we jonge doctorandi beter begeleiden tijdens hun traject. En een betere omkadering draagt altijd bij tot een betere kwaliteit van de doctoraten. Jonge onderzoekers moeten focussen op hun onderzoek en streven naar publicaties in toptijdschriften. Met de *Doctoral Schools* willen we hen hierbij veel beter en gestructureerder ondersteunen. We merken dat doctorandi telkens weer tegen dezelfde problemen aanlopen. Zo onderschatten ze bijvoorbeeld vaak de voorbereidings- en de afrondingsfase van een doctoraat. Door hen in opleidingsmodules tools als *time-management* en *teamwork* mee te geven, willen we hun traject optimaliseren. Dat komt de kwaliteit van hun onderzoek ten goede. En de aangeleerde skills

komen ook later in hun carrière goed van pas.”

Karin Coninx: “Bovendien objectiveren we ook veel duidelijker aan welke voorwaarden ze op het einde van hun doctoraat moeten voldoen. Vroeger bepaalde de promotor dat samen met enkele collega’s van de lokale doctoraatscommissie. Overkoepelende voorwaarden die voor iedereen golden, bestonden niet.”

Sven Hendrix: “Ook binnen het Vlaamse universitaire landschap is het een groot voordeel dat we nu ook aan de UHasselt *Doctoral Schools* hebben. Een kwart van de middelen moet immers interuniversitair besteed worden. Dat is een grote meerwaarde voor onze doctorandi, want op die manier kunnen zij ook cursussen aan andere Vlaamse universiteiten volgen en aan grootschalige interuniversitaire activiteiten deelnemen. Het aanbod dat wij hen kunnen voorleggen, is daardoor een stuk gedifferentieerder en uitgebreider.”

Projectmanagement, loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling, internationalisering en wereldburgerschap, ethiek en wetenschappelijke integriteit... Dat zijn skills waar ze tijdens hun doctoraat de vruchten van plukken. En dat is ook waar de arbeidsmarkt om vraagt.

In het doctoral-schoolprogramma spelen transferable skills een belangrijke rol. Hebben academische onderzoekers echt behoefte aan deze soft skills?

Sven Hendrix: "Doctorandi zijn gepassioneerde experts met een uitzonderlijke vakkennis. Ze bijten zich vier jaar lang intensief vast in één heel specifiek onderzoeksdomein. Met de *Doctoral Schools* willen we niet alleen hun vakkennis verdiepen, maar ook hun blik op wetenschap verruimen. Projectmanagement, loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling, internationalisering en wereldburgerschap, ethiek en wetenschappelijke integriteit,... Dat zijn *skills* waar ze tijdens hun doctoraat de vruchten van plukken. En dat is ook waar de arbeidsmarkt om vraagt."

Karin Coninx: "Dat bleek zeer duidelijk uit de gesprekken met onze stakeholders uit de industrie en de overheid. Die hebben we uitvoerig geconsulteerd toen we het programma samenstelden. En door die *transferable skills* in te bedden in de *Doctoral Schools* borduren we bovendien mooi voort op het onderwijsconcept van de UHasselt: in de bacheloropleiding laten we studenten kennismaken met *employability skills*, in de masterjaren bouwen we deze verder uit en in de *Doctoral Schools* verbreden en verdiepen we deze *skills* nog verder. Dat draagt bij aan een mooie synergie tussen onderwijs en onderzoek."

Welke topics komen nog aan bod in het programma?

Sven Hendrix: "Onze doctorandi hebben ook nood aan heel praktische basisopleidingen rond thema's als *lab safety*, goede wetenschappelijke documentatie en *good scientific conduct*. Daarnaast bieden we ook heel wat gespecialiseerde cursussen waarin ze hun technische vaardigheden rond een nieuwe techniek in hun vakgebied kunnen aanscherpen."

Karin Coninx: "Voor een groot deel is zo'n programma echt maatwerk. De heterogeniteit van onze disciplines maakt het niet makkelijk om een programma samen te stellen dat voor alle doctorandi zinvol is. Een informaticus of ingenieur die werkt rond toepassingen in de Health Care heeft nu eenmaal totaal andere behoeften dan een bioloog die doctoreert rond de impact van luchtverontreiniging."

Sven Hendrix: "En iemand die rond *patient safety* in een ziekenhuis werkt

heeft totaal andere noden dan een doctorandus die de t-cellen in het MS-onderzoek onder de loep neemt. Daarom laten wij onze onderzoekers heel wat keuzemogelijkheden. Er zijn verplichte cursussen die voor iedereen zinvol zijn, maar daarnaast bieden wij hen een lijst van interessante cursussen en workshops die perfect toegespitst zijn op hun eigen traject. Daaruit kunnen ze zelf een keuze maken. Vinden zij daarnaast zelf een gespecialiseerde cursus buiten ons programma? Dan kunnen we ook die nog in hun traject integreren.”

Karin Coninx: “Dat maakt het organisatorisch een pak complexer, maar dankzij de excellente ondersteuning van onze administratieve stafmedewerkers loopt alles gesmeerd.”

Werken de Doctoral Schools van de UHasselt ook onderling samen?

Karin Coninx: “Waar het kan, bundelen we de krachten. Voor de heel specifieke technische cursussen kan dat natuurlijk niet.”

Sven Hendrix: “Maar we besteden voldoende aandacht aan inter- en multidisciplinaire samenwerkingen. Een aantal van onze onderzoekers moet al in het kader van zijn doctoraat de krachten bundelen met researchers uit andere disciplines, maar ook voor de anderen richten we inter-universitaire workshops in rond thema’s als *life long fitness and ageing*. Daarin belichten we die specifieke topics dan vanuit verschillende hoeken: vanuit de geneeskunde, de chemie, de economie,... Die aanpak is heel verrijkend en sluit naadloos aan bij de arbeidsrealiteit waarin ze na hun doctoraat terechtkomen. Onderzoek is immers steeds meer een inter- en multidisciplinair verhaal.”

Karin Coninx: “Aan de UHasselt verloopt zo’n samenwerking ook heel vlot. Iedereen kent elkaar en de lijnen zijn bijzonder kort.”

Ook loopbaanbegeleiding vormt een belangrijk onderdeel in de Doctoral Schools. Waarom besteden jullie hier zo veel aandacht aan?

Karin Coninx: “Slechts 1 op 10 onderzoekers kan na zijn doctoraat een academische carrière uitbouwen. Toch leeft bij de doctorandi vaak een foute perceptie. Onlangs bleek nog uit een enquête die de UHasselt in heel België heeft uitgevoerd, dat 8 op 10 postdocs denken dat ze een lange loopbaan in de academische wereld kunnen uitbouwen. Daardoor zijn ze vaak onvoldoende bezig met dat vervolgetraject. Ze kennen hun opties te weinig en ontplooien nog niet genoeg hun andere talenten die relevant zijn voor een succesvolle carrière in het bedrijfsleven. Daarom willen we hen al tijdens hun doctoraat in contact brengen met die andere arbeidsrealiteit. We willen hen tonen dat dit een interessant alternatief is waarin ze ook voluit hun expertise kunnen ontwikkelen en verdiepen.”

“8 op 10 postdocs denken dat ze een lange loopbaan in de academische wereld kunnen uitbouwen. Daardoor zijn ze vaak onvoldoende bezig met dat vervolgetraject. Ze kennen hun opties te weinig en ontplooien nog niet genoeg hun andere talenten die relevant zijn voor een succesvolle carrière in het bedrijfsleven.”

Sven Hendrix: “We willen de drempel echt verlagen en al tijdens hun doctoraat de brug slaan tussen het bedrijfsleven en de academische wereld. Dat doen we heel concreet door bijvoorbeeld *Business Lunches* te organiseren waarin we professionals uitnodigen die na hun academische carrière voor een job buiten de universiteit kozen. In een pilootproject werken we ook samen met de VDAB die voor onze doctorandi een geïndividualiseerd traject van loopbaanbegeleiding uitwerkt. Het is belangrijk dat ze – als ze straks op de arbeidsmarkt terechtkomen – heel goed weten wat hun sterktes zijn en wat ze echt zoeken in een job.”

Wat vinden de doctorandi er zelf van?

Sven Hendrix: “De reacties zijn uitermate positief. Na elke cursus bevragen we onze doctorandi en meer dan 85% van de deelnemerservaart de initiatieven van onze *Doctoral School* als een grote meerwaarde.”

Karin Coninx: “Wij zijn nog maar net gestart met onze *Doctoral School for Sciences & Technology*, maar toch merk ik dat zelfs de lancering ervan al een zeer positieve sfeer en een fijne dynamiek onder de doctorandi teweegbracht. Ik ben ervan overtuigd dat we op deze manier onze jonge onderzoekers nog betere kansen geven.”

ELIO DI RUPO EN INGRID LIETEN OPENEN DE DOCTORAL SCHOOL FOR SCIENCES & TECHNOLOGY

Op 19 februari 2013 lanceerde de UHasselt haar *Doctoral School for Sciences & Technology*. Een wetenschappelijk experiment, uitgevoerd door Eerste minister Elio Di Rupo en Vlaams viceminister-president Ingrid Lieten, vormde het officiële startschot van de nieuwe *Doctoral School*.

MUREN SLOPEN

“Het is hoog tijd om de kloof tussen de academische wereld en het bedrijfsleven te dichten,” zegt Vlaams viceminister-president Ingrid Lieten. “We verspillen vandaag te veel talent. Jonge onderzoekers kunnen een belangrijke rol spelen in het zoeken van oplossingen voor de grote maatschappelijke uitdagingen. Zeker hier in Limburg, waar de nood vandaag hoog is.” Ook eerste minister Elio Di Rupo gelooft sterk in de meerwaarde van zo’n *Doctoral Schools*: “Deze campus van de UHasselt symboliseert de toekomst van Limburg uitstekend. Een toekomst, gericht op wetenschappelijk onderzoek, technologische vernieuwing en efficiënte samenwerking.”

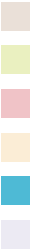
STEUN VAN VLAAMSE REGERING

De oprichting van de *Doctoral School for Sciences & Technology* wordt mede mogelijk gemaakt door de Vlaamse Regering. Op initiatief van Vlaams minister Ingrid Lieten werd in 2012 opnieuw 4 miljoen euro ter beschikking gesteld van de Vlaamse universiteiten voor een betere omkadering van doctoraatsstudenten.

UHASSELT-LEDEN VAN KONINKLIJKE ACADEMIËN OP HET KNOOPPUNT VAN WETENSCHAPPELIJKE EXCELLENTIE EN MAATSCHAPPELIJK ENGAGEMENT

De Koninklijke Vlaamse Academiën zijn het forum, de stem en het geweten van de Vlaamse wetenschappen. Ze proberen de beeldvorming rond wetenschappen te verbeteren en vertalen wetenschappelijke excellentie in adviezen voor de overheid over maatschappelijke uitdagingen van vandaag. De leden van de Koninklijke Vlaamse Academiën worden zorgvuldig geselecteerd: enkel topwetenschappers die excelleren in hun discipline krijgen deze prestigieuze titel voor het leven. Aan de UHasselt mogen drie professoren zich trotse leden van de Academie noemen: Freddy Dumortier, Geert Molenberghs en sinds 2012 ook Christian Van den Broeck.

“Wetenschappers zijn gedreven professionals. Wij zien onszelf graag als ontdekkingsreizigers met een ongelooflijke passie voor ons vak. Nieuwsgierigheid is onze drijfveer. Die leidt ons naar onbekende terreinen waar niemand ons al voorging. ”

ERKENNING VOOR WETENSCHAPPELIJKE EXCELLENTIE

Freddy Dumortier: “Toen ik in 1998 benoemd werd tot lid van de *Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten*, kwam dat als een totale verrassing. Destijds was ik nog vicerector van de UHasselt en het was erg ongebruikelijk om tijdens een dergelijk mandaat geselecteerd te worden.”

Geert Molenberghs: “Ook ik was erg verrast toen er zo’n vijf jaar geleden ineens een brief van de *Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde van België* in de bus zat. Maar ik was uiteraard wel heel blij met de erkenning, want zo’n lidmaatschap is niet niets. Je wordt geselecteerd door excellente wetenschappers op basis van je onderzoeksdossier.”

Christian Van den Broeck: “Het is een waardering van collega-wetenschappers die hun voortreffelijkheid al bewezen hebben. Dat zij uitdrukkelijk hun appreciatie uitspreken voor het onderzoek waar jij mee bezig bent, maakt dit lidmaatschap wel heel bijzonder.”

FORUM WAAR VLAAMSE TOPWETENSCHAPPERS ELKAAR ONTMOETEN

Freddy Dumortier: “De Koninklijke Academie brengt Vlaamse topwetenschappers bij elkaar en dat is bijzonder boeiend. Je leert collega’s kennen van andere universiteiten en andere disciplines, alsook kunstenaars en bedrijfsleiders. En dat is heel verrijkend.”

Geert Molenberghs: “Die forumfunctie vind ik zeer belangrijk. Zonder de Academie zou ik sommige collega’s nooit ontmoet hebben. De leden zijn stuk voor stuk gepassioneerde wetenschappers die uitmunten in hun domein. Als zij in voordrachten uitleggen waar zij concreet mee bezig zijn, dan verruimt dat ook je blik op je eigen werk. Je bekijkt de zaken eens vanuit een ander perspectief. Op die manier inspireren we elkaar voortdurend.”

Freddy Dumortier: “In de selectie van de leden streeft men er ook uitdrukkelijk naar om het brede spectrum van de wetenschappen te bestrijken om op die manier de multi- en interdisciplinaire complementariteit te optimaliseren.”

Christian Van den Broeck: “De Academie richt zich bovendien niet alleen op Vlaamse wetenschappers. Ze leggen ook contacten met andere Academiën in het buitenland en halen via uitwisselingsprogramma’s internationale topwetenschappers naar Vlaanderen. Die internationale dimensie maakt het nog extra interessant.”

MAATSCHAPPELIJK ENGAGEMENT AANGAAN

Geert Molenberghs: “Lid zijn van een Koninklijke Vlaamse Academie is meer dan een titel. Het is ook een maatschappelijk engagement, want de Academiën verwachten uiteraard dat je vanuit je wetenschappelijke expertise mee nadenkt over de uitdagingen waar onze samenleving vandaag voor staat.”

Freddy Dumortier: “De leden zijn inderdaad geen wetenschappers die vanuit een ivoren toren uitstekend werk leveren. Ze willen ook een maatschappelijk engagement aangaan en hun inzichten vertalen naar de bredere samenleving. Door te zetelen in commissies, mee te werken aan rapporten voor de overheid, mee standpunten te formuleren en actief deel te nemen aan congressen en andere bijeenkomsten.”

Geert Molenberghs: “In de *Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde van België* hebben we bijvoorbeeld heel intensief gewerkt rond euthanasie. Dat is een zeer actueel en belangrijk onderwerp dat veel stof doet opwaaien. De Academie reflecteert daar dan heel zorgvuldig over en neemt een duidelijke rol op in de discussie. Soms vraagt de minister van Volksgezondheid ons ook om advies. Dat kan gaan over de zin van

bepaalde screeningsprogramma’s of over een hele klasse van geneesmiddelen. De Academie moet in deze kwesties dan niet haar goedkeuring geven – dat is de bevoegdheid van de regulerende overheid, maar we formuleren wel ons standpunt over de grotere principes.”

Freddy Dumortier: “Het is niet direct onze bedoeling om advies te formuleren over onmiddellijke implementaties, maar we proberen de overheid wel veel breder en vanuit een langetermijnvisie te adviseren over de aspecten waarmee ze het best rekening houden in hun beleid. In het *Denkersprogramma* van de KVAB proberen we elk jaar twee thema’s met een grote maatschappelijke relevantie aan te snijden. De humane wetenschappers buigen zich bijvoorbeeld op dit moment over jeugdwerkloosheid, een zeer acuut actueel probleem.”

Geert Molenberghs: Onze Academie heeft recent bijvoorbeeld ook een duidelijke visie ontwikkeld toen de opleidingen geneeskunde in België hervormd werden van een 7-jarige tot een 6-jarige studie. In zo’n kwestie is het belangrijk dat wij als leden van de Academie de stem van de betrokken wetenschappers in Vlaanderen laten horen.”

DE WETENSCHAPPER ALS ONTDEKKINGSREIZIGER

Christian Van den Broeck: “We proberen ook de beeldvorming rond wetenschappen positief te beïnvloeden. En dat is nodig. Toen recent een geval van academische fraude aan een Vlaamse universiteit aan het licht kwam, haalde dat meteen alle voorpagina’s. Maar wetenschappelijke toprealisaties van Vlaamse onderzoekers krijgen veel minder aandacht in onze media. Totaal onterecht, want de waarde van het wetenschappelijke onderzoek dat in Vlaanderen wordt uitgevoerd, is werkelijk impressionant.”

Freddy Dumortier: “Door de prijzen die de Academiën aan jonge onderzoekers uitreiken, proberen we dat onderzoek meer in de schijnwerpers te plaatsen. We proberen ook actief iets te doen aan de bredere uitstraling en profilering van wetenschappen in onze maatschappij.”

Christian Van den Broeck: “Wetenschappers zijn gedreven professionals. Wij zien onszelf graag als ontdekkingsreizigers met een ongelooflijke passie voor ons vak. Nieuwsgierigheid is onze drijfveer. Die leidt ons naar onbekende terreinen waar niemand ons al voorging. Wetenschappelijk onderzoek is ongelooflijk spannend, maar die fascinatie moeten we ook aan een breder publiek overbrengen.”

Geert Molenberghs: “Aan jongeren, maar ook aan de politiek. We moeten er bovendien voor zorgen dat we die liefde voor het onderzoek, die nieuwsgierigheid voor gevorderden, alle kansen geven zonder er altijd een onmiddellijke relevantie aan te koppelen.”

Christian Van den Broeck: “De vraagstukken die ik met mijn fundamenteel

onderzoek in de fysica exploreer, hebben misschien geen onmiddellijk nut. Ze spelen niet in op een directe maatschappelijk relevante vraag. Maar misschien inspireren ze binnen 100 jaar een andere onderzoeker die hierop voortborduurde. De inzichten van Einstein hadden destijds ook geen onmiddellijke relevantie. Hij verrichtte zijn onderzoek niet om in te zetten op innovatie, maar 50 jaar later is vanuit zijn theorie wel de lasertechnologie ontstaan. Einstein deed aan onderzoek vanuit een passie, een fascinatie voor wetenschappen. En die fascinatie moeten we blijven stimuleren. Zij is de échte drijfveer van wetenschappelijke onderzoekers. Die moeten we alle kansen geven.”

FUNDAMENTEEL ONDERZOEK ALS VRUCHTBARE BODEM

Geert Molenberghs: “De laatste jaren wordt er steeds meer naar onderzoek gekeken als een manier om innovatieve technologieën te ontwikkelen. De resultaten moeten meteen inzetbaar zijn en gevaloriseerd kunnen worden. Die valorisatie is inderdaad een belangrijk element in het wetenschappelijke onderzoek, maar het is maar een deel van het verhaal. Het is gevaarlijk om onderzoek te eenzijdig te benaderen, want ook fundamenteel onderzoek – dat op het eerste gezicht niet relevant lijkt - is ontzettend belangrijk. Uiteindelijk is heel veel van het toegepast onderzoek geënt op fundamentele onderzoeksresultaten. Fundamenteel onderzoek is dé vruchtbare bodem van alle innovatie. En universiteiten moeten ervoor blijven waken dat die voedingsbodem niet uitdroogt.”

Freddy Dumortier: “Een universiteit mag je nooit uitsluitend leiden als een bedrijf, want dan fruik je alle passie, alle creativiteit. Als je gedreven onderzoekers stimuleert om hun passie te volgen, dan komen de resultaten vanzelf wel.”

Geert Molenberghs: “Die eenzijdige focus op resultaatgericht, toegepast onderzoek legt bovendien een immense druk op jonge onderzoekers. Ze moeten onmiddellijk resultaten boeken en publiceren. Op de duur merk je dan ook dat jonge doctorandi bij de keuze van hun onderzoekstopics op veilig gaan spelen. Ze durven niet meer kiezen voor thema’s waarvan ze niet zeker weten dat ze tot resultaat leiden. En dat is echt jammer.”

Freddy Dumortier: “Natuurlijk heb je als universiteit ook een maatschappelijke rol te spelen. En het is goed dat er steeds meer kruisbestuiving gezocht worden tussen kennisinstellingen en de industrie, maar het moet een en-en-verhaal blijven. Het wetenschappelijk onderzoek dat aan universiteiten gevoerd wordt moet een gezonde mix vormen van fundamenteel en toegepast onderzoek dat tot valorisatie leidt. Dat evenwicht is immens belangrijk voor de toekomst van de wetenschappen.”

“Fundamenteel onderzoek is dé vruchtbare bodem van alle innovatie. En universiteiten moeten ervoor blijven waken dat die voedingsbodem niet uitdroogt.”

UHASSELT-PROF LID VAN DE JONGE ACADEMIE EEN STEM GEVEN AAN JONGE ONDERZOEKERS

De Koninklijke Vlaamse Academie van België (KVAB) heeft sinds kort ook een Jonge Academie. Hiermee speelt ze in op een wereldwijde trend. Uit 146 kandidaten selecteerde de KVAB 40 jonge onderzoekers met een uitstekend wetenschappelijk dossier, een uitgesproken interdisciplinaire interesse en een passie voor onderzoeksbeleid en internationale netwerking. Alexander De Becker, professor in de opleiding rechten van de UHasselt, is één van de gelukkige nieuwe leden.

OVER HET MUURTJE

“Toen de oproep kwam om me kandidaat te stellen voor de Jonge Academie, heb ik even getwijfeld”, zegt professor Alexander De Becker. “Lid worden van de Jonge Academie is immers veel meer dan een prestigieuze titel. Het is ook een maatschappelijk engagement dat je aangaat. Toch sprak het interdisciplinaire karakter van dit orgaan mij meteen aan. En dat trok me uiteindelijk over de streep. Ik vond de Jonge Academie een uitgelezen kans om met collega’s van buiten mijn vakgebied in contact te komen. Als specialist in arbeidsrecht en bestuursrecht werk ik wel samen met onderzoekers uit disciplines als politicologie en sociologie, maar in mijn vakgebied kruisen de wegen van juristen en exacte wetenschappers of ingenieurs elkaar bijvoorbeeld maar zelden. Toch hebben ook die disciplines mij altijd al kunnen bekoren.”

SPREEKBUIS VOOR EEN NIEUWE GENERATIE ONDERZOEKERS

“Met de Jonge Academie sluit België aan op een wereldwijde tendens. 18 andere landen – waaronder Duitsland en Nederland - hadden al een Jonge Academie. en ook in ons land was er nood aan een gelijkaardig initiatief”, vertelt professor Alexander De Becker. “De Jonge Academie richt zich expliciet op onderzoekers die jonger zijn dan 40. Op dit moment heeft die groep geen kanaal waar ze haar visie over het huidige wetenschapsbeleid kan formuleren. De KVAB probeert dat wel gedeeltelijk natuurlijk, maar haar leden zitten in een heel andere fase van hun professionele carrière. Wetenschappelijk hebben ze hun expertise ruimschoots bewezen, maar

de academische setting waarin zij destijds doctoreerden kan je nog amper vergelijken met de huidige arbeidsrealiteit van jonge doctorandi en post-docs. Een academische loopbaan biedt tegenwoordig maar weinig – en zeer onzekere – langetermijnperspectieven en de druk waaronder jonge onderzoekers vandaag moeten presteren is immens. Ze moeten op zeer korte termijn resultaten boeken en zo veel mogelijk publiceren in internationale vaktijdschriften. In een globaliserende wereld moeten ze hierbij niet alleen opboksen tegen de collega-vakgenoten uit Vlaamse universiteiten. Ook internationaal is die onderlinge interuniversitaire competitie vaak moordend. Onderzoekers in dezelfde discipline zijn hierdoor steeds meer concurrenten van elkaar. En dat is jammer, want als bondgenoten zouden ze misschien onderzoeksoutput van een nog hoger niveau kunnen realiseren.”

INTERNATIONAAL DE KRACHTEN BUNDELEN

“De problemen waar Vlaamse onderzoekers van mijn generatie tegenaan botsen, reiken veel verder dan onze landsgrenzen. Dit is een internationale uitdaging die vraagt om een globale beleidsmatige aanpak. Het is belangrijk dat we – in dat wereldwijde netwerk van Jonge Academies - een stem

geven aan de huidige generatie jonge academici en onze bekommernissen op de politieke agenda plaatsen. In een orgaan als de Jonge Academie kan dat nu ook.”

WETENSCHAP DICHTER BIJ DE MENSEN BRENGEN

“Wat is wetenschap precies? Welke onderzoeksresultaten worden geboekt? En wat is de rol van wetenschappelijk onderzoek in onze maatschappij? Daarover willen we met de Jonge Academie beter communiceren. Niet alleen naar de politieke wereld, maar ook naar de brede maatschappij en naar jongeren in het bijzonder. Als leden van de Jonge Academie willen we ambassadeurs van de Vlaamse wetenschappen zijn en concrete acties op touw zetten om de beeldvorming rond wetenschappen positief te beïnvloeden. We vinden het belangrijk om jonge mensen te enthousiasmeren voor het onderzoek dat aan universiteiten gebeurt. Als we stappen vooruit willen zetten in onze samenleving, moeten we ervoor zorgen dat jonge talentvolle en gepassioneerde wetenschappers de weg blijven vinden naar het academische onderzoek.”

RESEARCH MEETS MARKET

OPEN INNOVATIE IN DE PRAKTIJK UHASSELLT BUNDELT DE KRACHTEN MET INTERNATIONALE TOPSPELERS

De tijd dat wetenschappelijke doorbraken het resultaat waren van het werk van individuen of afzonderlijke organisaties, ligt al lang achter ons. Om oplossingen te vinden voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag bundelen kennisinstellingen, overheden en innovatieve bedrijven wereldwijd de krachten. Open innovatie is meer dan een modewoord. Het is dé manier geworden om innovatieve ideeën en technologieën te ontwikkelen en om maatschappelijke winst te boeken.

De tijd dat wetenschappelijke doorbraken het resultaat waren van het werk van individuen of afzonderlijke organisaties, ligt al lang achter ons. Om oplossingen te vinden voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag bundelen kennisinstellingen, overheden en innovatieve bedrijven wereldwijd de krachten. Open innovatie is meer dan een modewoord. Het is dé manier geworden om innovatieve ideeën en technologieën te ontwikkelen en om maatschappelijke winst te boeken.

De UHasselt wil een creatief knooppunt zijn in dat innovatieweb. “De universiteit is door haar interdisciplinariteit een vruchtbare bodem voor innovatie”, zegt rector Luc De Schepper. “Bedrijven doen steeds meer een beroep op de expertise van meerdere faculteiten en onderzoeksinstituten om zo sneller tot resultaten te komen.” Het voorbij jaar kon de UHasselt een innovatiecharter afsluiten met wereldspelers als Umicore en Janssen Pharmaceutica. “Dat toont aan dat de UHasselt door deze internationale topbedrijven erkend wordt om haar expertise. En daar zijn we natuurlijk ontzettend blij om.”

Het voorbije jaar kon de UHasselt een innovatiecharter afsluiten met wereldspelers als Umicore en Janssen Pharmaceutica. Dat toont aan dat de UHasselt door deze internationale topbedrijven erkend wordt om haar expertise.

INNOVATIECHARTER MET JANSSEN PHARMACEUTICA SNELLER NIEUWE GENEESMIDDELEN ONTDEKKEN EN ONTWIKKELEN

De UHasselt en Janssen Pharmaceutica werken al jaren heel nauw samen. Op 5 oktober 2012 intensifieerden zij die kruisbestuiving nog verder door een innovatiecharter af te sluiten. “We zijn een nieuw tijdperk binnengestapt”, zegt Tom Heyman, CEO van Janssen Pharmaceutica. “Een breed netwerk van kennisspelers, zoals de UHasselt, is voor ons onontbeerlijk geworden om samen therapeutische oplossingen te kunnen ontwikkelen en te versnellen.” Met dit innovatiecharter willen de partners de lifesciencesinnovatie in Vlaanderen versterken.

IMMENSE OPPORTUNITEITEN

De UHasselt en Janssen Pharmaceutica willen de komende jaren nog nauwer samenwerken op vlak van onderzoek en ontwikkeling (R&D) en vorming en coaching van (doctoraats)studenten. Daarnaast wil de farmareus ook de samenwerking met de jonge, innovatieve lifesciencesbedrijven in BioVille versterken. Professor Piet Stinissen, decaan van de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen van de UHasselt en voorzitter van LifeTechLimburg, juicht dit charter alvast toe: “De uitwisseling van kennis en ervaring, en de toegang tot de business-developmentprogramma’s van Janssen bieden enorme kansen voor onze jonge lifesciencesbedrijven, maar ook voor de nieuwe initiatieven die ontstaan uit ideeën van onze onderzoekers, artsen of ondernemers. Vanuit LifeTechLimburg willen we die kennisuitwisseling, en de nieuwe open-innovatieprojecten die daaruit kunnen ontstaan, maximaal ondersteunen en begeleiden.”

ENERGY STORAGE

UHASSELT EN UMICORE: PARTNERS IN INNOVATIE

In een wereld van gsm's, iPads en laptops worden hernieuwbare batterijen alsmear belangrijker. *Energy storage* is een issue geworden in onze maatschappij en dus zoeken researchers wereldwijd naar manieren om nog betere batterijen te ontwikkelen. Umicore, dat internationaal een leiderspositie heeft in dit domein, bundelt in dit verband nu de krachten met de UHasselt. Op 17 januari 2013 bezegelden ze een langdurige intense samenwerking met een innovatiecharter.

BETERE MATERIELEN = BETERE BATTERIJEN

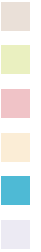
Dit samenwerkingsverband sluit aan bij het nieuwe initiatief waarbij het *Instituut voor Materiaalonderzoek (imo-imomec)* een onderzoeksgroep *Energy Storage* opgericht heeft die zich specifiek toelegt op de ontwikkeling van materialen voor hernieuwbare batterijen. "Voor imo-imomec is deze nieuwe onderzoekslijn een logische volgende stap in ons onderzoek", zegt professor Dirk Vanderzande, directeur van imo-imomec. "Een betere batterij komt in grote mate neer op betere materialen. De pure wetenschappelijke basisconcepten en fundamentele kennis die we hebben uitgebouwd en ontwikkeld voor energiegeneratie door samenwerking tussen chemici, fysici en ingenieurs, verschillen niet zo veel van de kennis die je nodig hebt om ook batterijen te kunnen verbeteren. We kijken ernaar uit om ook in materiaalonderzoek voor energieopslag een belangrijke rol te kunnen spelen."

LIMBURGS MEDISCH-WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK
INTERNATIONAAL OP TOPNIVEAU

LCRP BRENGT EEN ONGELOOFLIJKE DYNAMIEK OP GANG

Wanneer academische onderzoekers en artsen met goede ideeën elkaar vinden, dan gebeuren er magische dingen. Daarvan is het *Limburg Clinical Research Program* (LCRP) een prachtig bewijs. Sinds de start van het samenwerkingsprogramma van de UHasselt, het ZOL- en Jessa-ziekenhuis kwam het medisch-wetenschappelijk onderzoek in Limburg in een stroomversnelling. "De uitdaging is nu om de dynamiek die het project op gang brengt, nog verder aan te zwengelen en te versterken", aldus projectcoördinator dr. Helene Piccard.

MOOIE SYNERGIEËN TUSSEN ARTSEN EN ONDERZOEKERS

“Het voorbije jaar was het LCRP goed voor 13 doctoraatsprojecten en 15 internationale wetenschappelijke publicaties in vaktijdschriften”, vertelt een enthousiaste Helene Piccard. “Onze onderzoekers en doctorandi zijn zeer geëerde sprekers op nationale en internationale congressen: van Dublin en Parijs tot Los Angeles. Dan zie je dat dit project echt werkt en dat gebundelde krachten altijd meer kunnen. In de Limburgse ziekenhuizen waren al heel wat artsen met goede ideeën actief bezig met wetenschappelijk onderzoek. Dankzij het LCRP krijgen ze nu ook een structuur en de middelen om dit onderzoek met extra doctorandi verder uit te bouwen.”

EXPERTISE GROEIT

“De talrijke publicaties in gerenommeerde vaktijdschriften zijn een mooie erkenning voor het onderzoek dat we verrichten. Daardoor kunnen we ook makkelijker bijkomende onderzoeksfinanciering aantrekken en zo blijft onze expertise groeien. Als we na twee jaar vaststellen dat voor elk doctoraat dat LSM heeft mogelijk gemaakt, we nu nog een extra LCRP-doctoraat kunnen opstarten met andere financiering, kunnen we alleen maar zeer tevreden zijn. Het bewijst dat hoe we hier in Limburg rond zorginnovatie werken van internationaal niveau is. En het maakt ons onderzoek veel zichtbaarder.”

DE MEDISCHE WERELD KIJKT NAAR LIMBURG

“Niet alleen de internationale kennisinstellingen kijken met grote ogen naar ons project. Ook de industrie ziet veel potentieel in het onderzoek dat we

hier verrichten. Dat maakt kruisbestuiving op dat terrein een stuk makkelijker. En dat is belangrijk, want ons onderzoek wil de klinische noden van de patiënten beter invullen. Het is toepassingsgericht en focust op praktische resultaten. Interesse van de industrie is in die context heel belangrijk.”

“De uitstraling van het LCRP werkt ook als een magneet op talentvolle jonge onderzoekers. Het maakt dat onderzoekers die hun basisopleiding elders gevolgd hebben toch makkelijk de weg vinden – en terugvinden – naar Limburg. Zij willen graag doctoreren binnen het innovatieve LCRP-programma en deel uitmaken van dat stimulerende ecosysteem waarin echt wat aan het gebeuren is. Dat is niet alleen bijzonder positief voor het onderzoek dat we hier verrichten. Die dynamiek en hun enthousiasme stralen ook af op ons onderwijs. Onze studenten Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen lopen stage in ziekenhuizen waar baanbrekende research verricht wordt en krijgen les van enthousiaste topartsen en –onderzoekers uit het LCRP. De expertise die zij in ons onderwijs binnenbrengen, is van onschatbare waarde.”

BETERE PATIËNTZORG IN LIMBURGSE ZIEKENHUIZEN

“Het mooie aan LCRP is dat echt alle partijen winnen. De UHasselt, de Limburgse ziekenhuizen, maar zeker ook de patiënt zelf. Door onderzoeksresultaten toe te passen in de dagelijkse praktijk wil de academische uitbouw van het medisch-wetenschappelijke onderzoek in de provincie immers bijdragen tot een verbeterde patiëntenzorg in de Limburgse ziekenhuizen. Die patiënt is voor ons heel belangrijk. Hij is altijd ons uitgangspunt. Daarom

organiseren we samen met het ZOL- en Jessa-ziekenhuis ook heel wat activiteiten voor het grote publiek: een hartparcours, avondlezingen over hartritmestoornissen, borstkanker, ... Wij willen de patiënten goed informeren over de hoogstaande zorg die de Limburgse ziekenhuizen op dit vlak verlenen."

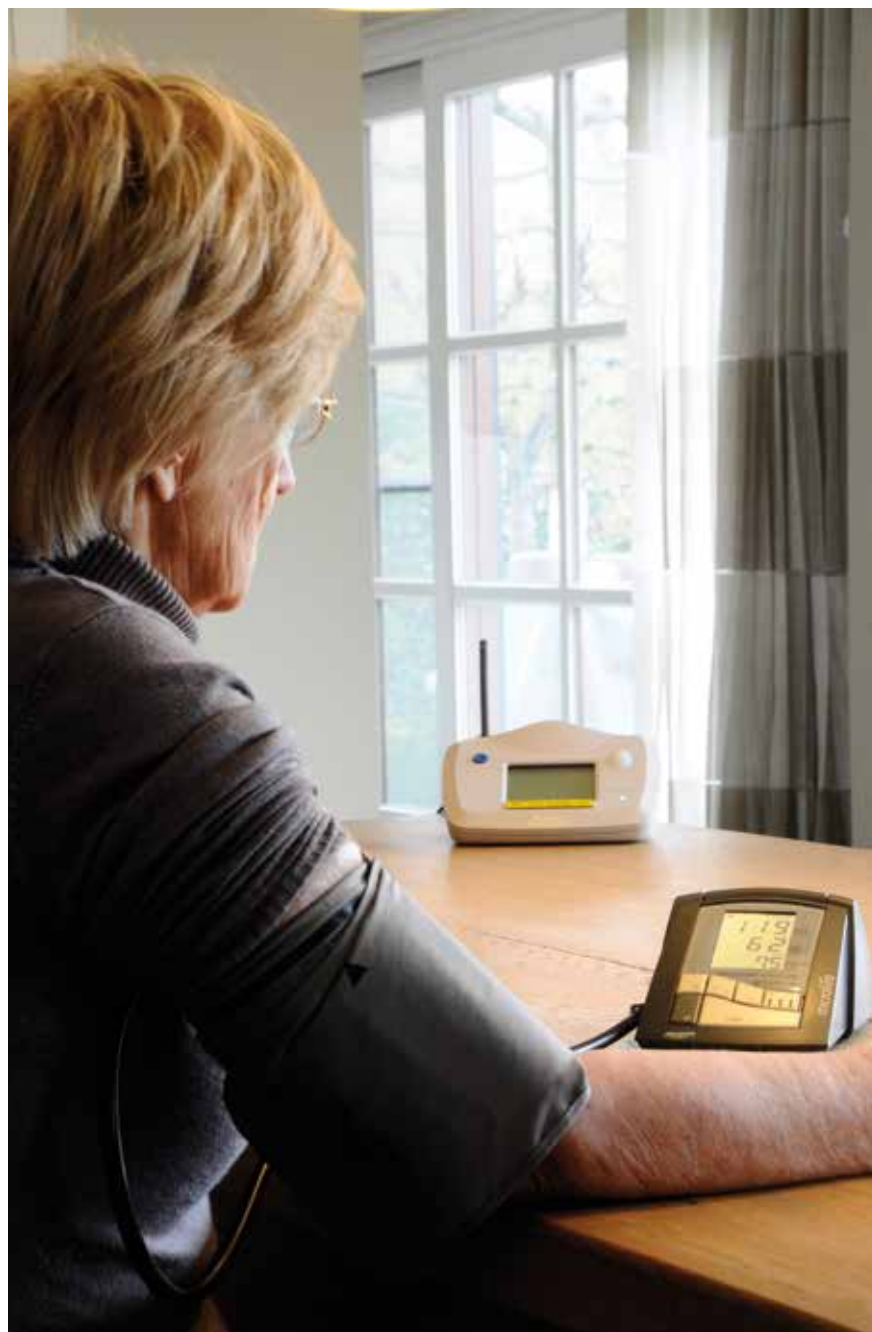
TELEMONITORING: EEN MEERWAARDE?

"Ook de Mobile Health Unit die we in 2012 oprichtten is een mooi voorbeeld van hoe het LCRP op een wetenschappelijk onderbouwde manier de patiëntenzorg in de regio wil verbeteren. In dit nieuwe platform verrichten we heel concreet multidisciplinair onderzoek rond telemonitoring. Dat is actueel en maatschappelijk relevant. Op dit moment worden er in Limburg al meer dan 500 patiënten van op afstand dagelijks thuis opgevolgd door de hartcentra van het Jessa- en het ZOL-ziekenhuis. Via de ingebouwde sensoren in pacemakers en eenvoudige apparatuur zoals een bloeddrukmeter en weegschaal, volgen de artsen in de Limburgse ziekenhuizen het herstelproces van de patiënt nauwkeurig van op afstand op. Zijn er op een bepaald moment afwijkingen? Is hun bloeddruk plots alarmerend hoog of is hun hartslag te laag? Dan wordt er meteen een alarm gegenereerd en verwittigt het ziekenhuis de huisarts. Binnen de Mobile Health Unit willen we evalueren of die nieuwe manier van opvolging effectief een meerwaarde is in de nazorg van de patiënt."

"De eerste resultaten waren alvast zeer beloftevol: in een groep patiënten die na een hartfalen via telemonitoring werden opgevolgd, was er één derde minder sterfte dan bij patiënten met een standaard klinische nazorg. Dat zijn overtuigende cijfers! Met bijkomende onderzoeken willen we die meerwaarde diepgaander analyseren en in kaart brengen. Dit soort onderzoek wordt ook buiten de provinciegrenzen geapprecieerd: de Mobile Health Unit kaapte immers in 2012, het jaar van zijn oprichting, meteen de Agoria eHealth Award weg. Een mooie erkenning!"

DE LCRP-DYNAMIEK

"Het LCRP sinds de opstart in 2010 heel wat in beweging gezet. Medische doorbraken, talloze internationale publicaties, veel persaandacht en visibiliteit voor ons onderzoek. Het is het resultaat van boeiende synergieën tussen verschillende partners. De uitdaging is nu om het onderzoek draaiende te houden zodat onze expertise kan blijven groeien. In 2012 slaagden we er al in om de nodige extra onderzoeksfinanciering aan te trekken en om de Limburgse biobankcollecties ernstig uit te breiden. Dat zijn belangrijke voorwaarden om in de toekomst nog meer klinisch onderzoek te kunnen verrichten."

MEDISCHE DOORBRAKEN

Het LCRP-programma zorgde in 2012 voor grote medische doorbraken. De resultaten van deze Limburgse onderzoeken werden het afgelopen jaar druk besproken in toonaangevende, internationale medische vakbladen.

NIEUWE PACEMAKER MAAKT EEN VERSCHIL

Door de vergrijzing is hartfalen in België een ware epidemie aan het worden: één op tien Belgen zal uiteindelijk te maken krijgen met de ziekte waarbij het hart onvoldoende bloed naar de organen pompt. Naar schatting één op vijf overlijdens in ons land is aan deze diagnose gelinkt. De prognose voor patiënten was tot nu toe uitermate slecht: wie in het ziekenhuis belandde met hartfalen, had 50% kans om binnen het jaar te overlijden of opnieuw in het ziekenhuis te worden opgenomen. Dankzij het baanbrekende werk van dr. Frederik Verbrugge (doctorandus UHasselt) en zijn promotor, cardioloog prof. dr. Wilfried Mullens (ZOL/UHasselt), zijn de vooruitzichten van een deel van deze patiënten mogelijk ineens een heel stuk beter.

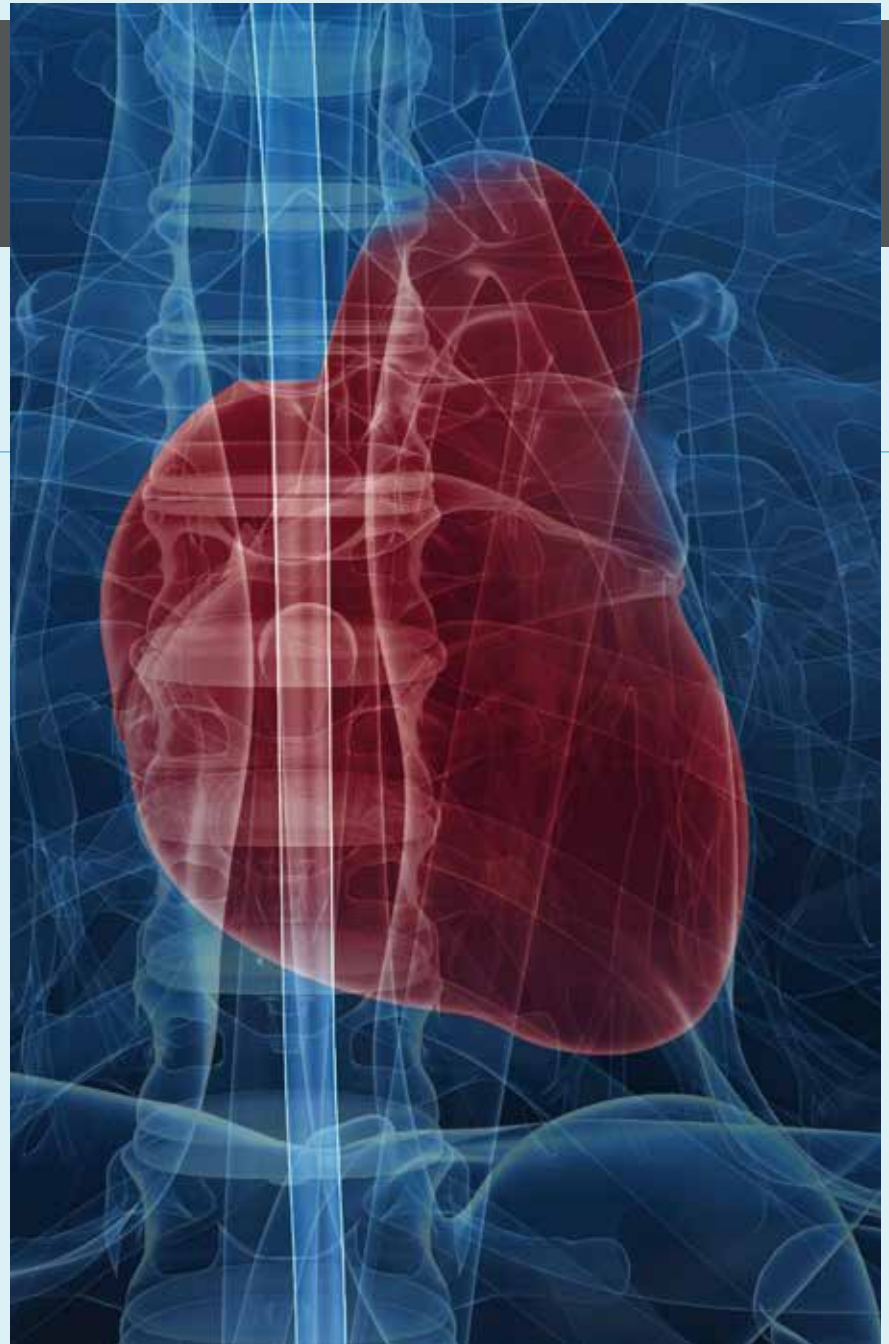
MULTIDISCIPLINAIR ZORGPAD VAN PACEMAKER VERLENGT LEVENSDUUR

Het Limburgse onderzoek bij vierhonderd testpersonen toont aan dat een multidisciplinaire follow-up van een speciale pacemaker het aantal ziekenhuisheropnames kan halveren en de levensduur van de patiënten zelfs kan verlengen. “Het gaat om patiënten met een heel ernstige vorm van hartfalen,” vertelt professor Mullens. “Hun vooruitzichten waren allesbehalve rooskleurig. Hun hart was niet alleen veel zwakker, maar in een aantal gevallen trokken de hartkamers bovendien niet meer gelijktijdig samen. Met een speciale pacemaker, die we cardiale resynchronisatie therapie (CRT) noemen, laten we de kamers dan terug gelijktijdig samentrekken. Nadien volgen we deze patiënten – in nauwe samenwerking met de huisartsen - op via een speciaal zorgtraject, dat op dit moment uniek is voor het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) en samen met Universiteit Hasselt ontwikkeld werd. Het gevolg? De patiënten voelen

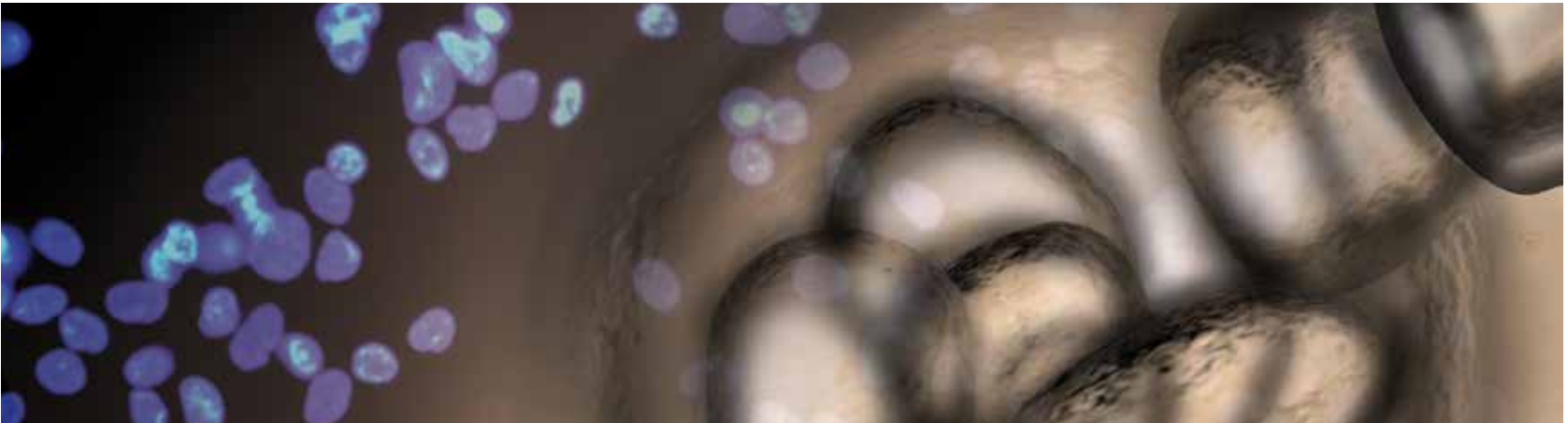
zich niet alleen veel beter en ondervinden minder last van kortademigheid en vochtopstapeling. De kans op een heropname en een overlijden is ook drastisch verminderd.”

BRAINGAIN VOOR LIMBURG

Dit hoogstaande wetenschappelijke onderzoek leverde niet alleen heel wat publicaties op in gerenommeerde internationale vakbladen zoals het European Journal of Heart Failure en Nature Reviews in Cardiology. Het LCRP-programma bracht ook deze twee toponderzoekers terug naar Limburg. Dr. Verbrugge ruilde Leuven in voor Hasselt om mee zijn schouders onder dit vooruitstrevende project te zetten. Professor Mullens keerde vroeger reeds uit de Verenigde Staten terug om de zorg voor patiënten met hartfalen en het wetenschappelijk hartfalenonderzoek verder uit te bouwen.

NIEUWE HARTSTAMCELLEN KWEKEN IN LABORATORIA

Onderzoekers van het Jessa Ziekenhuis en de UHasselt zorgden in 2012 voor een medische doorbraak in het onderzoek naar een stamceltherapie na een hartinfarct. Ze slaagden erin om een nieuw stamceltype te isoleren uit het menselijke hart en dit op te kweken in hun laboratorium. Bij proefdieren die een infarct gehad hebben, werden de cellen al succesvol terug ingeplant: het hart herstelde sneller en beter in vergelijking met de controledieren. Dit is een belangrijke stap in het cardiaal stamcelonderzoek.

EEN BELANGRIJKE DOORBRAAK

Elk jaar worden 15.000 Belgen getroffen door een hartinfarct. Na een infarct functioneert het hart minder goed, omdat er altijd hartspierweefsel verloren gaat. Door stamceltherapie proberen wetenschappers al jaren nieuwe hartspiercellen te kweken om het herstel na een hartinfarct te verbeteren. Onderzoekers van het Jessa Ziekenhuis en de UHasselt zijn er nu in geslaagd om een nieuw type stamcel, de cardiale atrium stamcel (CASC), te isoleren

uit het menselijke hart en dit in hun laboratorium op te kweken. “Het nieuw type stamcel komt uit het hartweefsel zelf en is daardoor eigenlijk al voorgeprogrammeerd om uit te groeien tot hartspiercellen”, vertellen prof. dr. Karen Hensen en dr. Remco Koninckx (Jessa/UHasselt). “Dit nieuw type stamcel heeft heel wat voordelen in vergelijking met de eerder bekende types: het laat zich gemakkelijker isoleren en kan vlotter opgekweekt worden in het laboratorium. Daardoor kunnen we nu veilig en snel grotere hoeveelheden bruikbare hartstamcellen produceren dan voordien.”

GETEST OP DIEREN

De onderzoekers zijn er al in geslaagd om cellen die opgekweekt werden in hun laboratorium succesvol terug in te planten bij proefdieren. Prof. dr. Jean-Luc Rummens en prof. dr. Marc Hendriks: “De eerste resultaten zijn zeer positief: de cellen groeien in het hart uit tot mooi samentrekkende hartspiercellen waardoor de hartfunctie van de dieren verbeterde. Als volgende onderzoeken deze resultaten bevestigen, kan een toepassing op mensen volgen.”

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING EN VALORISATIE

De toenemende vergrijzing, de ecologische uitdagingen, de druk op onze gezondheidszorg, de veranderende arbeidsmarkt in een globale economie... Om antwoorden te vinden op de grote maatschappelijke vraagstukken van vandaag, heb je heel wat kennis en expertise nodig. Aan de UHasselt willen we het talent van studenten en onderzoekers verder ontplooiën, uitdagen en ontwikkelen in een internationale en stimulerende omgeving. En met die kennis en expertise willen we ook buiten de universiteitsmuren een verschil maken en dingen in beweging zetten.

Met onze onderzoeksactiviteiten willen niet alleen maatschappelijk relevante tendenzen nauwkeurig in kaart brengen. We willen ook oplossingsgericht mee nadenken over de uitdagingen waar onze samenleving vandaag mee geconfronteerd wordt. Door het beleid te ondersteunen, adviezen aan te reiken en potentiële oplossingen op een wetenschappelijke manier te exploreren.

Als regionale universiteit willen we ook dat de regio mee de vruchten plukt van onze groeiende expertise. Zeker op een moment dat Limburg – met de sluiting van Ford Genk – een economisch zware dobber moet verteren, willen we als kennisinstelling onze verantwoordelijkheid opnemen. Onze regio heeft – nu meer dan ooit – nood aan een sterke universiteit. Want onderwijs en onderzoek zijn dé basisvoorwaarden om regionale innovatiesystemen te creëren. Het voorbije jaar investeerde de UHasselt dan ook fors in maatschappelijke dienstverlening en valorisatie.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OM HET BELEID TE ONDERSTEUNEN

Hoe zorg je er als overheid voor dat je een effectief en succesvol beleid uitstippelt? En hoe speel je hierbij proactief in op maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen? Of het nu gaat om thema's als verkeersveiligheid, gelijke kansen, ecologie of vergrijzing: om de juiste maatregelen in te voeren is grondig wetenschappelijk onderzoek noodzakelijk. Daarom startte de Vlaamse overheid in 2001 het *Programma Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek* op. De UHasselt levert met haar wetenschappelijke expertise een belangrijke bijdrage in 8 van de 24 Steunpunten. We lichten er twee uit:

IMOB COÖRDINEERT STEUNPUNT VERKEERSVEILIGHEID VLAANDEREN VERKEERSVEILIGER MAKEN

Het Instituut voor Mobiliteit (IMOB) van de UHasselt coördineert voor de derde keer op rij het Steunpunt Verkeersveiligheid. “Dit is een duidelijke erkenning van de expertise die IMOB heeft uitgebouwd op vlak van verkeersveiligheid”, aldus promotor-coördinator prof. dr. Stijn Daniëls. “Voor het Steunpunt analyseren wij niet alleen de effecten van

reeds uitgevoerde overheidsmaatregelen. We testen ook op voorhand uit of bepaalde nieuwe opties haalbaar en doeltreffend zijn. Het is fijn om te zien dat er met onze onderzoeksresultaten van ongevallen- en gedragsanalyse, rijnsimulatoronderzoek en effectiviteitsevaluaties echt iets gebeurt.”

SEIN IS LID VAN HET STEUNPUNT GELIJKEKANSENBELEID EN HET STEUNPUNT INBURGERING EN INTEGRATIE GELIJKE KANSEN IN ONZE SAMENLEVING BEVORDEREN

SEIN voert fundamenteel en beleidsondersteunend onderzoek uit naar diversiteit, (on)gelijkheid en identiteit. Met de academische expertise die het onderzoeksinstituut heeft opgebouwd rond gender, handicap en de integratie van etnische minderheden, voedt SEIN zowel het Steunpunt Gelijkekansenbeleid als het Steunpunt Inburgering en Integratie.

“Diversiteit en integratie zijn belangrijk maatschappelijk issues in onze maatschappij”, zegt professor Patrizia Zanoni, directeur van SEIN. “Een beleid uittekenen dat gelijke kansen, inclusie en integratie in de samenleving bevordert, is een van de grote uitdagingen van onze tijd. Het SEIN-team is trots om met zijn onderzoek hieraan te kunnen bijdragen.”

MAATSCHAPPELIJK RELEVANTE ONDERZOEKEN

De UHasselt staat niet stil en wil met haar kennis ook maatschappelijk dingen in beweging zetten. Onze baseline, *Knowledge in action*, verwoordt deze ambitie perfect. Met onze kennis willen we mee nadenken over de maatschappelijke uitdagingen van vandaag.

Ook in 2012 werden er aan de UHasselt heel wat maatschappelijk relevante onderzoeken uitgevoerd, waarmee het beleid meteen aan de slag kan.

PATIËNTVEILIGHEID HOE VEILIG ZIJN BELGISCHE ZIEKENHUIZEN?

Hoe ervaren ziekenhuismedewerkers de afdeling en het ziekenhuis waar ze werken op het vlak van patiëntveiligheid? Dat onderzocht de UHasselt-onderzoeksgroep Patiëntveiligheid in 141 Belgische ziekenhuizen. De resultaten tonen aan dat er een lichte positieve evolutie is in vergelijking met een eerdere meting in 2008. Het feit dat meer dan 56.000 professionals uit de ziekenhuizen aan deze meting meewerken, illustreert hun betrokkenheid, die essentieel is om de veiligheid van de zorg structureel te verbeteren. Toch blijven er nog enkele uitdagingen.

INFORMATIE-OVERDRACHT EN PERSONEELSBEZETTING KUNNEN BETER

Het grootste knelpunt blijkt de overdracht van informatie over de patiënt. “Slechts een derde van de respondenten geeft in de studie aan dat dit goed verloopt,” vertelt onderzoekster Annemie Vlayen. “Als een patiënt van één

afdeling naar een andere wordt overgebracht, duiken er vaak problemen op bij het uitwisselen van informatie. Eveneens wordt vastgesteld dat (bijna-)incidenten zoals medicatiefouten nauwelijks gemeld worden door het ziekenhuispersoneel. Uit het onderzoek blijkt dat zorgverleners dergelijke voorvallen – hoe onschadelijk voor de patiënt ook – zelden tot nooit melden.” Daarnaast geven ziekenhuismedewerkers aan dat er op regelmatige tijdstippen te weinig personeel is om het hoofd te bieden aan de werkdruk. “Daardoor wordt er vaak te veel en te snel gewerkt, wat uiteraard ook risico’s schept voor de veiligheid en de zorg”, aldus Annemie Vlayen.

GROOTSTE DATABANK VAN EUROPA

Het veiligheidscultuuronderzoek is een samenwerking met de FOD Volksgezondheid en wordt gesteund door de Stichting Limburg Sterk Merk. Met 115.764 respondenten, verspreid over verschillende metingen, is de UHasselt-veiligheidscultuurdatabank uitgegroeid tot de grootste databank in haar soort in Europa.

RIJSIMULATORONDERZOEK ZIJN SENIOREN EEN GEVAAR OP DE WEG?

Wanneer ben je te oud om te rijden? Of speelt leeftijd geen rol? Is een medische keuring vanaf een bepaalde leeftijd zinvol om de veiligheid van bestuurders-op-leeftijd, en die van andere weggebruikers, te garanderen? En op welke manier kan een oplossing op maat uitgewerkt worden? Dat zijn belangrijke vragen om bij stil te staan als je de verkeersveiligheid van alle weggebruikers wil blijven garanderen. Maar de antwoorden zijn niet eenvoudig. Het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB)* zette vorig jaar samen met het *Jessa Ziekenhuis* een rij simulatoronderzoek op om de rijvaardigheid van senioren in kaart te brengen.

MEDISCHE WERELD OP ZOEK NAAR OBJECTIEVE PARAMETERS

“De vraag voor dit onderzoek kwam uit de medische wereld”, vertelt professor Tom Brijs. “Voor artsen is het immers niet evident om te bepalen wanneer iemand niet meer in staat is om te rijden. Je wil die mensen hun rijbewijs natuurlijk niet te snel afnemen, want dat heeft verregaande sociale gevolgen. Maar toch kan je niet zomaar iedereen op de baan laten. Waar leg je de grens? En hoe objectiever je deze beslissing? We onderzochten de relatie tussen de fysieke en mentale capaciteiten van de senioren én hun leeftijd en hun rijprestaties.”

LEEFTIJD NIET BESTE VOORSPELLER VAN RIJGEDRAG

“De resultaten zijn duidelijk: niet de leeftijd van oudere automobilisten is belangrijk om hun rijvaardigheid te voorspellen. Wel hun fysieke en mentale capaciteiten zijn van doorslaggevend belang. Senioren vanaf een bepaalde leeftijd systematisch aan een rijgeschiktheidstest onderwerpen, heeft dus maar weinig zin. En als je ziet dat vooral de cognitieve vaardigheden cruciaal bleken, is het wellicht interessant om bij twijfel precies die vaardigheden uitgebreid te testen. Op dit moment gebeurt dat nog te weinig en worden bij een medische keuring voor het rijbewijs vooral visuele testen gebruikt.”

GEZONDHEIDSWINST VAN HET ROOKVERBOD BECIJFERD ROOKVERBOD HEEFT ENORME IMPACT OP GEZONDHEID VAN VLAMINGEN

De invoering van het rookverbod wordt dan misschien niet op luid applaus onthaald in de horecasector. De gezondheidswinst die geboekt wordt is werkelijk indrukwekkend. Sinds de invoering van het verbod sterven elk jaar 400 Vlamingen minder aan een hartinfarct. En de nieuwe wetgeving zorgde ook voor een drastische daling van het risico op vroeggeboorte. Dat bleek uit onderzoeken die het *Centrum voor Milieukunde (CMK)* van de UHasselt uitvoerde. Het is de eerste keer dat de gezondheidswinst van het rookverbod in Vlaanderen werd becijferd.

ROOKVERBOD REDT ELK JAAR 400 VLAMINGEN

In opdracht van de *Vlaamse Liga tegen Kanker* bestudeert het CMK al sinds 2000 het aantal sterfgevallen door hartinfarcten in Vlaanderen. Rond 2006 zien de onderzoekers een duidelijk scharniermoment. “Dat jaar werd het eerste rookverbod ingevoerd in openbare ruimtes en op de werkvloer,” vertelt milieuepidemioloog Tim Nawrot van de UHasselt. “En dat had meteen een duidelijke impact op die sterftcijfers. Dat jaar stierven 355 Vlamingen minder aan een hartinfarct dan het jaar voordien.” Sinds er in 2007 ook in restaurants niet meer gerookt mag worden, daalden de cijfers nog duidelijker. “Tussen begin 2006 en eind 2009 stierven er gemiddeld 418 Vlamingen minder aan de gevolgen van een hartinfarct”, zegt Bianca Cox, doctoraatsstudente die het onderzoek mee voerde. Deze studie toont duidelijk de impact van het rookverbod op het aantal hartinfarcten in Vlaanderen.

360 MINDER PREMATURE BABY'S

Ook het risico op vroeggeboorte daalde impressionant sinds het rookverbod werd ingevoerd: sindsdien worden in Vlaanderen 360 minder baby's per jaar te vroeg geboren. “Tot voor 2006 was het risico op vroeggeboorte tamelijk constant”, vertelt professor Nawrot. “Maar na de invoering van het rookverbod in restaurants daalde dat risico ineens met 3.13%. Toen in 2010 het rookverbod nog verstrengd werd, weerspiegelde dat zich nogmaals in de resultaten. In totaal worden er 360 vroeggeboortes per jaar vermeden – dat is een daling van ongeveer 6%.”

“Hoewel het hier om observationeel onderzoek gaat waarbij het moeilijk is om voor alle factoren te controleren, hebben we de best beschikbare technieken gebruikt om de effecten van dergelijke populatie interventies te bestuderen”, zegt professor Nawrot. “En we worden hier ook voor erkend.” Deze baanbrekende onderzoeksresultaten werden o.a. gepubliceerd in de prestigieuze *British Medical Journal*.

IMPACTSTUDIE FORD GENK HOE DIEP IS DE KRATER DIE DE SLUITING VAN FORD GENK ACHTERLIET?

24 oktober 2012 was een zwarte dag voor Limburg. Toen Ford Genk haar sluiting aankondigde, was meteen duidelijk dit een zware krater zou slaan in de Limburgse economie. “De UHasselt heeft zich altijd heel sterk als regionale universiteit geïntegreerd”, zegt rector Luc De Schepper. “Toen de provincie door zo’n zwaar economisch onheil getroffen werd, konden we – en wilden we – niet aan de zijlijn blijven staan.” De rector vroeg meteen aan de econometristen van de UHasselt om de economische impact van de sluiting voor de regio te berekenen. Deze impactstudie werd door alle partijen als dé referentiestudie beschouwd en speelde een belangrijke rol in het *Strategisch Actieplan Limburg Kwadraat* (SALK) dat Limburg uit dit dal moet helpen.

EEN DRUPPEL DIE VEEL GOLVEN TEWEEGBRACHT

“De sluiting van Ford was als een negatieve druppel die in het water viel: het liet niet alleen een afdruk na voor de onmiddellijk getroffen Fordwerknemers. Het effect deinde veel verder uit. Dat had iedereen vrijwel meteen begrepen”, vertelt Piet Pauwels, decaan van de faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen en één van de SALK-experten. “Er waren de toeleveranciers, de toeleveranciers van de toeleveranciers en de spill-overeffecten voor de lokale economie. Want als de koopkracht in Limburg daalt, zal ook het lokale fitnesscentrum in Genk de aanschaf van nieuwe apparaten nog even uitstellen. En de bakker zal nog wel brood blijven verkopen, maar misschien wel minder croissants en pistolets. Met die studie wilden we een getal kleven op elke golf, tot en met de tewerkstellingscijfers op Vlaams niveau. Het was belangrijk om zo snel mogelijk de economische impact in kaart te brengen.”

EEN ANALYSE, GEEN BELEIDSVORSTELLEN

De econometristen van de UHasselt brachten die economische impact op een wetenschappelijke manier heel gedetailleerd in kaart brengen. De studie van professor Marc Vancauteren en professor Ludo Peeters werd door alle partijen aanvaard en werd in het hele SALK-proces als referentie gebruikt. “Het was niet de bedoeling om met deze studie beleidsvoorstellen aan te reiken – dat is immers de taak van de *Task Force* -, wél om in kaart te brengen hoe diep de economische put is die wordt gegraven door de fabriekssluiting”, zeggen auteurs professor Ludo Peeters en professor Mark Vancauteren van het UHasselt-Kenniscentrum voor *Ondernemerschap en Innovatie* (KIZOK). De impactstudie schetst het worstcasescenario en houdt dus geen rekening met steun- of andere maatregelen om de pil te verzachten. “Het voordeel van deze benadering is dat beleidsmakers inzicht verwerven in de omvang van de initiële uitdaging waarvoor ze geplaatst worden en dus ook in de middelen die minimaal moeten ingezet worden om de put te dempen,” aldus de professoren.

MEE NADENKEN OVER OPLOSSINGEN

De UHasselt heeft zich achteraf niet beperkt tot inhoudelijke analyse. In haar voorstellen voor de SALK-commissie dacht de universiteit ook doelgericht mee na over oplossingen. “Wat zijn de prioritaire sectoren om in Limburg aan innovatie te doen? Op welke manier kan de UHasselt de regio helpen groeien? Daar hadden we als universiteit ook voor het Ford-debacle al ernstig over nagedacht”, vertelt rector Luc De Schepper. “We hadden onze ‘metaspeerpunten’ al bepaald in functie van het regionale beleid. Ik vond het dan ook heel prettig om vast te stellen dat de analyse van de UHasselt en onze metaspeerpunten mooi overlappen met de innovatieterreinen die door de SALK-commissie naar voor werden geschoven. CleanTech, Life Sciences, zorginnovatie, mobiliteit en vrijetijdseconomie: dat zijn de sectoren waar Limburg voluit moet in investeren.”

REGIONALE INNOVATIESYSTEMEN CREËREN

De UHasselt lanceerde ook een FRIS-model, een *Full Regional Innovation System* dat zeer expliciet geadopteerd werd door de SALK-commissie. Het model gaat ervan uit dat als je innovatieve sectoren wil creëren in een regio je moet investeren in een cluster van opleidingen, onderzoekscentra, een valorisatieactor, een investeringsfonds en een incubator. Daarnaast moet je voor die sectoren ook een ecosysteem bouwen door netwerken te vormen waarin alle actoren uit die sector elkaar kunnen ontmoeten, inspireren en de krachten bundelen. “In het domein van de *life sciences* hebben we met dit model al mooie resultaten geboekt”, aldus Luc De Schepper. “Het bewijst dat onderwijs en onderzoek de basisvoorwaarden zijn om een regionaal innovatiesysteem te creëren en de juiste dynamiek op gang te brengen. En daarin kan de UHasselt een belangrijke rol spelen.”

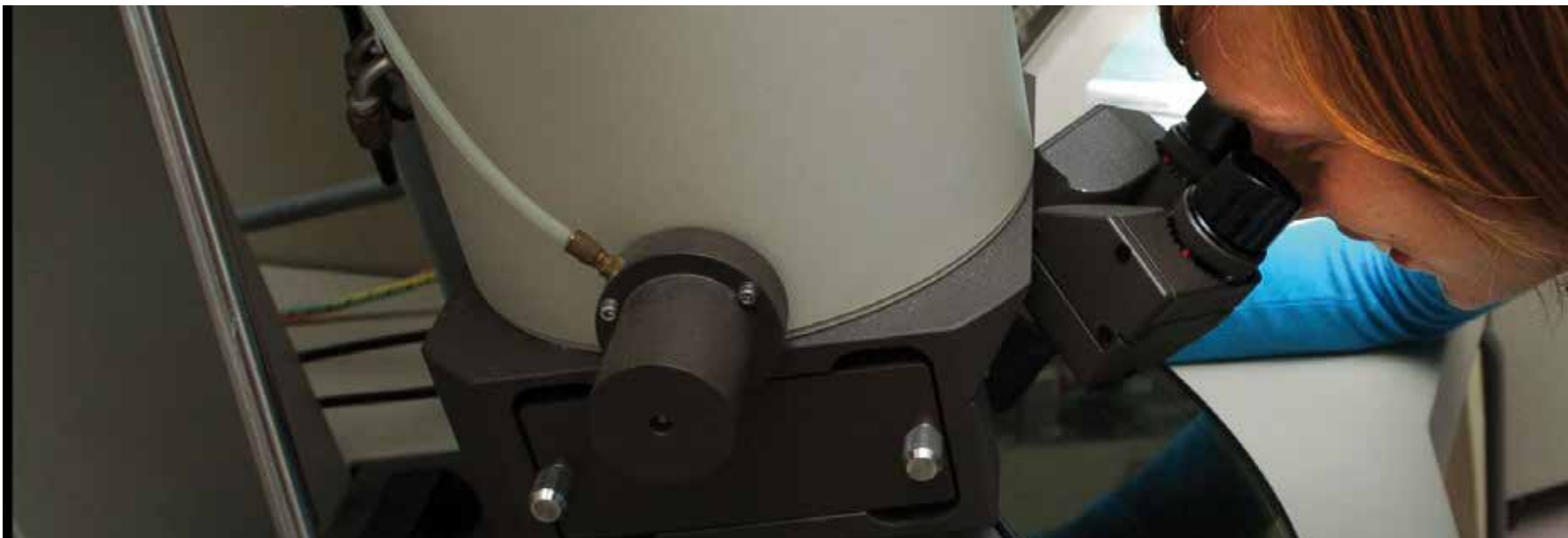
Benieuwd naar het rapport van de UHasselt-econometristen? Surf dan naar www.uhasselt.be/Impactstudie-Ford

KENNIS ALS GRONDSTOF

400 INNOVATIEGERICHTE OPDRACHTEN VOOR LOKALE KMO'S

Ook het voorbij jaar ondersteunde de UHasselt heel wat lokale kmo's bij de ontwikkeling van nieuwe producten of diensten. Met heel concreet contractonderzoek biedt de universiteit ondersteuning aan bedrijven in de regio. “En we halen daarbij de neus niet op voor kleinere projecten”, vertelt rector Luc De Schepper. “Integendeel: in 2012 voerde de universiteit zo'n 400 innovatiegerichte opdrachten uit voor bedrijven met een factuurbedrag onder de 2.000 euro. Dat kan gaan om een klein advies, een consultancyopdracht, een scheikundige analyse of een onderzoek met de elektronenmicroscop.”

BIJDRAGEN TOT ECONOMISCHE ONTWIKKELING IN DE REGIO

Voor heel wat bedrijven in de Limburgse maakindustrie vormt dat contractonderzoek het verlengde van hun eigen R&D-afdeling. Ook in de toekomst wil de UHasselt deze rol blijven spelen. "Zelf investeren in de meest geavanceerde onderzoeksinfrastructuur: dat is niet realistisch voor de meeste kmo's. Die investering zou immers niet renderen", aldus rector Luc De Schepper. "Aan de UHasselt beschikken wij wel over die omkadering. Die stellen wij, samen met onze kennis en expertise, graag ter beschikking van de lokale kmo's. Ook op die manier willen we als universiteit bijdragen tot de economische ontwikkeling van onze regio."

STRATEGISCH ADVIES VOOR 263 LIMBURGSE KMO'S

Hoe bouw je in tijden van crisis je commerciële strategie verder uit? Hoe vind je geëngageerde, enthousiaste medewerkers en hoe bind je hen aan jouw organisatie? En hoe breng je jouw onderliggende vennootschapsstructuur terug in lijn met het huidige fiscale landschap? Met dit soort vragen worstelen heel wat Limburgse kmo's. In het kader van het project *Strategisch Innoveren* gaf de UHasselt hen via professionele consultancy heel wat nieuwe groei-impulsen. Sinds 2004 maakten al 263 Limburgse kmo's gebruik van deze professionele strategische adviesverlening.

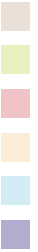
DREMPELS VERLAGEN, GROEIKANSEN VERGROTEN

"De drempel om bij een consultant aan te kloppen, is voor kmo's vaak heel groot", vertelt projectcoördinator Tinne Lommelen. "Dankzij de overheidsfinanciering van *Strategisch Innoveren* verkleinen we die stap. Kmo's tonen de moed om hun deur open te zetten en advies te vragen. En dat is een belangrijke voorwaarde om te kunnen blijven groeien. Dat de betrokken bedrijven achteraf vaak opnieuw aankloppen bij die consultants, doet ons veel plezier. Voor ons is dat het beste bewijs dat ons project werkt."

ONDERZOEK ROND FAMILIEBEDRIJVEN KRIJGT INTERNATIONALE ERKENNING

FAMILIEBEDRIJVEN PROFITEREN MEE VAN ACADEMISCHE ONDERZOEKSEXPERTISE

Het *Kenniscentrum voor Ondernemerschap en Innovatie* (KIZOK) van de UHasselt bouwde op amper zeven jaar tijd een ongelooflijke academische expertise op. In het onderzoek rond familiebedrijven kon KIZOK zich internationaal op de academische kaart zetten. Het onderzoeksinstituut groeide in een ijl tempo: in aantal medewerkers, internationale publicaties en doctoraten. “En het baanbrekend onderzoek dat wij verrichten, is ook voor familiebedrijven uit de regio interessant”, vertellen professor Wim Voordeckers en professor Nadine Lybaert.

FAMILIEBEDRIJVEN ZIJN DE MOTOR VAN ONZE ECONOMIE

Wim Voordeckers: “Wereldwijd zijn de meeste ondernemingen familiebedrijven. In België maken zij zelfs 70% van alle organisaties uit. Zij zijn verantwoordelijk voor de helft van het Bruto Nationaal Product en een groot gedeelte van onze tewerkstelling. Het is dus heel logisch dat ze een belangrijk onderzoeks-thema vormen in het globale academische onderzoek.”

Nadine Lybaert: “Bovendien bleek zo’n tien jaar geleden dat familiebedrijven systematisch beter scoorden dan niet-familiebedrijven. Dan willen wij als academici natuurlijk nagaan hoe dat komt. Wat houdt de factor *familie* precies in? En hoe gedragen deze bedrijven zich in termen van groei, innovatie en internationalisering in een snel veranderende, competitieve omgeving?”

Wim Voordeckers: “Je kan familiebedrijven niet zomaar op dezelfde manier analyseren als private ondernemingen. Familiebedrijven ondernemen anders, rapporteren anders, gebruiken andere financieringsmethoden,... Ook de familiale relaties zelf mag je niet onderschatten. Ze beïnvloeden de hele bedrijfsvoering. We zien bijvoorbeeld heel duidelijk dat bedrijven met een familiaal aandeelhouderschap in tijden van crisis minder snel personeelsleden ontslaan dan niet-familiale ondernemingen. Waar bijvoorbeeld niet-familiale beursgenoteerde bedrijven erg gericht zijn op kortetermijndoelstellingen en positieve cijfers op het einde van elk kwartaal, besturen familiebedrijven veel meer vanuit een langetermijnvisie. Ze laten zich minder leiden door tegenvallende resultaten op korte termijn.”

Nadine Lybaert: “Maar het is niet allemaal rozengeur en maneschijn. Ondanks de grote successen van familiebedrijven stellen we vast dat meer dan 80% de derde generatie niet haalt. Dat is de grote paradox in het onderzoek rond familiebedrijven. Hoe komt dat precies? En hoe kunnen we structuren en mechanismen creëren die de generatieoverdracht vlotter doen verlopen? *Corporate governance* en *familiale governance* kunnen hier een belangrijke rol in spelen.”

Wim Voordeckers: “Familiebedrijven houden in het algemeen ook sterker vast aan traditie. Verandering is voor elk bedrijf moeilijk, maar in een familiebedrijf komen daar bovenop nog heel wat emotionele en relationele aspecten waar je rekening mee moet houden. Zo zie je dat heel wat familiebedrijven kampen met een zekere spanning tussen het oorspronkelijke businessmodel van de pater familias dat in de loop der jaren zijn degelijkheid bewezen heeft, en de veranderingsprocessen die het bedrijf echt nodig heeft. In ons onderzoek gaan we onder andere na welke rol structuren als een raad van bestuur hierin kunnen spelen.”

KIZOK-ONDERZOEK KRIJGT INTERNATIONALE ERKENNING

Nadine Lybaert: “KIZOK is in de eerste plaats een wetenschappelijke

kenninstelling die relevante academische vragen probeert op te lossen. Om onze kennis en expertise verder uit te bouwen, is het belangrijk om hoogstaande doctoraten af te leveren en onderzoeksresultaten te publiceren in internationaal gerenommeerde vaktijdschriften. Enkel wanneer onze academische expertise blijft groeien, kunnen we met onze bevindingen een maatschappelijke *return* voor bedrijven in de regio realiseren.”

Wim Voordeckers: “De voorbije jaren hebben we hier een grote sprong voorwaarts kunnen maken. En daar krijgen we nu ook internationaal erkenning voor. In het onderzoek rond familiebedrijven zijn we internationaal een referentie geworden.”

Nadine Lybaert: “In 2012 werden heel veel van onze publicaties opgenomen in de belangrijke vakbladen. Onze onderzoeksresultaten werden internationaal gelauwerd en wonnen prestigieuze prijzen zoals de *University of Alberta Best Research Paper Award*. En we leverden het voorbije jaar maar liefst vijf doctoraten af: dat lijkt misschien in absolute cijfers niet zo veel, maar voor KIZOK, waar in totaal 30 mensen werken, is dit echt een topjaar geweest.”

Wim Voordeckers: “Sinds 2012 ben ik zelf ook associate editor geworden van *Family Business Review*, het belangrijkste journal in ons domein en op één van de belangrijkste congressen IFERA in Zwitserland werd ik gevraagd als *programme chair*. En niet alleen ikzelf krijg die internationale erkenning voor mijn onderzoek: onze professoren en doctorandi worden internationaal erkend in hun expertisedomein en zijn bijvoorbeeld lid van *editorial review boards* van de belangrijke journals in het domein. Het bewijst dat we wetenschappelijk hoogstaand onderzoek verrichten en dat KIZOK erin geslaagd is om wereldwijd een plaats te verwerven in de academische wereld. Men kent onze onderzoekstopics en schat onze resultaten naar waarde. Daardoor kunnen we ook heel wat buitenlandse doctoraatsstudenten aantrekken.”

Nadine Lybaert: “En dat allemaal op amper zeven jaar tijd.”

ONDERZOEKSEXPERTISE IS EEN MEERWAARDE VOOR BEDRIJVEN IN DE REGIO

Wim Voordeckers: “Onze onderzoeksresultaten zijn niet alleen academisch relevant. Ook familiebedrijven zelf kunnen er wat mee. Als wij in 2012 bijvoorbeeld onderzochten hoe het precies zat met de verloning van CEO's in familiebedrijven, dan is ook de sector zelf bijzonder geïnteresseerd in dat resultaat. Heel wat familiebedrijven worstelen immers met de vraag: hoe moeten we familieleden verlonen in het bedrijf? En wat doen mijn concurrenten op de markt?”

Nadine Lybaert: “De academische expertise die we opgebouwd hebben, is vaak ook voor de praktijk interessant. Het is dus logisch dat werkgeversorganisaties, consultants en familiebedrijven via contractonderzoek graag een

beroep doen op die expertise. Onze kennis kan hen immers helpen groeien.”

Wim Voordeckers: “Als we onderzoek verrichten over het nut van *corporate governance* in familiebedrijven, dan is het ook fijn dat die inzichten effectief doordringen in de hoofden van de ondernemers. Dat er in de praktijk ook echt iets mee gebeurt. De scans die we bijvoorbeeld in opdracht van VKW Limburg ontwikkelden, hebben meteen een impact op het terrein. Een ondernemer die de vragenlijst invult, krijgt een spiegel voorgehouden en ziet meteen in welke punten hij nog moet investeren. En willen ze meer informatie over de manier waarop ze de inzichten kunnen implementeren in hun dagdagelijkse bedrijfsvoering? Dan zijn er de bijbehorende handboeken waarin we onze inzichten heel praktisch toelichten. Op die manier willen we lokale ondernemingen handvaten aanreiken om de bedrijfsstructuur nog te verbeteren en ervoor te zorgen dat alle expertise in huis is om het hoofd te bieden aan de vele uitdagingen onderweg

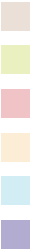
zonder dat dit ten koste gaat van de eenheid en identiteit die zo eigen is aan een familiebedrijf.”

Nadine Lybaert: “Die handboeken zijn echt zinvolle tools waarmee ondernemers meteen aan de slag kunnen. Praktische instrumenten die gebaseerd zijn op hoogstaand wetenschappelijk onderzoek.”

Wim Voordeckers: “Collega Frank Lambrechts en ikzelf zetelen bijvoorbeeld ook in het Limburgse Platform voor het Familiale Bedrijf van VKW Limburg. Willen we met ons academisch onderzoek een maatschappelijke meerwaarde realiseren voor bedrijven in de regio, dan is het ook belangrijk om de voeling met de praktijk te bewaren. Om de factor *familie* te begrijpen, is die wisselwerking cruciaal. Die factor zit immers niet in jaarrekeningen of andere documenten verrat. Om die te onthullen, moet je dieper graven en echt het gesprek aangaan met de familiebedrijven zelf.”

BIOMED SPEELT EEN VOORTREKKERSROL IN HET MS-ONDERZOEK BETERE PERSPECTIEVEN VOOR MS-PATIËNTEN

BIOMED verricht al jaren baanbrekend onderzoek naar multiple sclerose (MS). Het onderzoeksinstituut krijgt internationaal erkenning voor de inter- en multidisciplinaire manier waarop ze de chronische ziekte benadert. “Wij proberen het hele onderzoeksspectrum te bestrijken: van het fundamenteel onderzoek op moleculair niveau tot het farmacologische en klinische, patiëntgerichte onderzoek. Die aanpak maakt ons uniek”, vertelt professor Piet Stinissen, voorzitter van BIOMED en decaan van de faculteit Geneeskunde en levenswetenschappen van de UHasselt. “Onderzoekers van BIOMED en REVAL bundelen in dat klinische luik al jaren de krachten”, zegt professor Bert Op ’t Eijnde, coördinator van REVAL. “En met resultaat. Door onze expertise samen te brengen, kunnen we de behandeling van de MS-patiënt echt verbeteren.”

Revalidatie heeft een serieuze impact op het levenscomfort van de patiënt: hij kan langer actief en zelfstandig blijven. En dat maakt in het alledaagse leven van die patiënt een groot verschil.

WISSELWERKING TUSSEN FUNDAMENTEEL EN KLINISCH ONDERZOEK

Ongeveer 15 000 Belgen lijden aan MS, de chronische ziekte waarbij het eigen immuunsysteem van het centrale zenuwstelsel het lichaamsweefsel aanvalt en afbreekt. Vooral jonge mensen tussen 20 en 40 jaar worden door deze ziekte getroffen. Lange tijd zagen de prognoses voor MS-patiënten er niet rooskleurig uit, maar dankzij het wetenschappelijke onderzoek groeit de kennis over deze aandoening gestaag. “Wereldwijd wordt er heel wat onderzoek verricht rond MS,” aldus Piet Stinissen. “Verschillende onderzoeksgroepen focussen op het klinische onderzoek en bijten zich vast in de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen. Andere onderzoekersinstellingen proberen via basisonderzoek met proefdieren een beter inzicht te verwerven in deze ziekte. Bij BIOMED bekijken we heel veel verschillende facetten samen. Dat maakt ons uniek en geeft ons tegelijkertijd de gelegenheid om resultaten uit het fundamenteel onderzoek in het klinische onderzoek op te pikken, en omgekeerd.”

REVALIDATIE MAAKT EEN VERSCHIL

“In het revalidatieonderzoek hebben we de laatste jaren heel wat expertise kunnen opbouwen”, vertelt Bert Op ’t Eijnde. “Tot tien jaar geleden kregen MS-patiënten, die zich sowieso vaak moe voelen, van hun neuroloog vaak de raad om veel te rusten. Zware fysieke inspanningen konden ze het best vermijden. Met ons onderzoek hebben wij kunnen aantonen dat revalidatie een belangrijke meerwaarde kan betekenen in het ziekteproces. Patiënten die trainen, voelen zich niet alleen fitter. In onderzoek in een proefdiermodel voor MS hebben wij aangetoond dat dagelijkse fysieke activiteit het ziekteproces kan vertragen maar niet kan genezen. Of dit ook zo is bij

personen met MS is nog niet helemaal duidelijk maar revalidatie heeft wel een serieuze impact op het levenscomfort van de patiënt: hij kan langer actief en zelfstandig blijven. En dat maakt in het alledaagse leven van die patiënt een groot verschil.”

“Zo’n onderzoeksoutput kan meteen vertaald worden naar de zorgverlening van de patiënt,” gaat Piet Stinissen voort. “Waar MS-patiënten vroeger van hun huisarts naar de neuroloog gestuurd werden, worden ze nu begeleid door een multidisciplinair team dat veel breder kijkt naar de ziekte. In het MS-centrum van Overpelt, waar BIOMED zeer nauw mee samenwerkt, worden MS-patiënten vandaag bijgestaan door een team van o.a. neurologen, kinesitherapeuten, logopedisten en voedingsdeskundigen. Dat is een hele omwenteling.”

ONDERZOEKSRÉSULTATEN STROMEN DOOR NAAR PRAKTIJK

“Die wisselwerking met de zorgverlening vinden we heel belangrijk”, zegt Bert Op ’t Eijnde. “Dat was ook de reden waarom we een paar jaar geleden het MS-netwerk Limburg oprichtten. De UHasselt, de opleiding Revalidatiewetenschappen – die straks ook bij de UHasselt hoort – en het MS-centrum van Overpelt besloten toen om de krachten te bundelen. En we zetten ook de deuren open naar andere ziekenhuizen in de regio. Dat is zinvol, want we kunnen heel wat leren van elkaar. BIOMED speelt een voortrekkersrol in het academische onderzoek rond MS, maar in het MS-centrum van Overpelt komt men dagelijks met patiënten in contact: hun ervaring is voor ons onderzoek van onschatbare waarde. We vonden MS-netwerk Limburg bovendien een goede manier om de wereld van het wetenschappelijk onderzoek dichterbij de patiënt te brengen.”

“De afgelopen jaren hebben we op dit terrein al heel wat mooie initiatieven op touw gezet”, vertelt Piet Stinissen. “Niet alleen de therapeuten van het MS-centrum komen op contactdagen ons onderzoek van dichterbij bekijken. Ook voor de patiënten zelf is het prettig om met hun eigen ogen te zien dat er hier elke dag tientallen onderzoekers hard aan het werk zijn om de ziekte beter te begrijpen en om oplossingen te vinden. Dat geeft hen hoop en toekomstperspectief.”

Bert Op ’t Eijnde: “Ook voor onze onderzoekers zijn dit soort ontmoetingen inspirerend. Zij werken heel intensief in laboratoria, maar met de patiënt zelf komen ze amper in aanraking. Op de laatste contactdag gaven we al onze onderzoekers een symptoom van MS – een bril die hun zicht ernstig belemmerde, een harnas waarmee ze moeilijk konden stappen, ... Het was voor vele researchers een echte *eyeopener* om aan den lijve te ervaren wat het voor patiënten betekent om elke dag met deze ziekte te leven.”

MS-PATIËNTEN OP EXPEDITIE NAAR PERU

In september 2012 trokken drie mannen en zes vrouwen met multiple sclerose (MS) naar Peru voor een vijfdaagse trektocht over de beroemde Salkantay Trail die via beklimmingen tot 4.800m hoog naar Machu Picchu voert. Het is er ijskoud en er hangt maar weinig zuurstof in de lucht. “Met de tocht naar het Inca-heiligdom Machu Picchu willen we in de eerste plaats tonen dat MS-patiënten, ondanks hun ziekte, nog heel wat fysieke uitdagingen aan kunnen”, zegt UHasselt-professor Bert Op 't Eijnde die de patiënten mee begeleid heeft.

“De trektocht is al een hele uitdaging voor gezonde mensen,” vertelt professor Bert Op 't Eijnde. “Voor MS-patiënten is dit nog extra zwaar. Na een medische screening bij Adlon, het Limburgs Sportmedisch Adviescentrum, werkten de negen deelnemers een trainingsprogramma op hun maat af. Zo werden ze klaargestoomd voor de beklimming in Peru. Met resultaat, want alle patiënten haalden de top.”

GEBUNDELDE KRACHTEN KUNNEN MEER

“Om stappen vooruit te zetten, moet je de krachten bundelen met alle interessante partners”, zegt Piet Stinissen. “Dat doen we in het MS-onderzoek volop. We werken niet alleen intensief samen met de zorgverleners en de ziekenhuizen, maar smeden ook mooie partnerschappen met onderzoeksinstituten uit andere disciplines. Binnen de UHasselt hebben we bijvoorbeeld boeiende samenwerkingen op poten gezet met het *Instituut voor Mobiliteit* (iMOB) rond mobiliteit en rijvaardigheid van onze patiënten. En het *Expertisecentrum voor Digitale Media* (EDM) bouwde het voorbije jaar belangrijke revalidatie-robotica. Dat soort zorginnovatie zal in de toekomst een alsmaar belangrijker rol spelen – niet alleen in het MS-onderzoek, maar in de zorg in het algemeen.”

Bert Op 't Eijnde: “Onderzoek toont aan dat de tijd die patiënten investeren in training recht evenredig is met de resultaten die ze boeken, maar onze gezondheidszorg staat zwaar onder druk. Zorg moet betaalbaar blijven. Daar kunnen dit soort zorginnovaties een oplossing bieden. Als je mensen kan stimuleren om naast hun gewone revalidatieoefeningen thuis in een *serious-gamecontext* verder te trainen, dan winnen alle partijen. De patiënt boekt betere resultaten en de zorgverlening blijft betaalbaar.”

VOEDING EN MS

“BIOMED probeert MS vanuit een zo breed mogelijk perspectief te benaderen. Het voorbije jaar hebben we daarom ook een nieuwe onderzoeksgroep opgestart rond het thema ‘voeding en MS’ onder leiding van professor Jack van Horssen. MS breekt immers de isolatielaag rond de zenuwbanen af waardoor vaak gevoelsuitval, verminderd zicht en andere cognitieve dysfuncties optreden. Die isolerende laag bestaat voor een groot gedeelte uit vetweefsel. We vermoeden dat zuurstofradicalen een belangrijke rol spelen in die schade. Onderzoek met proefdiermodellen toont die link al aan: door bepaalde stoffen in voeding op te nemen, kunnen we al inspelen op die zuurstofradicalen en op die manier de ziekte verder vertragen. Maar dat onderzoek staat op dit moment nog in zijn kinderschoenen. Met deze nieuwe onderzoeksgroep willen we dat verband nu veel beter in kaart brengen zodat we ook alle opties op dit terrein kunnen verkennen.”

GROTE VOORUITGANG

“Wat gaat er precies mis in het immuunsysteem van patiënten met MS? Wat speelt er zich tijdens het ziekteproces af in de hersenen? En met welke andere factoren moeten we rekening houden? Daar krijgen we de laatste jaren steeds meer inzicht in”, vertelt Piet Stinissen. “We begrijpen de ziekte

MS een stuk beter en hebben de laatste jaren serieuze vooruitgang in het MS-onderzoek kunnen boeken. Met het revalidatieonderzoek hebben we de vicieuze cirkel van steeds meer rusten en nog sneller achteruitgaan, kunnen doorbreken. Op dit moment zijn er al een viertal geneesmiddelen op de markt die de ziekte in belangrijke mate kunnen afremmen. In BioVille verricht Apitope bijvoorbeeld voortreffelijk werk op dit terrein. Maar MS volledig genezen: dat is nog een heel ander verhaal.”

Bert Op 't Eijnde beaamt: “Ik ben ervan overtuigd dat MS op termijn een chronische ziekte wordt waarmee patiënten relatief goed kunnen blijven functioneren. Maar helemaal genezen: dat is nog niet meteen voor morgen. MS is immers een vreselijk wispelturige ziekte die bij elke patiënt in een andere vorm opduikt. Zelfs de meest fantastische geneesmiddelen op de markt werken nog steeds niet voor alle patiënten. Dé MS-patiënt bestaat niet. De ziekte heeft verschillende gezichten en dat maakt onze taak bijzonder moeilijk.”

We begrijpen de ziekte MS een stuk beter en hebben de laatste jaren serieuze vooruitgang in het MS-onderzoek kunnen boeken.

“Daarom moeten we blijven investeren in het wetenschappelijk onderzoek”, zegt Piet Stinissen. “We moeten vandaag beter leren hoe de ziekte werkt, zodat we binnen vijf of tien jaar geneesmiddelen kunnen ontwerpen die patiënten nog betere perspectieven bieden.”

MS LEERSTOEL ROSA VANBRABANT WAT DOET MS MET DE HERSENEN?

De Limburgse Rosa Vanbrabant liet de UHasselt één miljoen euro na om het onderzoek naar multiple sclerose verder te versterken. Met 700.000 euro van het legaat werd in 2012 de MS-leerstoel Rosa Vanbrabant opgericht. Daarmee kan BIOMED haar onderzoeksexpertise in MS gevoelig uitbreiden. Een nieuwe onderzoeksgroep zal onder leiding van professor Jack van Horssen het neuropathologische onderzoek van BIOMED verder verfijnen. Daarnaast wordt een nieuwe onderzoekslijn opgericht rond het thema ‘voeding en MS’.

“Ontstaat MS in de hersenen of in ons immuunsysteem? Dat is een beetje het verhaal van de kip en het ei”, vertelt professor Piet Stinissen. “Sommige onderzoekers zijn van mening dat de ziekte haar oorsprong kent in het immuunsysteem. Anderen zijn er dan weer van overtuigd dat er eerst schade ontstaat in de hersenen en dat daardoor het immuunsysteem wordt aangevallen. Hoe dan ook vindt er een belangrijke schade plaats in de hersenen. Dat neuropathologische verschijnsel moeten we dus nog beter in kaart brengen. Daarom heeft BIOMED professor Jack van Horssen deeltijds aangesteld om dit onderzoek vanuit zijn expertise mee te voeren.”

Professor Jack van Horssen (VU Medisch Centrum, Amsterdam) is een autoriteit op het gebied van neuropathologie. Zijn kennis om veranderingen in de hersenen van alzheimerpatiënten in kaart te brengen, past hij nu toe binnen het MS-onderzoek in Amsterdam, waar hij ook deeltijds actief blijft.

INTERUNIVERSITAIRE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EXPERTISE MAAKT HET VERSCHIL IN KISANGANI

“Wereldwijd wisselen universitaire instellingen voortdurend informatie uit met elkaar”, vertelt vicerector Onderwijs Jean-Michel Rigo. “Die interactie hebben we nodig om stappen vooruit te zetten. Het is niet meer dan logisch dat we ook *good practices* uitwisselen met universiteiten in het Zuiden. Met onze expertise kunnen we een verschil maken.” De UHasselt coördineert een VLIR-UOS project in het Congolese Kisangani. Tien jaar lang worden interuniversitaire onderzoeksmiddelen geïnvesteerd in drie pijlers: landbouw, biodiversiteit en institutionele capaciteit.

INSPELEN OP DE NODEN VAN DE LOKALE BEVOLKING

“Welke projecten zijn voor Kisangani belangrijk? En hoe kunnen we het best inspelen op de noden van de lokale bevolking? De antwoorden op die vragen werden niet in België geformuleerd. In Kisangani heeft men zelf prioriteiten gesteld en projecten uitgeschreven. Pas dan is men op zoek gegaan naar partners uit het Noorden die hen hierbij konden ondersteunen. Hierdoor speelt dit project heel concreet in op de noden van de lokale bevolking. Zij plukken meteen de vruchten van een succesvolle samenwerking. En zo hoort het ook.”

LANDBOUW EN DIVERSITEIT

“Generaties lang leefde de bevolking in Kisangani van de jacht en de visvangst. Met landbouw hadden zij nauwelijks ervaring. Onze expertise was belangrijk voor hun voedselwinning en het milieu. In het project worden Congolese professoren die onderzoek verrichten naar duurzame landbouwmethoden en biodiversiteit ondersteund door de expertise van hun Vlaamse collega's. Zo'n partnerschap blijkt een formule die echt werkt, want op dit moment teelt men in Kisangani – met succes – onder andere bananen, maniok en maïs. En dat allemaal op een ecologisch verantwoorde manier.”

INSTITUTIONELE CAPACITEIT

“Ook het institutionele luik van ons project is erg belangrijk. Professoren hebben op dit moment geen laptop of internetverbinding. Er is nog steeds maar acht uur per dag stroom. Daardoor is de universiteit van Kisangani op dit moment nog te veel afgesloten van de buitenwereld. Daarin moeten we voluit investeren, want moderne infrastructuur, omkadering en communicatie zijn ontzettend belangrijk om het onderwijs en onderzoek naar een hoger niveau te tillen. En als je een land of een regio sterker wil maken, dan moet je de pijlen richten op goed onderwijs: hoogopgeleide leerkrachten, administratieve medewerkers,... Zij kunnen écht het verschil maken.”

GROTE UITDAGINGEN

“De eerste fase van ons project is bijna afgerond. Er is al heel wat werk verricht, maar de uitdagingen blijven immens. De Congolezen zetten voluit mee hun schouders onder dit project en investeerden zelf intensief in een nieuw hoofdgebouw en zonnepanelen. Binnen een paar jaar hoop ik dat we de universiteit beter kunnen uitrusten met computers en dat alle medewerkers hun weg vinden in eenvoudige programma’s als Excel en Word. Dat lijken voor ons heel eenvoudige dingen, maar in Kisangani zou dat een enorme stap voorwaarts betekenen.”

VALORISATIE

NIEUWE FINANCIERING VOOR BELOFTEVOLLE UHASSELT SPIN-OFFS

Het Vlaams Gewest en Arkiv investeringsfonds KMOFIN2 (UHasselt-LRM-PMV) investeerden het afgelopen jaar in totaal 1,3 miljoen euro in twee jonge, beloftevolle Limburgse hightechbedrijven. “Die investering is een goede zaak voor onze spin-offs en voor de provincie”, zegt Ann-Pascale Bijmens, directeur van de TechTransfer Office (TTO) van UHasselt. “Zo trekt de UHasselt volop de kaart van marktgerichte valorisaties die kunnen bijdragen tot de groei van de innovatiesector in Limburg.”

LUMOZA HIGHLIGHT YOUR MESSAGE

Vacature noemde Lumoza in 2012 “één van de 10 meest veelbelovende technologietoppers-in-spe”. En de UHasselt spin-off oogstte het voorbije jaar meer dan alleen maar lof. Investeringsfonds KMOFIN2 drukte haar vertrouwen in de jonge spin-off uit door een kapitaalinjectie van 500.000 euro. Met dit bedrag kan Lumoza een nieuwe productie-unit in Genk-Zuid opzetten. ““Op die manier kunnen we de kwaliteit van onze producten verder verbeteren en sneller marktklaar maken”, aldus een tevreden CTO Wouter Moons.

LUMOZA GAAT INTERNATIONAAL

Lumoza ontwikkelt drukbare elektronica en brengt op dit moment onder meer banners tot 100 m2, boeken, dvd's, verpakkingen en stickers met lichtgevende technologie op de markt. “Door de boodschap of afbeeldingen te laten oplichten, blaas je traditionele reclame- en verpakkingsmiddelen nieuw leven in,” zegt Moons. De bedrijfslogan *Highlight Your Message* werd alvast alle eer aangedaan met een gigantisch, oplichtend reclamebord voor autofabrikant Opel in Keulen. Een tastbaar bewijs van Lumoza's ontlukende internationale reputatie.

CAMARGUS

EEN NIEUWE DIMENSIE VOOR SPORTWEDSTRIJDEN

Camargus, de spin-off die pas in oktober 2011 werd opgericht, ontwikkelde een vooruitstrevend camerasysteem waarmee één camera op hetzelfde moment 16 verschillende beelden kan vastleggen. Deze innovatieve techniek kon het afgelopen jaar op heel wat interesse rekenen in binnen- én buitenland. “Steeds meer clubs, sportfederaties en eigenaars van stadions streven naar een grotere inhoudelijke controle van wedstrijden of trainingen en naar effectievere spelersanalyse door middel van video-opnames”, zegt CEO Tom Mertens. “Dankzij onze panoramische multicamera-infrastructuur kan zowat alles vastgelegd worden. De controle over de creatie en het beheer van de audiovisuele content ligt bovendien volledig bij de gebruiker.”

VIDEO VOOR SPORT NAAR EEN HOGER NIVEAU TILLEN

Camargus tekende intussen al een distributiedeal met een partner in Dubai. Voor de verdere wereldwijde lancering van zijn hoogtechnologische camera-productielijn kreeg het bedrijf in 2012 een financiering van 823.422 euro. “Deze financiering laat Camargus toe om een sleutelrol te spelen in het creëren, beheeren en analyseren van video voor sport”, aldus Mertens.

EREDOCTORATEN

MANAGING THE INFORMATION OVERLOAD

In kranten en tijdschriften, op de radio, tv, online of je smartphone... Informatie is altijd en op elk moment binnen handbereik. En de informatiestromen blijven groeien. Vorig jaar alleen werden er wereldwijd 40 exabytes nieuwe informatie geproduceerd. Dat is meer dan de voorbije 5.000 jaar samen. De hoeveelheid wetenschappelijke en technische informatie verdubbelt elke twee jaar. Onze hoeveel kennis stijgt exponentieel en dat is immens boeiend, maar aan een snelheid van 97.000 tweets per minuut dreigen we bedolven te worden onder die lawine aan informatie.

Hoe brengen we orde in de groeiende data en gegevens? En hoe gebruiken we die extra kennis om ook maatschappelijk en wetenschappelijk stappen vooruit te zetten? Dat zijn belangrijke uitdagingen geworden. Ook in de academische wereld. Daarom reikte de UHasselt in 2012 haar eredoctoraten uit in het teken van het managen van de *information overload*.

JOHNY VANSEVENANT EREDOCTORAAT OP VOORDRACHT VAN UNIVERSITEIT HASSELT

“Iemand die in de onderhandelingen van de regering-Di Rupo door het bos de bomen ziet, is het waard om eredoctor te zijn.”

“Journalisten worden meer dan ooit overspoeld met informatie. Uit die onoverzichtelijke veelheid aan data en complexe materies filteren zij precies die informatie die waardevol is voor hun lezer of luisteraar. Bovendien moeten ze ook inschatten wat gestuurd of gekleurd is of waar een verborgen agenda achter zit. Goede journalisten zijn meesters in het managen van de *information overload*”, zegt rector Luc De Schepper.

Radiojournalist Johnny Vansévenant is een vaste waarde in de politieke journalistiek. In turbulente tijden waarin we elk akkefietje in de Wetstraat kunnen volgen via Facebook of Twitter is hij een betrouwbare gids die het kaf scheidt van het koren. “Iemand die in de onderhandelingen van de regering Di Rupo door het bos de bomen ziet, is het waard om eredoctor te zijn. Dat Johnny Vansévant voor de radio werkt, vonden wij een extra troef. Het is een medium dat uitstekend stand houdt in snel veranderende tijden, en waar journalisten in heel korte bijdragen toch de essentie van het nieuws moeten brengen.”

JOHN CLELAND

EREDOCTORAAT OP VOORDRACHT VAN DE FACULTEIT GENEESKUNDE EN LEVENSWETENSCHAPPEN

“Via de *Mobile Health Unit* startte de faculteit Geneeskunde en Levenswetenschappen– in samenwerking met de diensten cardiologie van het Jessa-ziekenhuis en het Ziekenhuis Oost-Limburg – in 2012 met multidisciplinair onderzoek op het vlak van telemonitoring. Het was dan ook logisch dat wij één van de pioniers in dat domein wilden eren”, vertellen professor Pieter Vandervoort en professor Paul Dendale.

Telemonitoring is *managing the information overload* voor gevorderden. “Via telemonitoring produceer je niet alleen een hele nieuwe stroom patiëntengegevens. Je gebruikt deze extra data ook om een meer gepersonaliseerde en efficiëntere vorm van geneeskunde te ontwikkelen.”

“Extra data genereren om een meer gepersonaliseerde en efficiëntere vorm van geneeskunde te ontwikkelen”

SILVANA SCIARRA

EREDOCTORAAT OP VOORDRACHT VAN DE FACULTEIT RECHTEN

Ook juristen gaan gebukt onder de *information overload*. Nieuwe wet- en regelgevingen volgen elkaar in een ijl tempo op. En dit zowel op Europees, federaal en regionaal niveau. “Professor Sciarra is erin geslaagd om orde te brengen in die *overload*”, aldus Anne Mie Draye, decaan van de faculteit Rechten. “Zij was al in 1978 lid van de EEG-groep voor de harmonisatie van arbeidsrecht en zou later nog vaak in andere gespecialiseerde comités haar bijdrage leveren.”

“Professor Sciarra heeft niet alleen een duidelijk inzicht in de ingewikkelde arbeidswetgeving in alle lidstaten, ze publiceert ook heel helder over de achtergrond van die Europese regels zodat de lidstaten ze beter kunnen interpreteren en toepassen. En met haar deelname aan lobbygroepen herinnert ze de Europese leiders eraan dat de Unie niet alleen economisch, maar ook sociaal hoort te zijn.”

“Professor Sciarra heeft niet alleen een duidelijk inzicht in de ingewikkelde arbeidswetgeving in alle lidstaten, ze publiceert ook heel helder over de achtergrond van die Europese regels zodat de lidstaten ze beter kunnen interpreteren en toepassen. En met haar deelname aan lobbygroepen herinnert ze de Europese leiders eraan dat de Unie niet alleen economisch, maar ook sociaal hoort te zijn.”

“Professor Sciarra brengt orde in de overload aan
nieuwe wetgeving”

RAMESH RASKAR

EREDOCTORAAT OP VOORDRACHT VAN DE FACULTEIT WETENSCHAPPEN

Toen het *Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM)* een eredoctor mocht voorstellen, hebben ze niet lang getwijfeld. “Ramesh Raskar, die de onderzoeksgroep *Camera Culture* in het *Massachusetts Institute of Technology (MIT)* leidt, is één van de belangrijkste onderzoekers in *visual computing*”, vertelt professor Frank Van Reeth. “Eén van zijn meest verbazingwekkende recente vindingen is een ‘triljoen beelden per seconde-camera’, een geavanceerde lasercamera waarmee de propagatie van licht kan worden gevisualiseerd.”

Met zijn werk bestrijkt de Indiase professor het volledige spectrum van fundamenteel tot toegepast onderzoek. Zijn inzichten hebben aanleiding gegeven tot meer dan veertig patenten en patentaanvragen. Daarnaast combineert hij in een multidisciplinaire context topics uit zijn eigen domein met mens-machine-interactie en levert hij met zijn onderzoek bijdragen tot de medische wetenschappen.

“Eén van de belangrijkste onderzoekers in visual computing”

WIL VAN DER AALST EREDOCTORAAT OP VOORDRACHT VAN DE FACULTEIT BEDRIJFSECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

“Wil van der Aalst is een briljant onderzoeker en een wereldautoriteit in zijn vakgebied. Hij is actief in *proces mining*, een domein waar wij aan de UHasselt ook heel wat onderzoek rond verrichten”, vertelt professor Koen Vanhoof.

“We zijn ervan overtuigd dat de nieuwe technologie waar professor van der Aalst rond werkt op een termijn van 5 à 10 jaar echt impact zal hebben op het bedrijfsleven. Via *proces mining* brengt hij niet alleen orde in de explosieve groei van het aantal data dat vandaag geregistreerd wordt. Hij boort die gegevens ook aan om de werking van organisaties te verbeteren.”

“Via proces mining, data gebruiken om de werking van organisaties te verbeteren”

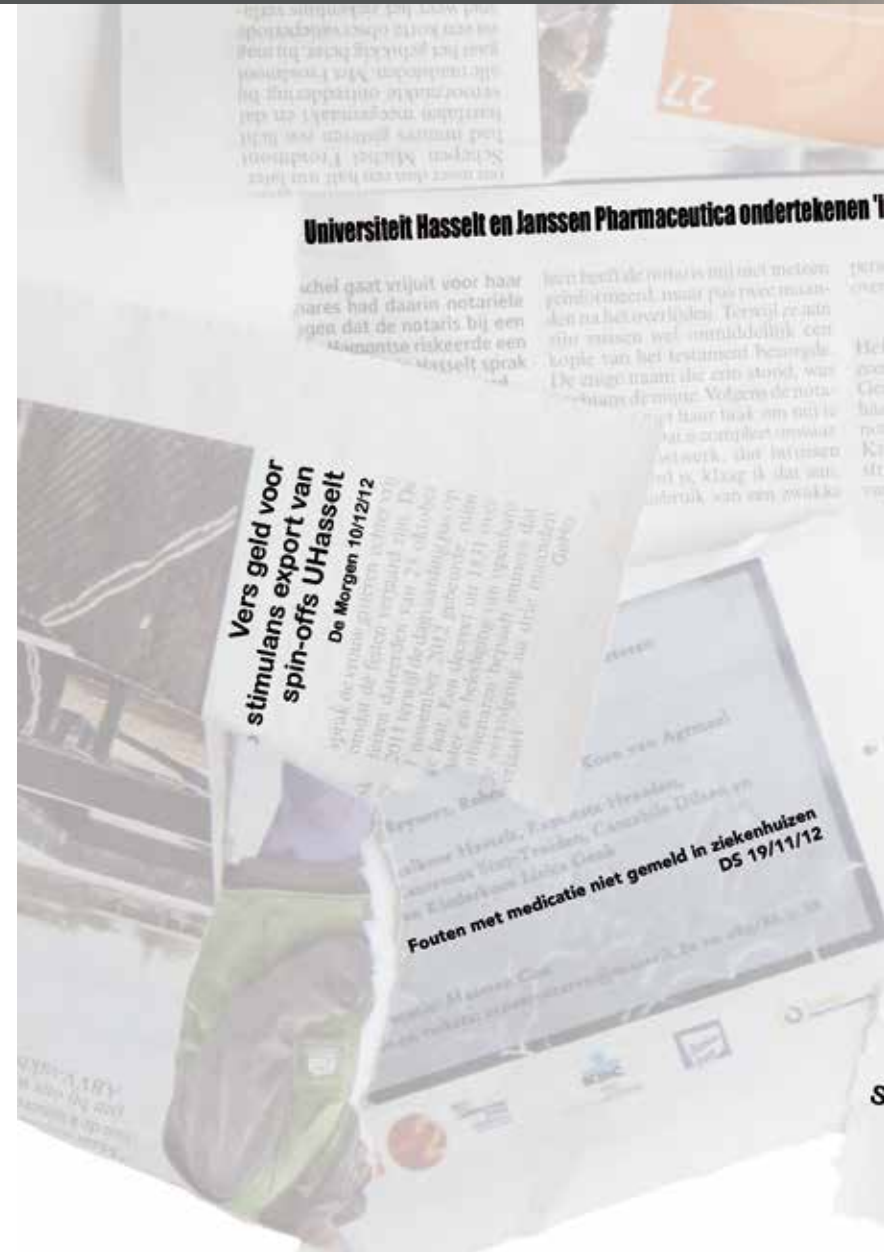

UHASSELT IN DE PERS

Dat kennis niet stilstaat aan de UHasselt, is het afgelopen jaar ook de pers niet ontgaan.

Succesvolle onderwijs- en onderzoeksresultaten van de UHasselt haalden vaak de voorpagina's. De universiteit werd in 2012 ook genomineerd voor de Persprijs van Voka – KvK Limburg.

“Binnen de muren van onze universiteit gebeuren er heel wat baanbrekende dingen”, vertelt Koen Santermans, directeur Communicatie van de UHasselt. “Voor een onderwijsinstelling is het belangrijk om dat ook zo goed mogelijk aan de buitenwereld te tonen. Door het relevante onderzoek, de kwalitatieve opleidingen en het fijne studentenleven in Diepenbeek en Hasselt in de pers te brengen, werken we aan een positiever imago van onze universiteit.”

De Standaard 18/10/12
**Flitspalen redden levens,
maar veroorzaken ook ongevallen**

**Advocaten van morgen
zitten eerst in de cel**
De Standaard 18/09/12

het Nieuwsblad 29/11/12
Weinig kans op geschikte job voor Ford-werknemers

Extra middelen voor jonge bedrijven
DS - 11/12/12

Innovatiecharter
De Morgen 05/12/12

**Onderzoek UHasselt:
Multicultureel imago is nefast voor scholen**
Het Belang van Limburg 21/04/12

PIG
... die vrienden en familie
winnen bij de dansvloer zler
staan, dat was voor mij het
engmoment van de avond!
Cynthia REE-MANS
over haar huwelijk in 2009

"De ballen, eh, professor!"
UHasselt geeft eerstejaars een cursus netiquette
De Standaard 20/09/12

Amerikaanse erkenning voor Universiteit Hasselt
De Standaard 25/02/12

Luc De Schepper herverkozen
als rector UHasselt
De Standaard 10/04/12

**Wereldprimeur UHasselt:
nieuwe onderkaak in titanium** - DS 02/02/12

1 op de 10 beursstudenten uit ontwikkelingslanden
studeert aan UHasselt - Het BVL 26/09/12

'Op een koude, droge dag worden we sneller ziek'
DS - 26/12/12

Senioren rijden traag, niet slecht
De Standaard 09/11/12

FINANCIËN 2012

Jaarrekeningen, inkomsten, uitgaven en balansen. Het zijn de leidraden voor de koers van elke organisatie. Deze cijfers vertalen een concreet beleid dat de UHasselt in 2012 voerde ten gunste van haar onderwijs en onderzoek.

OPBRENGSTEN

In 2012 bedroegen de opbrengsten van de UHasselt in totaal 69,3 miljoen euro.

- 37,2 miljoen euro (53,7 procent) overheidstoelagen van de Vlaamse Overheid voor Werking, Investeringen, Sociale Voorzieningen en het Bijzonder Onderzoeksfonds.
- 21,1 miljoen euro opbrengsten voor fundamenteel en toegepast onderzoek (zonder het Bijzonder Onderzoeksfonds) en werden via competitie op de onderzoeksmarkt geworven, verdeeld over tweede geldstroom (2,1 miljoen euro), derde geldstroom (14,8 miljoen euro) en vierde geldstroom (4,2 miljoen euro).
- 11,0 miljoen euro eigen opbrengsten (studiegelden, beleggingen, ...) en opbrengsten uit vorming en wetenschappelijke activiteiten.
- De overige middelen waren opbrengsten van allerlei aard.

KOSTEN

In 2012 bedroegen de kosten van de UHasselt in totaal 66,2 miljoen euro. In concrete cijfers betekent dit:

- Bezoldigingen personeel: 44,1 miljoen euro
- Diensten, goederen en andere kosten: 16,7 miljoen euro
- Afschrijvingen en voorzieningen: 5,4 miljoen euro

Dit betekent voor de UHasselt in 2012 een positief resultaat van 3,1 miljoen euro.

SOMMIGE VRAGEN KUNNEN DE WERELD VERANDEREN

Wie de juiste vragen stelt, bepaalt hoe de wereld er morgen zal uitzien: dat is het uitgangspunt van onze nieuwe Q-campagne.

De UHasselt wil de universiteit zijn die de juiste vragen stelt. En we willen iedereen uitnodigen om mee naar antwoorden en oplossingen te zoeken: studenten, onderzoekers, ondernemers, kunstenaars en andere creatievelingen.

De UHasselt wil een creatief knooppunt zijn in het internationale innovatieweb. Met onze kennis willen wij dingen in beweging zetten. Ook buiten de muren van onze universiteit. De UHasselt? Dat is *Knowledge in action!*

